

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΙΔΡΥΤΑΙ

ΝΙΚ. ΑΒΡΑΑΜ
ΑΓΓ. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ
ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
ΦΩΚΙΩΝ ΖΑΪΜΗΣ
ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 1

ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 65-84

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΔΡ. 200.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 100.—

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ Λ. Α. 1.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΣΕΛ. 10.—

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 5

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1930

ΑΘΗΝΑΙ-ΕΤΟΣ Α'-ΤΕΥΧΟΣ 40

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:

Ἡ κατάρρευσις τῆς ἰδέας τοῦ μοναρχισμοῦ
Δ. Ν. ΜΠΟΤΣΑΡΗ:

Τὸ πολεμικόν μας ναυτικόν

Π. Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἄγκυραν

Λ. ΜΑΚΚΑ:

Ἡ Βαλκανικὴ Διάσκεψις

Β. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ:

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν συζητήσεων τῆς Γενεύης

Π. ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑ:

Ἡ τύχη τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς

Ν. ΣΚΟΥΡΤΟΥ:

Ἡ διεθνὴς ἐκθεσις Θεσσαλονίκης

Σ. ΚΗΠΟΥΡΙΔΟΥ:

Οἱ δικαιολογητικοὶ λόγοι τῆς ἀποκεντρώσεως

Γ. ΜΟΡΑΚΗ:

Ἡ πολιτικὴ τῆς οἰκονομικῆς αὐτοτελείας

Σ. Γ. ΒΛΑΒΙΑΝΟΥ:

Ἴατροὶ καὶ Κράτος

ΑΘ. ΤΑΡΣΟΥΛΗ:

Πεινασμένοι κατάδικοι

Α. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ:

Τὸ 3ον Διεθνὲς Συνέδριον φωτογραμμετρίας

Ε. ΜΑΓΓΙΩΡΟΥ:

Ἡ μέθοδος ἐν τῇ διανοητικῇ ἐργασίᾳ

ΙΩ. ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΑ:

Ἡ ἐργασία κατὰ τὴν ἀρχαιότητα

Κ. Α. Β.:

Ἡ Ζωὴ στὰ βιβλία

ΗΛΙΑ ΤΖΑΝΕΤΗ:

Νέα ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν

ΛΑΚΩΝΙΚΑ — ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ

ΚΙΝΗΣΙΣ — ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

HELLENIC BANK TRUST Co

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Δολλάρια 1.500.000. -

Δέχεται καταθέσεις και εκτελεί πάσης φύσεως τραπεζιτικές εργασίας υπό λίαν ευνοϊκούς όρους

Οί έχοντες συναλλαγές και συμφέροντα εν Αμερικῇ δύνανται ν' αποτείνωνται είτε απ' ευθείας πρὸς τὴν **HELLENIC BANK TRUST Co**, 51 Maiden Lane, New York, U. S. A., είτε πρὸς τὴν **ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**, ἐν Ἀθήναις μὲν εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα (Τμήμα Ἑργασιῶν Ἀμερικῆς), ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις δὲ εἰς τὰ κατὰ τόπους Ὑποκαταστήματα αὐτῆς.

Τὸ ἐν **ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ** Πρακτορεῖον τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς (51 MAIDEN LANE) καὶ τὸ ἐν **ΣΙΚΑΓΩ** Γραφεῖον τῆς (33 S. CLARK Street) ἐξακολουθοῦν λειτουργοῦντα.

A. E. B. E. Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & ΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡ. 51.250.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 18, ΤΗΛΕΦ. 4 - 25 & 7 - 43

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: ΝΟΤΑΡΑ 48, ΤΗΛΕΦ. 2 - 87

ΤΜΗΜΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ

Γενική Ἀντιπροσωπεία τῆς **SHELL Co (HELLAS) Ltd.** — Ἐγκαταστάσεις ἐν Πειραιεὶ, Θεσσαλονίκῃ καὶ Βόλῳ. — Διαρκὲς παρακαταθήκη βενζινῶν, πετρελαίων (φωτισικοῦ καὶ καύσεως), ὀρυκτελαίων, ἀσφάλτου, παραφίνης κλπ.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΙΚΟΝ

Ἀντιπροσωπεία τῶν Ἑταιρειῶν: **Bell Telephone Manufacturing Co**, **Corn Products Refinig Co**, **Société Marseillaise du Sulfure de Carbon**, **Pure Cane Malasse Co Ltd**, **Egyptian Salt & Soda Co Ltd**.

ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

Παρὰ τῇ τμηματι τούτῳ λειτουργεῖ εἰδικὸν τεχνικὸν γραφεῖον διὰ τὴν παροχὴν πάσης πληροφορίας διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἀσφάλτου καὶ διὰ τὰ σχετικὰ μηχανήματα εἰς πάντα αἰτούντα.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 45667

ΗΜΕΡΟΜ. 4-5-92
ΑΡΙΘ. 45667

ΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Η ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΡΧΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

Πρὸ ἑβδομάδος ἐσχολιάσαμεν συντόμως, ὅπως καὶ ἤρμοξε, τὰς δηλώσεις εἰς τὰς ὁποίας ὁ τέως Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος προέβη εἰς τὸν ἀγγλικὸν τύπον, ὡς πρὸς τὰς σχέσεις του μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Καὶ τονίσαντες πόσον ὁ εὐσεβὴς του πόθος περὶ προσεχοῦς του παλινορθώσεως εἶνε μακρὰν ἀπὸ κάθε πραγματικότητος, ἀπὸ κάθε πιθανότητος, καὶ ἀπὸ κάθε δυνατότητος, δὲν θὰ εἶχαμεν, σήμερον, νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐὰν δὲν ἤρχετο ἐν τῷ μεταξὺ ἡ βασιλίσσουσα μερὶς τῆς κοινῆς γνώμης νὰ πιστοποιήσῃ αὐτὴ αὐτὴ καὶ κατὰ τὸν πανηγυρικώτερον τρόπον πόσον ὀρθοὶ εἶνε αὐταὶ μας αἱ σκέψεις. Μετὰ τὴν ὑποδοχὴν αὐτὴν, τῆς ὁποίας ἔτυχον αἱ «βασιλικαὶ» δηλώσεις, τὸ ζήτημα προσλαμβάνει μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον, διότι ἐμφανίζεται πλέον ὡς ἕνας παρήγορος συντελεστὴς τῆς ἐσωτερικῆς μας καταστάσεως καὶ καταδεικνύει ἤδη σαφῶς τὴν ὀριστικὴν κατάρρευσιν τοῦ ἑλληνικοῦ μοναρχισμοῦ.

Δὲν θὰ ἔχωμεν τὴν χαιρεκακίαν οὔτε νὰ ὑπογραμμίσωμεν τὴν χαρακτηριστικὴν καὶ παγετῶδη σιωπὴν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν αἱ σοβαρώτεραι ἀντιβενιζελικαὶ καὶ ἀντιδημοκρατικαὶ ἐφημερίδες ἐνεταφίσαν ἀσχολίαστον τὴν παλινορθωτικὴν ἐπαγγελίαν τοῦ τέως Βασιλέως, οὔτε νὰ ἀναφέρωμεν τὰ σκωπτικὰ ἢ περιφρονητικὰ ἢ θλιβερά ἐπιφωνήματα μὲ τὰ ὁποῖα οἱ μοναρχικώτεροι τῶν Ἑλλήνων ἐπέκριναν καὶ κατεδίκασαν, εἰς τὰς ἰδιαιτέρας τῶν συνομιλίας, τὴν ἀτυχὴ αὐτὴν χειρονομίαν, ἡ ὁποία δὲν εἶχε οὔτε κἀν τὴν ὠραίαν ἐκείνην ὑπερφηάνειαν καὶ γενναϊότητα ποὺ θὰ τῆς ἐπέτρεπε νὰ ὀνομασθῇ βασιλική. Τὰς λεπτομερείας τῆς ὑποδοχῆς ἡ ὁποία ἐπεφυλάσσετο εἰς τὰς δηλώσεις του, ἃς φροντίσῃ νὰ τὰς πληροφορηθῇ ὁ ἴδιος ὁ τέως Βασιλεὺς. Αὐταί, αὐτὸν καὶ μόνον ἀφοροῦν.

Ἄλλ' ἐκεῖνο ποὺ ἀφορᾷ ἡμᾶς, εἶνε ἡ βαθυτέρα σημασία αὐτῆς τῆς παγερᾶς ἀδιαφορίας. Καὶ ἀμέσως τοῦτο θὰ τονίσωμεν: ὅτι ἡ ἀδιαφορία αὕτη ὄχι μόνον δὲν μᾶς καταπλήσσει διόλου, ἀλλ' εἶνε καὶ ἀπολύτως φυσική. Εἶνε φυσική, διότι ὁ Γεώργιος ὁ Β'. οὐδέποτε ὑπῆρξεν εἰς τὸν τόπον αὐτὸν οὔτε δημοφιλὴς οὔτε ἰσως καὶ ἐξαιρετικῶς συμπαθὴς. Κοντὰ εἰς τὸν πατέρα του, ἔπαιξε ῥόλον ἀσημαντον. Μὲ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν οὐδέποτε ἐπεκοινωνήσε. Ὑπὲρ τῆς χώ-

ρας αὐτῆς, ὡς Διάδοχος, δὲν ἔδειξε κανὲν ζωηρὸν ἐνδιαφέρον. Ἡτύχησεν, βέβαια, νὰ βασιλεύσῃ αὕτη κατὰ μίαν ἀνώμαλον ἐποχὴν, ἀλλ' οὔτε καὶ τότε κατώρθωσε νὰ ἀρθῇ εἰς τὸ ὕψος τῆς λεπτοτάτης καὶ ὑψηλῆς ἀποστολῆς του, ἡ ὁποία, διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ, ἀπῆτει χαρακτηριστὰ ἰσχυρότατον καὶ τελείαν — ἀκαρδὸν μάλιστα ἴσως — ῥῆξιν πρὸς τὸ παρελθόν, τοῦ ὁποίου παρέμειναν αἰχμάλωτος. Αἱ σάφρονες ὑποδείξεις ἐνὸς στενοῦ του συμβούλου, — προσφάτως ἐκλιπόντος — τὸν ἐσταμάτησαν ἴσως τότε ἀπὸ θετικὰ τοῦλάχιστον ὀλισθήματα. Ὅπωςδὴποτε ὅμως, παραμείνας ξένος πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ἀλλὰ καὶ ἄτεκνος ἐπὶ πλέον, ἤτο προσωρισμένος, καταδικασμένος, μετὰ τὴν ἐξωσίν του, τελείως ὑπ' αὐτοῦ νὰ λησμονηθῇ.

Ἡ βραχεία, ἄλλως τε, βασιλεία του ἐπῆλθε καὶ μετὰ τὴν ἀθρόαν, ἀνὰ τὴν Εὐρώπην, κατακρήμνισιν τῶν Δυναστεϊῶν! Ἡ πτώσις τῶν Ρωμανῶν καὶ τῶν Ἀψβούργων καὶ ἰδίως τῶν Χοεντσόλλερν ἐσήμανε τὴν λήξιν τῆς ἐρμαφροδίτου ἐκείνης καταστάσεως ποὺ διέτρεπε τὸν μοναρχισμόν παρὰ τὴν γενικευσιν τῆς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως, παρὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ὑποχρεωτικῆς στρατιωτικῆς θητείας, καὶ παρὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας. Ἡ πτώσις τῶν θρόνων ἐπέβαλε πλέον τὴν ἰδέαν τῆς ἀβασιλεύτου Δημοκρατίας εἰς τὴν ψυχὴν τῶν πάντοτε μιμουμένων τὰ μεγάλα κράτη μικρῶν λαῶν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ μάλιστα τὴν ἑλληνικὴν Δυναστείαν, ἡ σχεδὸν γενικὴ αὕτη τῆς Εὐρώπης δημοκρατικοποιήσις εἶχε καὶ τοῦτο τὸ ἐπιπροσθέτως ἀπελπιστικόν: ὅτι τὴν ἐσπεροῦς τῶν ὑψηλῶν καὶ ἰσχυρῶν ἐκείνων οἰκονομικῶν ὑποστηρίξεων τὰς ὁποίας αὕτη ἀνεξήτει καὶ ἀνεύρισκεν ἄλλοτε, πότε εἰς τὴν Πετρούπολιν, πότε εἰς τὴν Βιέννην, καὶ πότε εἰς τὸ Βερολίνον. Δὲν παρέμεινε πλέον εἰς τὸν Γεώργιον τὸν Β' παρὰ νὰ ἀποτελέσῃ καὶ αὐτὸς μέλος, ὄχι πλέον τῆς μοναρχικῆς μασωνίας, ἀλλὰ τοῦ συνδικάτου τῶν ἐκπτώτων μόνον Βασιλέων!

Δὲν ἔλειψαν κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἱκανοὶ Ἕλληνες πιστοὶ εἰς τὴν βασιλικὴν ἰδέαν. Οἱ βασιλόφρονες δὲ αὐτοὶ διηροῦντο εἰς δύο μεγάλας τάξεις: εἰς μὲν τὸν κύκλον τῶν πολιτευομένων, οἱ ἐξ αἰσθημάτων ἄσπονδοι ἀντιβενιζελικοὶ, εἰς δὲ τὰ λαϊκὰ στρώματα, ἡ ὀπισθοδρομι-

κώτερα μερὶς τῆς πελατείας αὐτῶν τῶν πολιτευομένων. Καὶ ναὶ μὲν ἡ σύστασις τοῦ κόμματος τῶν Ἐλευθεροφρόνων ἐδημιούργησε σχίσμα εἰς τὴν παράταξιν, τῆς ὁποίας καὶ ὁ ὄγκος καὶ τὸ ἠθικὸν ἔτσι ἐμειώθησαν, ἐφ' ὅσον οἱ ἀποσχισθέντες ἀπεφάσισαν σιωπηρῶς τοῦλάχιστον νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν Δημοκρατίαν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν, παρέμειναν αἱ 200 ἢ 250 χιλιάδες τῶν ὁπαδῶν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος καὶ τῶν περὶ αὐτό, οἱ ὁποῖοι ἐξηκολούθουν νὰ φαίνωνται πιστοί, ἀναδρομικῶς μὲν εἰς τὸν κωνσταντινισμόν, συγχρονιστικῶς δὲ εἰς τὴν ἰδέαν τῆς παλινορθώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Κωνσταντίνου.

Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως τὰ πράγματα ἤρχισαν μεταβαλλόμενα. Αἱ ἀνερχόμεναι γενεαὶ δὲν εἶχαν οὔτε τὴν αἰσθηματολογίαν τῶν παλαιότερων, οὔτε τὴν ῥομαντικὴν των προσήλων εἰς ἕνα θεσμόν χρεωκοπημένον παντοῦ καὶ εἰς ἕνα βασιλέα ἄγνωστον εἰς τοὺς πάντας. Ἐξ ἄλλου, ἀνεπτύχθησαν νέα καὶ ἰσχυρότερα οἰκονομικὰ συμφέροντα, ἡ δὲ πίεσις τῆς ὕλικῆς ἀνάγκης ἔθεσεν, εἰς τὰς σκέψεις καὶ φροντίδας μεγάλης μερίδος τοῦ λαοῦ, τὸν οἰκονομικὸν συντελεστὴν πολὺ ὑπεράνω τοῦ ἀποκλειστικῶς πολιτικοῦ καὶ ἀκόμη ὑψηλότερα τοῦ πολιτικοῦ. Ἐπίσης, ἐμεσολάβησεν ἡ παγκοσμίου κατατορία, ἡ ὁποία κατέδειξε τὴν ὑπαρξίν, καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς βασιλόφρονες, μίαν πηγὴν καὶ ἀτομικῶν ἀκόμη κινδύνων, οὐσιαστικωτέρων ἀσφαλῶς ἀπὸ τοὺς φαινομενικοὺς ἐκείνους ποὺ διέβλεπαν ἐν τῇ διατηρήσει καὶ κατοχυρώσει τῆς Δημοκρατίας. Τέλος, ἡ προϊούσα ἐδραίωσις τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος ἐπροκάλεσε τὴν εἰς αὐτὸ ἐσκευμένην καὶ ψυχραίμον προσχώρησιν πολλῶν συντηρητικῶν, τῶς μοναρχικῶν, στοιχείων, ὧν ἐκείνων διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Δημοκρατία ἀποτελεῖ τὴν τάξιν, ἡ διατήρησις τῆς τὴν σταθερότητα, ἡ ὑπονόμισις τῆς τὴν ἀπειλὴν ἐπαναστάσεως, ἄρα καὶ ἡ διαιωνίσις τῆς βασιλικῆς ἰδέας τὴν πηγὴν νέων καὶ περιττῶν πλέον κρατικῶν καὶ ἐθνικῶν κινδύνων.

Ὅλαι αὗται αἱ κατηγορίαι πολιτῶν ἐπλοῦτισαν τὰ στελεχῇ τῆς Δημοκρατίας, ἡράϊωσαν τὰς τάξεις τῶν μοναρχικῶν, ἡ δὲ μεταστροφὴ τῶν ἑξηγεῖ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν τῆς 19ης Αὐγούστου 1928. Ἡ Κυβέρνησις Βενιζέλου ἐνεσάρκωσεν ἤδη, ἀπέθανεν τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ, τὸν συγχρονισμόν,

τήν οικονομικήν ἀρμονίαν, τὸν ἀφοπλισμὸν τῆς στρατοκρατίας καὶ τὴν γενικὴν τέλος γαλήνην, τάξιν καὶ σταθερότητα. Ἡ δὲ λαϊκὴ αὐτὴ ψυχολογία ὑπῆρξε τὸσον σαφής, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἐξηναγκάσθη, ὡς ἐξ αὐτῆς, νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ ἀντικυβερνητικὴν μαχητικότητα, νὰ παραιτηθῇ σχεδὸν ὁλοσχερῶς καὶ φιλοβασιλικῆς παρελθοντολογίας καὶ νὰ ἐπιδείξῃ, ἀπέναντι τῆς Δημοκρατίας, ἴσην σχεδὸν νομιμοφροσύνην ὅσην καὶ τὸ κόμμα τῶν Ἐλευθεροφρόνων εἶχεν ἐκδηλώσει, ἀπὸ τοῦ 1926 ἰδίως καὶ ἔπειτα. Ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἀντιπολιτευτικὴ νωθρότης ἦτο μοιραῖον νὰ ἀποθαρρύνῃ ἐτι μᾶλλον τοὺς ὁπαδοὺς καὶ φίλους τοῦ κ. Τσαλδάρη. Συγχρόνως, τὸ Λαϊκὸν κόμμα κατέστησεν ἐκδηλὸν καὶ τὴν τελείαν πρὸς ὁργάνωσιν ἀνικανότητά του. Εἰς μάτην ἡ «Καθημερινὴ» παρεκίνησε τοὺς βασιλόφρονες πρὸς τὴν συστηματοποίησιν τῆς πολιτικῆς τῶν δράσεως. Τὴν ὁργάνωσιν αὐτὴν ἀπέκλειαν καὶ ἡ πτωχότης τῶν πολιτικῶν στελεχῶν τοῦ κόμματος, καὶ αἱ μεταξὺ αὐτῶν προσωπικαὶ διχόνοιαι, καὶ ἡ ἐλλειψὶς οἰασθῆποτε πίστεως, οἰουδήποτε ἐνθουσιασμοῦ. Προχθὲς δ' ἀκόμη, ὅταν ὁ κ. Τσαλδάρης ἀνωμολόγησεν ἀφελῶς ὅτι, αὐτοῦ ἀπόντος, οἱ φίλοι του ἦσαν ἀπαράσκειοι διὰ νὰ συμμετάσχουν ἐνεργῶς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βαλκανικῆς Διασκέψεως, μὲ θάρρος καὶ μὲ εὐκρινεῖαν ἡ «Πρωτὰ» ἠμῆνευσε τὴν δήλωσιν ταύτην ὡς ἐξομολόγησιν τῆς ὡς τὴν χρεωκοπίαν ἄλλως τε αὐτὴν, ἡμεῖς ἀπὸ καιροῦ ἐσημειώσαμεν εἰς τὰς στήλας ταύτας διαπιστώνοντες τὴν προτίθεσιν διαρροῆς, ἔξω τῆς βασιλόφρονος παρατάξεως, πλείστων ὧν νέων, τέως βασιλικῶν ἀλλὰ πρακτικῶς σκεπτομένων καὶ εἰς τὴν πραγματικότητα προσηρμοσμένων στοιχείων...

**

Ἡ καμπύλη τῆς κατιούσης διεγρᾶφτο λοιπὸν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σαφέστερα εἰς βάρος τοῦ σκιώδους πλέον ἑλληνικοῦ μοναρχισμοῦ. Καὶ ἤδη, ἤρκεσε νὰ ψελλισθῇ ἡ βασιλικὴ ἐκ Λονδίνου φωνή, διὰ νὰ πιστοποιηθῇ ὅτι ἡτο φωνὴ «βοῶντος» ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἡ κατάρρευσις δὲν εἶνε πλέον μόνον πραγματικὴ, ἀλλὰ καὶ ἐμφανής, ὀφθαλμοφανής, πασιφανής. Ἡ βασιλικὴ ἰδέα δὲν ἔχει καὶ δὲν θὰ ἔχῃ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα κανένα ἀντίλαλον. Μεταξὺ νεκρῶν καὶ ζώντων δὲν ὑπάρχει ἄλλως τε ἀνταπόκρισις. Ὑπὲρ τῶν πρώτων οἱ δεύτεροι ἀναπέμπουν μόνον εὐχὰς αἰωνίου ἀναπαύσεως. Καὶ αἱ σκιαί, μόνον μερικοὺς ποιητὰς ἐμπνέουν καὶ μόνον μερικοὺς ἀφελεῖς συγκινεῖν. Ἀλλ' ὁ Ἕλληναςπανίως εἶνε ποιητῆς, καὶ ἀφελῆς ἀκόμη σπανιότερα. Μετ' οὐ πολὺ, ὁ βασιλισμὸς μόνον τοὺς ιστοριοδίφας μας καὶ τοὺς παλαιοντολόγους μας θὰ ἀπασχολῇ.

Θὰ ἔχωμεν δὲ κατὰ τὸ ἐπικείμενον ἤδη μέλλον ἀναποφύκτους καὶ χαρακτηριστικὰς τὰς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πειστικὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀ-

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΜΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΝ

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ἡ ὁποία συντελεῖται εἰς τὸ Πολεμικὸν ναυτικὸν περιστρέφεται κυρίως εἰς δύο τινά: πρῶτον τὴν διαδοχικὴν καὶ βαθμιαίαν ἀνακαίνισιν τοῦ ὅλκου, καὶ δευτέρον τὴν διαρκὴ βελτίωσιν τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὴν τήρησιν ὑψηλοῦ ναυτικοῦ φρονήματος. Τὸ λιτὸν αὐτὸ πρόγραμμα ἐφαρμόζεται μεθοδικῶς καὶ ἡ μέχρι τοῦδε ἀπόδοσίς του εἶνε λίαν ἱκανοποιητικὴ. Εἰς τὰς ναυτικὰς τῆς παραγωγίας ἡ Κυβερνήσις περιορίζεται ἐν τὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἀμυντικῶν τῆς ἀναγκῶν καὶ τῆς ὑποχρεώσεως αὐτῆς ὡς μέλους τῆς Κ. τ. Ε. Φροντίζομεν ὥστε τὰ ὅλκα ταῦτα, εἴτε σκάφη εἶνε, εἴτε οἰονδήποτε ἄλλο πολεμικὸν ὅλκον, ν' ἀντιπροσωπεύουν τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς τεχνικῆς προόδου χωρὶς συγχρόνως νὰ εἶνε πολυδάπανα. Πρέπει νὰ τονισθῇ καλῶς ὅτι δὲν θὰ παρασυρθῶμεν ἔξω τῆς γενικῆς αὐτῆς γραμμῆς. Ἐκ τοῦ τιμὸς χρήματος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ διαδέχεται διὰ τὴν ναυτικὴν ἀσφάλειαν αὐτοῦ μόνον, ὅτι ἀναγκαῖοι. Ὅλον τὸ ἄλλο χρήμα διατίθεται, ὡς εἶνε ὁρθόν, διὰ τὴν ὑποβοήθησιν αὐτοῦ τούτου τοῦ λαοῦ εἰς τὸ ἔργον τῆς εἰρηνικῆς του ἀναδημοσιεύσεως.

Εἰμὲθα εὐχαιριστήμενοι ἀπὸ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀριότητα τοῦ μεγίστου μέρους τῶν στελεχῶν μας. Τὰ αὐστηρὰ μέτρα τὰ ὁποῖα εἰσδηγόμεν ἔπασαν εἰς ὥριμον ἔδαφος. Διὰ τῶν περισυνῶν νόμων καὶ διοικητικῶν μέτρων ἐκνοήσθησαν μὲ συγχρόνους στρατιωτικὰς ἀντιλήψεις τὰ τῆς κατεστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν, περιορίσθη εἰς δεκαεξάμηνον ἡ θητεία τῶν στρατευσίμων, διεκανονίσθησαν τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἱεραρχίαν, προαγωγὰς, τοποθετήσεις, στασιμότης καὶ τιμωρίαι, εἰσῆχθησαν τὰ φύλλα καὶ βιβλία ποιότητος, ἐθεσπίσθησαν τὰ συμβούλια, καὶ αὐστηρότατοι ἐπιθεωρήσεις τῶν ναυτικῶν ταμείων περιόρισε τὴν παλαιὰν συνήθειαν τῶν προκαταβολῶν. Συγχρόνως κατηργήθη ὁ βαθμὸς τοῦ ἀντιναύαρχου, περιορίσθη ὁ ἀριθμὸς τῶν στελεχῶν, ἠδῆχθησαν τὰ ἐλάχιστα ὄρια παραμονῆς τῶν ἀξιωματικῶν εἰς διαφόρους βαθμοὺς καὶ ἡ εἰς αὐτοὺς ὑποχρεωτικὴ θαλασσία ὑπηρεσία. Ἀναδρομικῶς ἠγνώσθη ἡ δυνάμει παλαιῶν διατάξεων ἀνεγνωρισμένη ὡς θαλασσία ὑπηρεσία εἰσινικῶς τοιαύτη, καὶ ἐν γένει οὐδὲν μέτρον

πονεκρώσεως αὐτῆς τοῦ ἑλληνικοῦ μοναρχισμοῦ. Ἡ ἀντιπολιτευσὶς εἰς τὴν Βουλὴν—ἡ ζωντανὴ καὶ λειτουργοῦσα ἀντιπολιτευσὶς—θὰ ἐκπροσωπηθῇ, ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἡδὴ μηνός, ἀπὸ ἄλλας κόμματα, ἔξω τοῦ Λαϊκοῦ, καὶ ἀπὸ ἄλλας ομάδας, δημοκρατικὰς αὐτὰς καὶ συγχρονισμένας. Πέριξ αὐτῶν θὰ γίνῃ μία κάποια ἀποκρουστικότητα πολιτικῆς ζωῆς, ἄρα καὶ λαϊκῆς ἐξελίξεως, οἱ δὲ βασιλόφρονες θὰ χάσουν καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἀρνητικὴν τῶν ιδιότητων. Καὶ τότε, μοιραίως, τὸ Λαϊκὸν κόμμα θὰ ἀρχίσῃ νὰ ἔχῃ ἐπιφυλάξεις καὶ ὡς πρὸς αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἰδίαν του ὑπαρξίν. Ὅπως δὲ ὁ Δανὸς ἡγεμὸν τοῦ Σαίξπηρ— πόσον δραματι-

σμελεῖται διὰ τὴν ἀπόκτησιν πραγματικῶν θαλασσινῶν ἀξιωματικῶν. Ἀφ' ἐτέρου ἠγνοήσαμεν τὸ σύστημα τῶν ἐθελοντῶν, τὸ ὁποῖον ἀπέδωσε καλὰ ἀποτελέσματα.

Μὲ βάσιν τὴν νομοθετικὴν καὶ διοικητικὴν αὐτὴν ἐργασίαν, τὴν μέριμναν διὰ τὴν ἰδρυσιν ναυτικῶν κυρίων καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν παρεχόντων, τὴν προσοχὴν διὰ τὴν ὑγείαν καὶ ἐνδιαίτησιν τοῦ ναυτοῦ, τὸ Ὑπουργεῖον ἐπεδόθη εἰς τὴν παρακολούθησιν καὶ ἐπαύξησιν τῆς ποιικιλίας ἐν τῷ Πολεμικῷ ναυτικῷ, ἐκτελεστέως. Αἱ 15 ναυτικαὶ σχολαί, ἀπὸ τῆς ναυτικῆς ἀκαδημίας μέχρι τῆς κατωτάτης, ἐλευθεύρησαν κανονικῶς καὶ μὲ πραγματικὴν ἀπόδοσιν. Συγχρόνως ἡ ἐπιτυχὴς ἐκτέλεσις τῶν ἀσκήσεων τοῦ στόλου κατὰ τὴν χειμερινὴν καὶ θερινὴν περίοδον εἶνε λίαν ἱκανοποιητικὴ. Τὰς ἀσκήσεις παρακολουθῶ συγνάμει προσωπικῶς, ἐκτελοῦνται δὲ αὐταὶ ὑπὸ δρῶντος τοῦ δυνατὸν προσεγγίζοντος τὴν πολεμικὴν πραγματικότητα καὶ ὑπὸ συνθήκας κατὰ προτίμησιν δυσμενεῖς. Ἡ ἀμύλλα τῶν στελεχῶν καὶ τῶν ναυτῶν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀσκήσεων εἶνε ἀξία ἐπαίνου. Ὁ σύνδεσμος τῆς ἐνεργείας τῶν πλοίων ἐπιφανέως, τῶν ὑποβρυχίων καὶ τῶν ἀεροπλάνων ἔχει ἐξασφαλισθῇ. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς βολῆς πυροβολικοῦ ἔσχον ἐπίσης καλλίστην ἐξέλιξιν καὶ συνεχῆ πρόοδον, ἐξετελέσθησαν δὲ ὑπὸ τὰς μᾶλλον ποιικιλίας τῶν συνθηκῶν ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτί. Ὁ βαθμὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ὑποβρυχίων ἀπεδείχθη ὅτι εἶνε λίαν ὑψηλός. Μὲ τοιαύτην ἐνηρμοσμένην θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν ἐκπαίδευσιν δύναται ὁ Ἕλληνας εἶναι ἡσυχος ὅτι τὸ χρήμα του δὲν δίδεται ἐπὶ ματαίᾳ.

Τὸ ναυτικὸν εἰς ὅλα τὰ κράτη εἶνε ἐν ὅλῳ δαπανηρὸν, καὶ μόνον ἡ ἀπόκτησις ἐπαγγελματικῆς ἀνωτερότητος δύναται νὰ ἰσοφαρίσῃ τὰς ἀπαιτουμένας δι' αὐτὸ δαπάνας.

Τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικόν, δειρῆφρον διὰ τὰς ἐνδόξους αὐτοῦ παραδόσεις, εἶνε εὐτυχὲς διότι γνωρίζει μὲ πόσῃ στοργῇ τὸ περιβάλλει ὁ Ἑλληνικὸς λαός.

Δ. ΝΟΤΗ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ
Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν

Οὐδεμία ἀπόδειξις ἀναγνωρίζεται ἐὰν δὲν φέρῃ τὴν σφραγίδα καὶ τὴν ὑπογραφήν κ. Ι. Καραμανλῆ.

κὸς ὁ προορισμὸς τῶν Δανῶν ἡγεμόνων!— καὶ ὁ ἐκ πάππου Δανὸς σημερινὸς Γλυξβούργος, περίλυπος θὰ ἀπορῇ «ἐὰν νὰ ζῇ ἡ νὰ μὴ ζῇ εἶνε ἄρα προτιμότερον». Καὶ ἐνῶ ὁ τέως Βασιλεὺς, διὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολίαν του, θὰ ἐπιδοθῇ μὲ πολλαπλασίαν εὐσυνειδησίαν εἰς τὸ προσφιλές του καὶ ἀκίνδυνον «γκόλφ», καὶ ἐνῶ θὰ ἀρχίσῃ καὶ αὐτός, τῇ παρακλήσει κανενὸς ἀμερικανικοῦ περιοδικοῦ, νὰ γράφῃ τὰ ἀπομνημονεύματά του, ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Δημοκρατία θὰ ἔχουν πλέον συνταυτισθῇ ἀπολύτως, καὶ ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν θὰ ξεχωρίσῃ τοῦ λοιποῦ τὴν μίαν ἑννοίαν ἀπὸ τὴν ἄλλην.

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ

Τὸ πρὸ μηνῶν ἀναγγελθὲν ταξεῖδι εἰς Ἄγκυραν τοῦ κ. Βενιζέλου θὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνός· ἡ ὑπουργικὴ κρίσις ἐν Τουρκίᾳ, ἡ ὁποία ἠδύνατο νὰ φέρῃ κάποιαν ἐπιβράδυνσιν εἰς τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἑλληνος Πρωθυπουργοῦ, διηυθετήθη ὅπως δῆποτε, καὶ ἐξ ἄλλου φαίνεται ὅτι προχωροῦν κανονικῶς αἱ διαπραγματεύσεις ἐπὶ τῶν ὑπὸ συζήτησιν ἐν Ἄγκυρᾳ ἑλληνοτουρκικῶν συμβάσεων. Ἐπομένως οὐδὲν ἐμπόδιον παρουσιάζεται πρὸς πραγματοποίησιν τῆς εἰρηνικῆς χειρονομίας τοῦ κ. Βενιζέλου.

Τὸ ταξεῖδι αὐτὸ εἶνε ἐπισφράγισις ἔργου δικοῦ του, καὶ μίαν ἐκδήλωσιν ἀνταποκρινομένη πρὸς τὴν ἀνάγκην τῶν πραγμάτων. Οὐδέποτε αἱ ἑλληνοτουρκικαὶ διαπραγματεύσεις θὰ εἶχαν καταλήξῃ εἰς συμφωνίας, οὔτε αἱ συμφωνίαι θὰ ἐφηρμόζοντο, ἐὰν ὁ ἴδιος ὁ Πρωθυπουργὸς δὲν εἶχεν ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν τῆς ὑποθέσεως. Ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν προηγουμένων συμφωνιῶν (τῶν Ἀθηνῶν) καὶ ἡ κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως τῆς Ἀγκύρας ἐπελθοῦσα διακοπὴ τῶν συνεννοήσεων ἐπέβαλλον τὴν προσωπικὴν ἐπέμβασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τερματισμὸν τῶν ἑλληνοτουρκικῶν διενέξεων καὶ τελειωτικὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ παρελθόντος. Μὲ τὰς νέας ὑπὸ συζήτησιν συμβάσεις θὰ οἰκοδομηθῇ τὸ μέλλον.

Ἀλλὰ τὸ ταξεῖδι εἰς Ἄγκυραν εἶνε μίαν πανηγυρικὴν χειρονομία, ἐπιβεβαίωσις ἡ μὲν εἶναι, καὶ κατ' ἐξοχὴν ῥεαλιστικὴ, ὅπως ἐκείνοι μόνον ποὺ ἤξευραν νὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ νὰ διεξαγάγουν ἀναγκαίους πολέμους, καὶ σήμερον νὰ ἐπιδιώξουν τὴν ἀποκατάστασιν ἀναγκασιότερας ἀκόμη εἰρήνης, δύναται νὰ τὴν διανοηθοῦν. Πράγματι, μετὰ τὰς καταστροφὰς δεκαετοῦς πο-

λέμου, καὶ τὴν ἐκρίζωσιν πληθυσμοῦ μετέβαλε τοὺς ὅρους τῆς καθημερινῆς ζωῆς ἑκατοντάδων χιλιάδων ἀνθρώπων, δὲν ἠδύνατο ἡ ὑπογραφή τῆς ἑλληνοτουρκικῆς φιλίας νὰ μὴ περιβληθῇ μὲ τὸπον πανηγυρικὸν ἵνα γίνῃ ἀπ' ὅλους αἰσθητῇ. Ρεαλιστικοὶ ἐξ ἄλλου εἶνε οἱ λόγοι οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλλουν τὴν ὀριστικὴν ρύθμισιν τῶν ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων. Μεταξὺ λαῶν γειτονικῶν δὲν δύναται νὰ νοηθῇ μίαν μέσην κατὰστασιν μεταξὺ πολέμου καὶ εἰρήνης μετ' ἐκατέρωθεν ἐχθρικὰ αἰσθήματα, καὶ συστηματικὴν ἀντίδρασιν εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν ζητημάτων. Οὐδεμία ἀνθρωπίνη δύναμις, οὐδεμία ἀντιθέτος πολιτικὴ τῆς μῆς ἢ τῆς ἄλλης Κυβερνήσεως θὰ ἐμποδίσουν ὅπως οἱ λαοὶ ποὺ ἔζησαν ἀπὸ δεκάδας αἰώνων εἰς τὴν λεκάνην τοῦ Αἰγαίου καὶ τὰς πέριξ χώρας διατηρήσουν σχέσεις τόσον στενὰς ὥστε αὐταὶ νὰ ρυθμίζον ἐν μέρει καὶ τὴν καθημερινὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων. Αἱ μετακινύμεναι πληθυσμοὶ πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμὰς ὑπῆρξαν ἐπανειλημμένως ἀναπόφευκτα γεγονότα ποὺ δὲν μετέβαλαν ὅμως τὰ πράγματα. Ἀδιάφορον ἐάν πληθυσμοὶ ὁλόκληροι μετεφέρθησαν βιαίως ἀπὸ ἓνα κράτος εἰς τὸ ἄλλο· ἡ διαμόρφωσις τοῦ ἐδάφους, αἱ ἀνάγκαι τοῦ βίου, οἰκονομικαὶ καὶ πολιτικαὶ λόγοι ἐπέβαλον καὶ ἐπιβάλλουν τὴν ἐκ νέου συνεννόησιν Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς.

Μὴ λησμονοῦμεν τέλος ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὰ δύο κράτη σημαντικαὶ μειονότητες, τουρκικὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἑλληνικὴ εἰς τὴν Πόλιν, τῶν ὁποίων οἱ ὅροι τῆς ζωῆς πρέπει νὰ εἶνε ἀπολύτως ὁμαλοὶ, ἵνα οἱ πληθυσμοὶ αὐτοὶ ἀποτελέσουν, ὅπως τὸ ἔχω ἤδη τονίσαι εἰς τὰς 1927 εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Συλλόγων τῆς Κ. τ. Ε. εἰς Βερολίνον, σύνδεσμον καὶ οὐχὶ ἐστὶν καὶ ἀφορμὴν ἐρίδων μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ "ΕΡΓΑΣΙΑΣ,"

ΑΓΓ. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ
ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
ΦΩΚΙΩΝ ΖΑΪΜΗΣ
ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

Ἐπομένως ὅταν τόσοι λόγοι ἐπιβάλλουν τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀντιμετώπισιν εἰς τὸ μέλλον ζωτικῶν προβλημάτων, ἡ διακρίσις τῆς ἀνάγκης αὐτῆς πρέπει νὰ εἶνε ἀνεπιφύλακτος, θαρραλέα, ἐμφαντικὴ. Αὐτὴν τὴν ἑννοίαν ἔχει, μοῦ φαίνεται, ἡ μετὰβασίς εἰς τὴν Ἄγκυραν τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Ἄγκυρα θὰ ἐκτιμῇ τὴν ἀξίαν τοῦ διαβήματος. Παρ' ὅλους τοὺς πολέμους, Τουρκοὶ καὶ Ἕλληνες δὲν ἐγίναν ἐξοὶ πρὸς ἄλλλους. Ἐξ ἄλλου ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι οἱ ἐπίσημοι τουρκικοὶ κύκλοι ἐπιθυμοῦν εὐκρινῶς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων μετ' τὴν Ἑλλάδα. Ὅποιοι ἐζήσαν εἰς τὴν Ἄγκυραν ἀπεκόμισαν τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ σημερινοὶ κυβερνήται τῆς Τουρκίας δὲν ἐπιζητοῦν κατακτήσεις εἰς τὴν Εὐρώπῃ ἢ ἄλλοι, θέλουν νὰ κρατήσουν ὅσα κατέχουν, καὶ αὐτὰ δὲν εἶνε ἀπληλαγμένη οἰασθῆποτε ἀπειλή· τὸ κουρδικὸν κίνημα εἶνε ἡ ἐκδήλωσις μιᾶς καταστάσεως ποὺ δὲν εἶνε ἀκόμη ἐντελὲς ὁμαλῇ. Ἐπομένως ἡ ἐξασφάλισις τῆς Θράκης καὶ τοῦ Μαρμαρᾶ διὰ τῆς συσφίξεως τῶν ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων ἐκτιμᾶται δεόντως ἀπὸ τοὺς ἰθύνοντας τῆς Ἀγκύρας. Εἰς τοῦτο συντελεῖ καὶ ἡ προσωπικότης τοῦ Ἑλλήνου Πρωθυπουργοῦ.

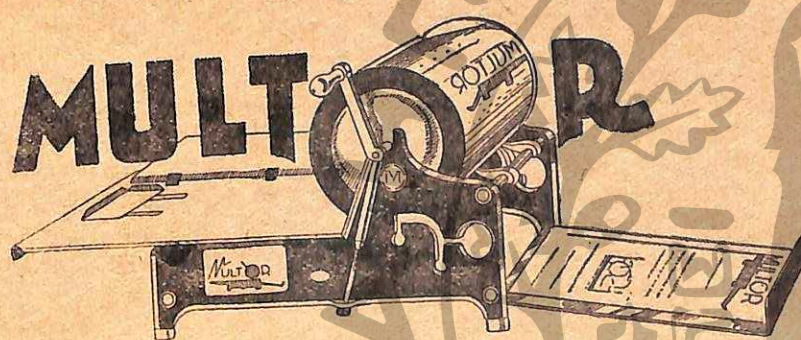
Τὸν ἤξευραν ἀξίον νὰ πολεμήσῃ, ἀλλὰ καὶ τὸν πιστεύουν ὅταν προσφέρῃ τὴν εἰρήνην. Θὰ τὸν ὑποδεχθοῦν μὲ ἰδιαίτερον ἱκανοποίησιν φέροντα τὰ δῶρα μιᾶς συνθήκης φιλίας.

Π. Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτὴς Ἀθηνῶν
Πρώην Ὑπουργός

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἡ Ἑταιρία τῶν Σιδηροδρόμων Θεσσαλίας προκηρύσσει διὰ τὴν 12 Νοεμβρίου ἔ. ἔ. μεθοδικὸν διαγωνισμόν διὰ τὴν προμήθειαν 30 χιλιάδων τεμαχίων στραπτῶν ἐκ δρυὸς γραμμῆς 1 μέτρου.

Πληροφορίαι παρέχονται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρίας, ὁδὸς Σοφοκλέους (Στὰ Παζαῖ) ἀριθ. 4.

ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΙΚΟΣ ΠΟΛΥΓΡΑΦΟΣ ΜΟΥΑΤΟΡ

Ἀπλούστατος, ὥραιος ἀποδόσεως. Χωρὶς νόπον ἀποδίδει 1800 ἀντίτυπα τὴν ὥραν. Τιμὴ διαφημίσεως 3.000 δραχ. ἐλεύθερος πλῆρης. Ζητήσατε ἀμέσως ἐπιδείξιν καὶ τιμοκατάλογον.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ - ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΑΔΕΛΦΟΙ Π. & Χ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΙ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: ΑΘΗΝΑΙ, Στὰ Περμαζόγλου.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ, ΠΑΤΡΑΣ.

Η ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ

ΑΙ ΓΕΝΙΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΚΑΘ' ἦν ὥραν χαράσσω αὐτάς τὰς γραμμάς — εἶνε Πέμπτη πρωΐ — ἡ Διάσκεψις τῶν Ἀθηνῶν, ἀρχίσασα τὴν Δευτέραν τὰς ἐργασίας της, εὐρίσκει ἀκόμη εἰς τὸ μέσον μόλις τοῦ δρόμου της. Εἶνε λοιπὸν πρόωρον νὰ ἐπιχειρήσῃ κανεὶς τὰς ἀπολογισμοὺς της καὶ νὰ ἐκφέρῃ ἐπ' αὐτῆς τελικὰ συμπεράσματα. Ἡδὴ ὅμως μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ προβῶμεν εἰς μερικὰς γενικὰς σκέψεις καὶ νὰ διατυπώσωμεν ἀναλόγους ἐντυπώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφ' ἑνὸς μὲν χρωματίζουν τὴν ἀτμοσφαιρὰν ποὺ περιέβαλε τὴν Διάσκεψιν καὶ ἀφ' ἑτέρου δικαιολογοῦν ἥδη τὴν ἀπόλυτον πεποίθησίν μας περὶ τῆς πανηγυρικῆς της ἐπιτυχίας.

Ὁ ἡμιεπίσημος χαρακτήρ τῆς Διασκέψεως

Ἡ Διάσκεψις αὐτὴ εἶνε κατὰ τύπους ἀνεπίσημος. Θὰ σημειώσω δὲ περαιτέρω καὶ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον συνεκροτήθησαν αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν συμμετοχόντων ἔξ Κρατῶν. Ἀλλὰ κατ' οὐσίαν ἡ Διάσκεψις εἶνε ἡμιεπίσημος. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεῖα, ὑπῆρξε, μεταξύ ὄλων, ἡ ἀναμφιβόλως πλέον ἐλευθέρη εἰς τὰς κινήσεις της, ἀπὸ ἀπόψεως κυβερνητικῆς πολιτικῆς. Ἀλλὰ καὶ πάλιν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἑλλάδα, ὁ ἡμιεπίσημος κάπως χαρακτηρὶ τῆς συμμετοχῆς της ἐξεδηλώθη ὅχι μόνον διὰ τῆς θαυμαστάς καὶ εἰλικρινεστάτης προσομιλίας ποὺ ἀπηύθυνεν ὁ Ἑλλην Πρωθυπουργὸς εἰς τὴν Διάσκεψιν, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν της, τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, ὅχι μόνον διὰ τῆς φιλοξενίας τὴν ὁποῖαν ἡ Βουλὴ παρέσχεν εἰς τοὺς ἐργαζομένους συνέδρους, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ παρατηρητοῦ, διὰ τοῦ ὁποῖου τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν παρηκολούθησε τὰς ἐργασίας, καὶ διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς αὐτάς πλείστον κυβερνητικῶν βουλευτῶν (Περ. Α. Ἀργυρόπουλος, Γ. Μόδης, Ν. Ζαρίφης, Ἀλ. Βερδέλης, Λ. Μακκάς) καὶ ἔτι περισσοτέρων ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων, — τούτων ὡς τεχνικῶν συμβούλων ἢ ἐμπειρογνομόνων.

Ὡς πρὸς τὰς ἄλλας δὲ ἀντιπροσωπεῖας, κατέστη ἀμέσως προφανές ὅτι αὐταὶ ἔτι στενότερον ἐπολιτεύθησαν καὶ πολιτεύονται ἐν τῷ πλαίσιῳ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεώς των, ἴσως μάλιστα καὶ κατόπιν ρητῶν οδηγιῶν τῶν Ὑπουργείων των. Δὲν θὰ ἐληρωμένησαν οἱ ἀναγνώσταί μας τὰ μακρὰ διαβόλια τὰ ὁποῖα προηγήθησαν ἐν Σόφίᾳ μεταξύ τοῦ Βουλγάρου Πρωθυπουργοῦ καὶ τῆς Βουλγαρικῆς Ἀντιπροσωπεῖας, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως ταύτης δι' Ἀθήνας. Εἶνε δ' ἐπίσης ἀπίθανον ἔγκριτον πολιτευταί, ὡς ὁ Πρόεδρος τῆς Ρουμανικῆς Βουλῆς καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Τουρκικῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, νὰ προσήλθον εἰς τὴν Διάσκεψιν χωρὶς νὰ συνεφώνησαν προηγουμένως μετὰ τῶν Κυβερνήσεών των, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπ' αὐτῶν τηρησομένην πολιτικὴν.

Ἄλλ' ὁ ἡμιεπίσημος χαρακτήρ τῆς

Διασκέψεως προκύπτει καὶ ἄλλοθεν. Οἱ Βαλκανικοὶ πρεσβευταὶ τὴν παρηκολούθησαν, ὡς παρατηρηταί, ἀγρύπνως καὶ μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν της. Ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν ἀπέστειλε καὶ αὐτὴ, παρὰ τῇ Διασκέψει, ἔγκριτον ὑπάλληλόν της, τὸν κ. Οὐάιτερ, ὡς παρατηρητὴν. Αἱ Πρεσβεῖαι τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, καὶ ἰδίως αἱ τῆς Ἰταλίας, Ἀγγλίας καὶ Ρωσσίας, μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος δὲν ἔπαυσαν διαπυνθανόμεναι τὰ κατὰ τὴν Διάσκεψιν. Οἱ ἔξοι δὴ δημοσιογράφοι, ἐξ ἄλλου, ἀπέστειλαν εἰς τὰς ἐφημερίδας των μακρὰ τηλεγραφήματα, μὴ δικαιολογούμενα ἂν ἢ κοινῇ, ἔξω, γνώμῃ δὲν ἀπέδιδεν ὑψηλὴν πολιτικὴν σημασίαν εἰς τὴν Διάσκεψιν. Ὁ ἡμιεπίσημος «Χρόνος» τῶν Παρισίων ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὴν μακρόν καὶ θερμότερον κύριον ἄρθρον. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος Κάρντεζι τῆς Εἰρήνης ἀποστολὴ ἰδιαίτερον συνεργάτου της πρὸς ἐπίβλεψιν τῆς ἐδῶ συντελουμένης φιλειρηνικῆς προσπάθειας δὲν εἶνε ὀλιγώτερον χαρακτηριστικῆ.

Αἱ ἀντιπροσωπεῖαι

Ἐκαμὰ ἥδη, ἐν παρόδῳ, λόγον περὶ τῶν ἀντιπροσωπεῖων. Ἐξ αὐτῶν ὀγκωδέστεραι ὑπῆρξαν ἡ Ἑλληνικὴ — φυσικὰ — καὶ ἡ Ρουμανικὴ, ἀποτελεσθεῖσαι εἰς τὸν ἀρχηγόν της Ἑλληνικῆς, κ. τηγορίαν ὅτι ταύτην κατήρτισεν ἀποκλειστικῶς ἐκ πολιτικῶν καὶ φιλικῶν. Οὐδὲν ὑπερτριβάνον αὐτῆς. Μεταξὺ τῶν ὑπερτριβάνων αὐτῆς. Μεταξὺ τῶν συζητητῶν διαβαλκανικῶν καὶ κεντρικῶν ζήτημα εἶνε ἀναμφισβήτητος, εἰς μέλος τῆς Δημοκρατικῆς Ἐνώσεως. Τούνανδριον μάλιστα, ἀξιοπαρατήρητον καὶ ἀντιπροσωπεῖας παρέσχεν ὁ τρόπος τῆς δημοκρατικῆς καὶ ἀντιβενεζελικῆς παρὰ ἐπαξίως. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου, ἐστρατολογήθησαν ὅλοι ὅσοι ἠδύναντο χρησίμως νὰ προσθέσουν τὰ φώτα των, τὴν πείρᾶν των, τὴν εἰδικότητα των, εἰς κάθε κατηγορίαν ἐκ τῶν συνεργάτων ὑπῆρξαν ὅλοι εἰς τὰς τεχνικὰς τῆς περιωπῆς των. Ὁ Ἑλληνικὸς τύπος ἀντιπροσωπεύθη ἐξαίρετα. Ὁ γυναικεῖος διανοούμενος κόσμος ἐπίσης. Ἀλλὰ καὶ ἡ βαρύτερη τῆς ἑλληνικῆς καὶ διὰ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ πλούτου τῶν ὑποβληθέντων ἑλληνικῶν ὑποψηφίων. Εἰς κάθε ἐπιτροπὴν, αὐτὰ — καὶ αὐτὰ μόνον — ἐχρησίμευσαν ὡς βάσις ἀντιπροσωπεῖων ἡλθον ἀφ' ἑτέρων ἀπαμὸν τῆς πολιτικῆς ποὺ πιστῶς ἐτήρησαν. Ἡ Ρουμανικὴ Ἀντιπροσωπεῖα, ἀποτελουμένη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ πολιτευομένων, ἔδειξε σπανίαν κοινοβουλευτι-

κότητα. Ἀντικειμενικὴ εἰς τὰ πλεῖστα ζητήματα, συνέδραμε πολυτίμως τὸν κ. Παπαναστασίου καὶ τοὺς συνεργάτας του, πρὸς ἐξέυρεσιν τῶν συμβιβαστικῶν λύσεων. Μεταξὺ τῶν Ρουμάνων ἀντιπροσώπων, ἐξεχώριζαν ἰδίως δύο μορφαί: ἡ τοῦ Προέδρου τῆς βουλῆς κ. Πόπ, καὶ ἡ τοῦ κ. Πέλλα, προεδρεύσαντος μετὰ σπανίαν δεξιότητα τῆς δυσκολωτάτης Πολιτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀλλὰ καὶ ἡ τουρκικὴ ἀντιπροσωπεῖα, κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ αὐτὴ ἐκ βουλευτῶν ἀποτελουμένη, ἐπέδειξε βαθεῖαν πολιτικὴν καὶ ζωηρὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐγκαρδιότητα. Ὅτι δὲ ἐξόχως τοῦτο ἐνθαρρυντικόν, κατὰ τὰς παραμονὰς ἰδίως τῆς εἰς Ἀγκυραν μεταβάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Τῆς Βουλγαρικῆς ἀντιπροσωπεῖας δεσπόζει ἡ στρογγυλὴ καὶ θετικὴ μορφή τοῦ Προέδρου της καθηγητοῦ κ. Κύρωφ, ὁ ὁποῖος δὲν ἔπαυσε μετὰ πολλὴν ἐπιμονὴν νὰ δεικνύῃ ὅτι γνωρίζει λαμπρὰ τί θέλει. Ἐπιβλητικὸν μῆγμα φιλειρηνικότητος καὶ ἐθνικισμοῦ, ὁ κ. Κύρωφ εἶνε ἀντιπροσωπευτικώτατος τύπος τῆς σημερινῆς βουλγαρικῆς πολιτικῆς. Εἶχε δὲ ἀπέναντί του τὸν Νοτιοσλαβὸν κ. Γιῶνιτς, τοῦ ὁποῖου ἡ αὐστηρά καὶ ἀδρὰ φυσιογνωμία, μετὰ κάπως τραγικὰ χαρακτηριστικά, ἐκδηλώνει ἐπίσης πιστὰ τὴν ἰσχυράν καὶ κάπως δύσκαμπτον ἀλλὰ θεληματικὴν καὶ ἐπιβλητικὴν ζωτικότητα τῆς χώρας του. Παρ' αὐτῷ ὁ κ. Τοπάλοβιτς, ἄλλη ἐνδιαφέρουσα μορφή φιλαλήθους καὶ εὐθυτάτου Σλαύου, ἀγνοοῦντος τοὺς μαϊνάνδρους τῆς ἐντέχνου φρασσεολογίας καὶ ἀντιπροσωπεύοντος εἰλικρινέστατα τὴν ἐργατικὴν τάξιν τῆς Νοτιοσλαβίας. Τέλος, μεταξύ τῶν Ἀλβανῶν, μερικαὶ ἑλληνικώταται καὶ συμπαθέσταται φυσιογνωμίαι, — ἐξ ὧν οἱ κ. Κόνιτσα καὶ Φράσσας, — ἑλληνοπρεπεῖς ἄλλως τε τὴν μόρφωσιν, καὶ ἀπαιτῶν τὴν ἰδιοσυγκρασίαν. Γενικῶς, διὰ τὰς τρεῖς αὐτάς ἀντιπροσωπεῖας, ἡμπορεῖ νὰ παρατηρηθῇ ὅτι θὰ ἦσαν ἀκόμη γονιμώτεροι ἐάν ὁ ἐν αὐταῖς πολιτικὸς συντελεστής ἦτο πλουσιώτερος. Μὴ λησμονοῦμεν ὅμως ὅτι, εἰδικῶς ὡς πρὸς τὴν Νοτιοσλαβίαν, ἦτο τοῦτο ἀδύνατον, ἐφ' ὅσον δὲν κυβερνᾶται ἡ φίλη γείτων χώρα κοινοβουλευτικῶς.

Αἱ πολιτικαὶ τάσεις

Ἐσημείωσα προηγουμένως τὴν ἰδιαίτερον φιλόφροναν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀβρότητα τῶν Τούρκων ἀντιπροσώπων. Τὴν ἐπομένην τῆς ὁριστικῆς μετὰ τῆς Τουρκίας συνδιαλλαγῆς μας, ἡτὸ προφανές ὅτι ἡ Τουρκία ἠθέλησε, ἔτσι, ἐμπράκτως νὰ ἀποδείξῃ ὅτι εἰλικρινῶς ποθεῖ τὴν συνεννόησιν καὶ τὴν συνεργασίαν. Εἶνε ὅμως ἐπίσης βέβαιον ὅτι καὶ οἱ Ἕλληνες ἀνταπεκρίθημεν ἐπίσης ἐγκαρδίως εἰς τὴν τάσιν αὐτὴν τῶν Τούρκων. Παντοῦ ὅπου δημοσίᾳ παρουσιάζοντο, ἐχειροκροτοῦντο χαρακτηριστικώτατα. Ἐδόθη, οὕτω πως, ζωντανὸν παράδειγμα καὶ ὑπόδειγμα τοῦ εἰς τὰς Διασκέψεις ἀπαραιτήτως ὀφείλοντος νὰ πρυτανεύῃ διεθνοῦς πνεύματος φιλίας καὶ ἀλληλεγγύης μεταξύ τῶν ἐχθρῶν.

Θὰ ἡμεῖθα εὐτυχεῖς ἐάν ἡμπορούσαμεν νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι ἐπίσης βαθεῖα ἔχει ἐξελιχθῇ ἡ πρὸς ὁριστικὴν

συνδιαλλαγὴν τάσις Βουλγάρων καὶ Νοτιοσλαβῶν. Δυστυχῶς ὅμως τοὺς δύο αὐτοὺς λαοὺς χωρίζουν ἀκόμη τὰ δύο συμφυῆ, ἄλλως τε, καὶ ἀλληλένδετα ζητήματα τῶν μειονοτήτων καὶ τῶν κομιτατζήδων. Οἱ Βούλγαροι, βαρέως φέροντες τὴν ἀπέναντι τῶν Σλαβῶν τῆς Σερβικῆς Μακεδονίας ἀφομοιωτικὴν πολιτικὴν ποὺ ἀποδίδουν εἰς τὰς νοτιοσλαβικὰς ἀρχάς, ἦλθον μετὰ τὴν ἐπίμονον ἀπόφασιν νὰ ἀνακινήσουν ἐδῶ τὸ ἀκανθώδες πρόβλημα τῆς προστασίας τῶν μειονοτήτων. Οἱ Νοτιοσλαβοὶ, ἐξ ἄλλου, μὴ συγχωροῦντες τὰς τρομοκρατικὰς μεθόδους τὰς ὁποίας ἀσκοῦν εἰς τὰς μακεδονικὰς τῶν περιφερειᾶς αἱ κομιτατζηδικὰ ὁργανώσεις, εἶνε ἐτοιμοὶ πάντοτε, μόλις προφερθῇ ἡ λέξις «μειονότητες» νὰ ἀπαντήσουν μετὰ τὴν ἀναφώνησιν: «Καὶ οἱ κομιτατζήδες;» Ἐχρειάσθη δὲ ὅλη ἡ ἀνεξάντλητος ἐπινοητικὴ καὶ εὐλωτία Ρουμάνων καὶ Ἑλλήνων διὰ νὰ μὴ προκληθῇ κατ' αὐτάς, εἰς τὴν Διάσκεψιν, γύρω ἀπὸ τὴν κλασικὴν αὐτὴν στιχομυθίαν μὴ διάστασις ποὺ θὰ ἔθετεν ὀλόκληρον τὴν Διάσκεψιν εἰς κίνδυνον. Εὐτυχῶς ἄλλως τε καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι, ἀναμετροῦντες τὰς ἐθύνους των, ἐφάνησαν ἐπὶ τέλους ὑποχωρητικοί.

Ἀνάλογοι ἀνωμαλίαι παρουσιάζονται εἰς τὰς σχέσεις Ἀλβανῶν καὶ Νοτιοσλαβῶν. Οἱ δεύτεροι ἀμφιβάλλουν κάπως περὶ τοῦ κατὰ πόσον οἱ πρῶτοι ἀπολαύουν πραγματικῆς καὶ οὐσιαστικῆς ἀνεξαρτησίας. Ἡ ἀμφιβολία των δ' αὐτὴ καὶ ἐπισήμως ἀκόμη, καὶ δημοσίᾳ ἐξεφράσθη. Καὶ ἐπροκάλεσε, φυσικὰ, διαμαρτυρίαν Ἀλβανικὴν καὶ ἐξηγήσεις σερβικὰς, παραμένει ὅμως τὸ γεγονός μίᾳ διαχύτου δυσπιστίας, ἡ ὁποία, καὶ αὐτὴ, σιγὰ-σιγὰ μόνον θὰ διαλυθῇ. Ὅχι ὅμως, ἐφ' ὅσον παρατηρεῖται καὶ ἡ κατὰ τὴν Διάσκεψιν ἀκόμη ἐμφανιζομένη σιωπηρὰ τοῦλάχιστον συνεννόησις Βουλγάρων καὶ Ἀλβανῶν, ἡ ὁποία ἐπιτείνει τὰς σερβικὰς ἀνησυχίας.

Εὐτυχῶς ἐκ παραλλήλου, ὅχι μόνον αἱ σχέσεις Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας εἶνε ἀνέφελοι καὶ αἱ σχέσεις Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας εὐρίσκονται εἰς τὸν δρόμον τῆς ἐγκαρδιότητος, ἀλλὰ καὶ αἱ μετὰ τῶν ἄλλων Βαλκανικῶν κρατῶν σχέσεις μας ἠλέγχθησαν, κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, ἐξόχως εὐχάριστοι. Οἱ Βούλγαροι δὲν φαίνονται ποσὸς ἀμφιβάλλοντες διὰ τὴν εἰλικρινεῖαν τῆς φιλειρηνικότητός μας καὶ διὰ τὴν δυνατότητα ἀκόμη μεγαλειότερας ἐδραίωσης τῆς μεταξύ μας καταστάσεως. Περὶ ἐν Ἑλλάδι μειονοτήτων δὲν γίνονται λόγος. Περὶ τῆς πολυθρῦλτου ἐπίσης ἐκείνης ἐξόδοις τῆς Βουλγαρίας εἰς τὸ Αἰγαῖον, οὐτε ὑπαινιγμὸς κανεὶς δὲν ἔγινε. Βέβαια ὁ κ. Κύρωφ ἐπιμόνως ἐξήγησε περιορισμὸν τῆς προσπάθειας τῆς Διασκέψεως εἰς τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν συνθηκῶν. Ἀλλ' αὐτὸ ἔχει καὶ τὴν ἱκανοποιητικὴν του ὅψιν: προϋποθέτει τὴν αὐθόρμητον πλέον ὅτι τῶν Βουλγάρων ἀναγνώρισιν τοῦ ἐδαφικοῦ καθεστώτος τῶν Βαλκανίων.

Ἡ προσεχὴς βαλκανικὴ πολιτικὴ

Ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποῖους ἐγγυώμεθα ἡ δημοσύνη οἱ τὴν βαλκανικὴν πραγματικότητα μὴ παραβλέποντες, ἦτο δύσκολον νὰ ἀναμείνῃ κα-

νεὶ ἀπὸ τὴν παρούσαν Βαλκανικὴν Διάσκεψιν ὑπερβολὰς ἡ ἀκαδημαϊκότητης. Δι' αὐτὸ κατ' ἐμὲ, εἰς τὰς προτάσεις τὰς ὁποίας διετύπωσα, σχετικῶς, αἱ ὁποῖαι ἐδημοσιεύθησαν ἐδῶ πρὸ ἐβδομάδος, καὶ τὰς ὁποίας υἰοθέτησεν ἡ Ἐπιτροπὴ (θὰ υἰοθετήσῃ δὲ, πιστεύω, καὶ ἡ Διάσκεψις), ὑπῆρξα ὀλιγαρκῆς καὶ μετριωπαθέστατος. Ὅμιλον κανεὶς ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ, δηλ. τοῦ διπλωματικοῦ ἐδαφους, δὲν ἠδύνατο νὰ παραβλέψῃ τὴν σημερινὴν πολιτικὴν καὶ διπλωματικὴν πραγματικότητα, καὶ νὰ μὴ στηρίξῃ ἐπ' αὐτῆς ὅλας τὰς εἰρηγήσεις του. Δὲν ἦτο δηλ. δυνατόν νὰ ζητηθῇ τίποτε τὸ τέλειον, τὸ ἀπόλυτον ἢ ἔστω καὶ τὸ ὑπέρμετρον, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνέφικτον, — ἀλλ' ἀπλὴ βελτίωσις τῆς σημερινῆς καταστάσεως, διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐν αὐτῇ ἀγαθῶν συνθηκῶν, διὰ τῆς ἐδραίωσεως τῆς εἰρήνης, καὶ διὰ τῆς πυκνώσεως καὶ συναρμολογήσεως τῶν ὑφισταμένων ἥδη μεταξὺ τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν πολιτικῶν δεσμῶν, εἰς ἓν γενικὸν σύμφωνον.

Φυσικὰ, ἡ ὅλη αὐτὴ προσπάθεια στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἐν ἰσχύϊ εἰς τὰ Βαλκάνια συμφωνιῶν καὶ συμβάσεων. Ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν μέριμναν τῆς ἀσφαλείας τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν, καὶ τῆς ἐκπληρώσεως ὅλων τῶν υποχρεώσεων αὐτῶν, (τῆς προστασίας τῶν μειονοτήτων κλπ.). Καὶ ὡς πρὸς τὰ μέσα διὰ τὴν ἐδραίωσιν τῆς βαλκανικῆς εἰρήνης καὶ διὰ τὴν ἐγκαταίδρυσιν τοῦ βαλκανικοῦ καθεστώτος ἐπὶ μιᾶς ἀπαρχῆς διεθνούς δικαιοσύνης, ἐπροκρίθησαν δύο προτάσεις, διὰ τὴν διατύπωσιν τῶν ὁποίων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, συνεκράσθησαν αἱ εἰρηγήσεις τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σπυροπούλου καὶ αἱ ἰδικαί μου. Δηλ. ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπεδείχθη ἡ ἀνάγκη τῆς κατ' ἔτος εἰς τὰ Βαλκάνια ἐπὶ ταῦτο συναντήσεως τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν ἑξ Βαλκανικῶν Κρατῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ σκοπιμότης τῆς ἐπεξεργασίας ἐνὸς Βαλκανικοῦ ἑξαμεροῦς Συμφώνου, τοῦ ὁποῖου νὰ προταθῇ ἡ ὑπὸ τῶν ἑξ Βαλκανικῶν Κυβερνήσεων ὑπογραφή.

Τὸ σχέδιον τοῦ Συμφώνου τούτου θὰ ἐκπονηθῇ ὑπὸ 18μελοῦς ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἀπὸ τοὺς Προέδρους τῶν ἑξ ἀντιπροσωπεῖων καὶ ἀπὸ δύο μέλη ἐκάστης ἀντιπροσωπεῖας. Θὰ στηρίζεται δὲ κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῶν ἐξῆς τριῶν θεμελιωδῶν βάσεων:

α) τῆς ἀποκηρύξεως τοῦ πολέμου, ὅστις τιθεμένος ἐκτὸς τοῦ νόμου νὰ ἀποκλειεῖται τελεῖται ἀπὸ τὰς ἐνδοβαλκανικὰς σχέσεις.

β) τῆς εἰρηνικῆς πάντοτε ἐπιλύσεως τῶν μεταξύ τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν διαφορῶν, εἴτε διὰ τῆς διαδικασίας τοῦ συμβιβασμοῦ, εἴτε διὰ τῆς διαιτησίας, καὶ γ) τῆς ἀμοιβαίας ὑποστήριξεως τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν (assistance mutuelle) διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἐν τούτων θὰ παρέβαινε τὴν υποχρέωσίν του νὰ μὴ προέλθῃ εἰς πόλεμον πρὸς ἄλλο Βαλκανικὸν Κράτος.

Ἡδὴ, ἐάν ὅλα ταῦτα ἐπιτευχθοῦν, ἔνα μεγάλο καὶ σπουδαῖον βῆμα θὰ ἔχη πραγματοποιηθῇ πρὸς τὰ ἑμπρός, διότι, ἀποκλειομένου πλέον τοῦ πολέμου, θὰ τελειοποιηθῇ τότε σιγὰ-σιγὰ τὸ σύστημα τῆς εἰς τὰ Βαλκάνια διεθνούς δικαιοσύνης καὶ θὰ ἡμπορέσῃ νὰ γίνεταί θε-

τικὴ συζήτησις περὶ τῆς Βαλκανικῆς Ἐνώσεως ἢ Ὁμοσπονδίας. Ἐγὼ δὲ τὴν βásiμον ἐλπίζω ὅτι αἱ Κυβερνήσεις θὰ εἰσακούσουν τὰς τόσον λογικὰς καὶ μετρημένας αὐτάς εἰρηγήσεις, προσδίδουσαι οὕτω καὶ εἰς τὰς μελλούσας Βαλκανικὰς μας Διασκέψεις πρόσθετον κύρος, καὶ ἀποδεικνύουσαι κυρίως ὅτι ἐναρμονίζουν τὴν πολιτικὴν των μετὰ αἰσθημὰ καὶ τὰς ἀξιώσεις τῆς κοινῆς γνώμης.

Ἀρχὴ θετικῆς καὶ εἰλικρινοῦς οἰκοδομήσεως

Μίαν λέξιν θὰ ἤθελα ἀκόμη νὰ προσθέσω, ὡς συμπέρασμα τῶν πρώτων αὐτῶν σκέψεων ποὺ προκαλεῖ ἡ Βαλκανικὴ Διάσκεψις: Ὅτι ἡ Διάσκεψις ἐπέτυχε καὶ ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως καὶ ὡς πρὸς τὴν δημιουργίαν γενικῆς εὐνοικῆς ἀτμοσφαιρας. Βέβαια, αἱ διαφοραὶ ἀπόψεων ὑφίστανται, — βέβαια, ὁ ἐθνικισμὸς τῶν κατὰ τόπους λαῶν ἐξεδηλώθη, συχνὰ μάλιστα δεξιότατος, κατὰ τὴν Διάσκεψιν, — βέβαια, παραμένουν πολλὰ δυσχερεῖαι καὶ πολλὰ προβλήματα ὑπὸ τὴν ἥρεμον ἐπιφάνειαν ποὺ ἐμφανίζονται αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν, — εἶνε δ' ἐπίσης βέβαιον ὅτι καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ ἔχωμεν πάλιν δριμύειας συζητήσεις, συγκρούσεις δυσσυμβιβάστων ἀπόψεων καὶ κρίσεις ἴσως βαθυτάτας πρὸς ὑπερπήδησιν.

Ἀλλ' ἐφ' ὅσον θέλομεν ἀκριβῶς νὰ θεμελιώσωμεν κατὰ τὸ μόνιμον καὶ τὸ θετικόν, ἐπὶ τῶν κατὰ τόπους ἐθνικισμῶν πρέπει νὰ στηριχθῶμεν, ὅχι διὰ νὰ τοὺς ἀγνοήσωμεν ἢ νὰ τοὺς περιφρονήσωμεν, ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς κατευνάσωμεν καὶ νὰ τοὺς συμβιβάσωμεν. Καὶ ἐφ' ὅσον ζητοῦμεν τὴν εἰλικρινὴ συμφιλίωσιν καὶ συνεργασίαν τῶν Βαλκανικῶν λαῶν, δὲν θὰ πρέπει, εἰς τὸ μέλλον ἰδίως — ὁπότε καὶ τὰ πράγματα θὰ ἔχουν ὀριμώσει, — νὰ παραβλέσωμεν καμμίαν ἀπὸ τὰς ὑφισταμένους πραγματικὰς δυσχερεῖας, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ἡ ἔρσις των θὰ ἀπατήσῃ ἐπίπονον καὶ ἐπιμόνον τὴν προσπάθειάν μας. Τὸ δυνατόν μάλιστα, τότε μόνον τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποῖου θὰ οἰκοδομήσωμεν θὰ εἶνε ἀσφαλές, ὅταν ἐκκαθαρίσωμεν τὸ ὑπόδαρον ἀπὸ ὅλας ἐκείνας τὰς ἐκρηκτικὰς ὕλας μετὰ τὰς ὁποίας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔχει ὑπονομευθῇ.

Ὅπως δὴ ποτε, συνετελέσθη ἥδη κατὰ σπουδαῖον. Ἐτέθη τὸ οἰκοδομήματος ὁ θεμέλιος λίθος. Καὶ θὰ ἦτο ἄδικον, κατὰ τὴν ἱστορικὴν ταύτην στιγμήν, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ κ. Βενιζέλος τὴν ἐνόμασε, νὰ μὴ ἀπονεμηθῇ δίκαιος ῥεῖσας εἰς τοὺς πρωταγωνιστάς τῆς προσπάθειας καὶ ἰδίως εἰς τὸν κ. Ἀλέξανδρον Παπαναστασίου, διὰ τὴν γενναίωσιν, διὰ τὴν ἐπιμονὴν καὶ διὰ τὴν ὁργανωτικὴν μετὰ τὴν ὁποῖαν ἐργάσθησαν πρὸς ἐπίτευξιν ἐνὸς ἀποτελέσματος τιμῶν τῶν Ἑλλὰδων καὶ ἀποδεικνύοντα τὴν ὑψηλὴν ἐκπολιτιστικὴν πνοὴν τοῦ λαοῦ μας.

ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ
Βουλευτὴς Ἀθηνῶν

Εἰς τὸ προσεχές: Ἀνασκόπησις τῶν διαφόρων ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως μετὰ ἄρθρα Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων.

διατηρούν το Σουηδικό έμπειρο γινώσκοντες κ. Οδιντεν. Είπε γνωστόν ότι την παραπομπήν εις διατηρούν είχε ζητήσει από της πρώτης στιγμής η Έλλάς, συνεπώς επεκράτησε τελείως, επί του σοβαρωτάτου αυτού ζητήματος, η ελληνική άποψις.

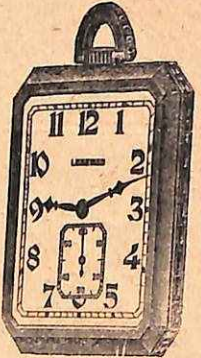
Κατά την συζήτησιν εις την πολιτικήν επιτροπήν της Κ. τ. Ε. διά τους εγκατεστημένους εν Έλλάδι Άρμενίους πρόσφυγας και την ανάγκην της μεταφοράς των άλλαχου, ο Οδύγρος κόμης Άπονύϊ είπεν ότι μένει κατάπληκτος εκ θαυμασμού πρό το αλτρουϊστικού παραδείγματος το οποίον δίδει η μικρά Έλλάς εις τα μεγάλα κράτη, διότι κανέν από τα πλούσια κράτη, αν είχε να συντηρήση ενάμιση εκατομμύριον ιδικών του προσφύγων, δεν θα περιέβαλλεν επί τόσο μακράν σειράν έτών και τόσο σπογγικά και σαράντα έπιπροσθέτως χιλιάδας ξένους πρόσφυγας. Δεν είχε όμως όρθον — προσέθεσεν ο ευγενής Οδύγρος κόμης — ν' άδίσωμεν από την πτωχήν Έλλάδα να δίδη έπ' άπειρον εις τα πλούσια κράτη μαθήματα αλτρουϊσμού. Διά τουτό συνέστησε να σχηματισθί ένα **fonds international** διά τα έξοδα της μεταφοράς των Άρμενίων προσφύγων εξ Έλλάδος.

Άσχετως προς το αν το διεθνές αυτό ταμείον θα σχηματισθί ή όχι, όφείλομεν να είμεθα ευγνώμονες εις τον κόμη Άπονύϊ διά την αναγνώρισιν αυτήν και την τόσο πανηγυρικήν διακήρυξιν μιας εκ των κυριωτέρων ελληνικών άρετών.

Β. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗΣ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΜΑΡΚΑ

10 GRANDS PRIX 506 PRIX D'OBSERVATOIRES

LONGINES

Ήρωδολόγια άπολύτου ακριβείας. Μεγάλη έκθεσις άνδρικών και γυναικείων ώρολογίων PLATINE, OR, ARGENT, NICKEL

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

A^φ P. ZENETOY & Σ^{ια}

ΑΔΑΜΑΝΤΟΠΟΛΑΙ

Έρμού 19 Τηλ. 6-49

Σταδίου 4 α

ΑΘΗΝΑΙ

Η ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΑΙ τελευταία αποφάσεις του κ. Πρωθυπουργού σχετικές με τα δάνεια των άγροτών και την Άγροτικήν Τράπεζαν έχουν όλως ιδιαίτερον σημασίαν διά την τύχην και το μέλλον της Άγροτικής Τραπεζής. Διότι δεν είναι μόνον αποφάσεις, αίτινες θα δημιουργήσουν ώριμμένην ατμόσφαιραν εις τας άγροτικές τάξεις, αλλά είναι και αποφάσεις αίτινες μοιραίως πλέον θα οδηγήσουν την Κυβέρνησιν εις το να ρυθμίση βασικώτερον το όλον ζήτημα.

Ύπεσθίριξα εσχάτως ως προς το ζήτημα της μετατροπής των βραχυπρόθεσμων δανείων εις μεσοπρόθεσμα, την γνώμην ότι τοιαύτη τις μετατροπή δεν πρέπει να γίνει έπισημως, αλλά σιωπηρώς διά της μη όχλήσεως των άγροτών και διά της σιωπηράς παρατάσεως της είσπραξεως των χρεών αυτών μέχρις ότου βελτιωθούν αι οικονομικά συνθήκαι της ύπαιθρου. Ύπεσθίριξα δε την άποψιν ταύτην διά τους εξής λόγους: 1) Διότι ούσιαστικώς πλέον θα έπιτυγχάνετο το ίδιον, ή παράτασις δηλονότι της λήξεως των δανείων, πράγμα το οποίον έπεξητέλιτο και διά της μετατροπής των βραχυπρόθεσμων δανείων εις μακροπρόθεσμα. 2) Διότι ενφ' άφ' ενός θα έπιτυγχάνετο ο ίδιος σκοπός και θα άνεκουφιζετο ή άγροτική τάξις, δεν θα καθιερούτο άφ' έτέρου έπισημως ως άρχή ή παράτασις της λήξεως των δανείων και θα άπεφεύγετο συνεπώς ή δημιουργία έπικινδύνου ψυχολογικής ατμόσφαιρας, ή όποια, ένισχύουσα την αντίληψιν ότι «θα φαγωθούν τα λεφτά της Άγροτικής» θα είχε δυσμενείς μελλοντικές συνεπείας διά την ζωήν της Άγροτικής Τραπεζής. 3) Διότι ήτοι ή δικαιότερα λύσις, καθόσον δι' αυτής δεν ευνοούνται εξ ίσου οι άποροι και εύποροι άγρόται, και μόνον ή προστασία των άπόρων θα εξησφαλίζετο τοιουτοτρόπως. Είπε γνωστόν άλλως τε ότι ή οικονομική άντοχή των γεωργικών μας περιφερειών ποικίλλει (άλλη π. χ. είναι ή οικονομική θέσις της καπνοπαραγωγικής περιφέρειας και άλλη της αιτοπαραγωγικής), όπως έπίσης ποικίλλει και ή οικονομική κατάστασις ενός εκάστου άγρότου της αυτής περιφέρειας, καθόσον του ενός τα κτήματα είναι άρδευσιμα, του άλλου αντίθετως κτλ. Συνεπώς θα έπρεπεν όπως ή οικονομική κατάστασις ενός εκάστου άγρότου άποτελεί τον γνώμονα της έναντι αυτού συμπεριφοράς της Τραπεζής όσον άφορᾷ την είσπραξιν των χρεών. Κατά τον τρόπον αυτόν θα ήδύνατο οι εύπορότεροι χωρικοί να καταβάλουν έστω ποσοστόν τι, 20 % π. χ. έναντι του χρέους των, θα ήδύνατο δε και ή Τράπεζα εις μίαν βελτίωσιν γενικωτέραν της καταστάσεως να ζητήση την όλοσχερή του εξόφλησιν.

Η δοθείσα υπό του κ. Πρωθυπουργού λύσις συμπίπτει άκριβώς προς την ύποσθιρηθείσαν γνώμην μας όσον άφορᾷ τας σχέσεις των άγροτών προς την Άγροτικήν Τράπεζαν. Δεν συμπίπτει όμως όσον άφορᾷ τας σχέσεις των ιδίων προς την Έθνικήν Τράπεζαν. Όποσδήποτε, καιτοι θα ήτο δυνατόν

να παρεξηγηθί ψυχολογικώς ή μετατροπή των βραχυπρόθεσμων της Έθνικής Τραπεζής εις μεσοπρόθεσμα, πάλιν, διότι ή Έθνική άποτελεί χωριστόν τραπεζικόν οργανισμόν και τα δάνεια αυτά άποτελοῦν τα τελευταία χρέη της μακράς ύπ' αυτής άσκήσεως της άγροτικής πίστωσης, τοιούτους κίνδυνος δεν πρέπει να θεωρηθί ως ύπαρχων. Έμφανίζεται μόνον το εξής μελάν σημείον ως προς τον διακανονισμόν του ζητήματος αυτού, ότι ή Έθνική Τράπεζα έπωφελεΐται της εύκαιρίας όπως εξασφαλίση την είσπραξιν και των έπισφαλών ακόμη άπαιτήσεων της κατά των άγροτών, αίτινες πιθανώτατα υπερβαίνουν τα 200 — 250 εκατομμύρια. Αμβάνουσα ή Έθνική το δικαίωμα της προτεραιότητος της εξοφλήσεως των δανείων της έναντι της Άγροτικής, σώζει άκέραιον το δανεισθέν ύπ' αυτής ποσόν και εξασφαλίζει την είσπραξίν του, ενφ' τοιούτον τι δεν άνέμενεν. Αντιθέτως δε καθίσταται μειονεκτικώτερα ή θέσις των δανείων της Άγροτικής Τραπεζής. Από της πλευράς αυτής ή δοθείσα λύσις ευνοεί ούσιωδέστατα την Έθνικήν Τράπεζαν.

—οοο—

Άνεξαρτήτως των άνωτέρω παρατηρήσεών μας, ή χαραχθείσα υπό του κ. Πρωθυπουργού γραμμή δημιουργεί, ως έτονόσαμεν, και την ανάγκην βασικής αντιμετώπισεως του ζητήματος της Άγροτικής Τραπεζής.

Είμεθα εξ άρχής της γνώμης (την οποίαν ίσως ύπεσθίριξαμεν και μετά τοσάυτης ζωηρότητος, ώστε να έλθωμεν πολλάκις εις ψυχρότητα και με πρόσωπα τα όποια άπολύτως εκτιμώμεν), ότι ή Άγροτική Τράπεζα δέον να καταστή άνεξάρτητος, αυτότελής τραπεζικός οργανισμός, κινούμενος και δρών συμφώνως προς τας ύγιεις τραπεζικάς άρχάς. Βεβαίως ή Άγροτική δεν είναι τοιούτον τι και ή Τράπεζα της Έλλάδος, αλλά καιτοι μη επιδιώκουσα κερδοσκοπικούς σκοπούς, όφείλει εν τούτοις να οργανωθί και να κινηθί ως άνεξάρτητος τραπεζικός οργανισμός. Όφείλει δηλαδή εν ή ένασκήσει της άγροτικής πίστωσης να παραμείνη άνεπείραστος από πάσαν πολιτικήν ή άλλην τινά επέμβασιν.

Ύποσθιρίζων την άποψιν ταύτην, ούδαμώς έννοώ να διευκολύνω την έφαρμογήν μιας έτέρας, ριφθείσης εσχάτως ιδέας, περί μετατροπής της Άγροτικής Τραπεζής εις μετοχικήν Έταιρείαν και περί εκχωρήσεως εις αυτήν της εκμεταλλεύσεως των εκ των άποξηράνσεων έλευθερωθησομένων γαιών. Τοιαύτη μετατροπή αντίκειται προς την φύσιν της Άγροτικής Τραπεζής, όπως έπίσης αντίκειται και προς την την πολιτικήν την οποίαν πρέπει το Κράτος να τηρήση έναντι των νέων εκ της άποξηράνσεως γαιών.

Απλώς νομίζω ότι ή Άγροτική Τράπεζα δέον να τύχη της άνεξαρτησίας την οποίαν άπολαμβάνει ή Τράπεζα της Έλλάδος, και ότι δέον να αλλάξει κατεύθυνσιν εις τον τρόπον της άσκήσεως της άγροτικής πίστωσης. Διότι αντί της κατευθύνσεως των καλλιεργητικών

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΚΛΕΙΣΕ πρό όλγων ήμερών τας πόλεις της και ή Έ Διεθνής Έκθεσις Θεσσαλονίκης, «ή πόλις των δέκα πέντε ήμερών» όπως την έβάπτισε πρό τετραετίας ή δημοσιογραφική εύφυα.

Τα πλούσια φώτα τα όποια την έχαρακτήριζον έφέτος έσβουσαν πλέον, ώστε να μπορή κανείς να βλέπη σήμερα τα πράγματα κάπως ψυχραιότερα, και μακράν του έκτυφλατικού φωτός.

Πριν προχωρήσωμεν, όφείλομεν να δώσωμεν μίαν εξήγησιν. Είμεθα και ήμεεις Μακεδόνες, μάλιστα άρκετά βόρειοι, ώστε ν' άγαπώμεν τον τόπον μας, και ή πρόσδος της Θεσσαλονίκης, ως μητροπόλεως της Μακεδονίας μας, να μας ένδιαφέρη εξ ίσου.

Και ήδη, ως μάς έπιτραπή να είπωμεν καθαρά την γνώμην μας, δι' αυτό το όποιον σκαρώνεται εδώ πάνω κάθε χρόνος, και το όποιον άλλοι μὲν λέγουσιν έκθεσιν, και μερικοί έμποροπανηγυριν, ενφ' ήμεεις δεν θα της έδίδαμεν ούδεν εκ των όνομάτων τούτων.

Πώς γενηθή ή ιδέα της εκθέσεως αυτής, πως ένεφανίσθη το πρώτον, πως έπροχώρησε και έφθασεν εις το πέμπτον της ζωής, δεν είναι του παρόντος. Θα μάς έπιτραπή όμως να είπωμεν ότι έάν και το έπόμενο έτος πρόκειται να μείνη ή έκθεσις αυτού όπου είναι, να οργανωθί όπως και εις το παρελθόν και να μάς παρουσιάσῃ ότι μάς παρουσίασε, θα έπιοτιμούσαμεν να έλέγαμεν εις τους έντεταμένους:

Άρκετά εκουράσθητε. Άπεδώσατε το άπαντον της οργανωτικής σας δυνάμεως, έδώσατε εξετάσεις, σας ήξιζαν κατά τα πρώτα χρόνια «κάποιοι έπαινοι», βαίνετε όμως προς την δύσιν, κλείσατε τα βιβλία σας και εργασθήτε να μάς έμφανίσετε τον διαχειριστικόν άπολογισμόν του έργου σας. Δεν δύνασθε πλέον να άποδώσατε τι το σοβαρόν.

Εις όσα έλέχθησαν κατά την πανηγυρικήν τέλεισιν των έγκαινίων της Έκθέσεως και ίδίως περί προϊούσης εξέλιξεως της προς τα βελτία, θα είχε να αντίτη τις πολλά. Η γυνότης των εκθεμάτων ήτο εκδηλος, ή πρόχειρότης δε της εκθέσεως των γεωργικών προϊόντων της χώρας έμβάλλει κυρίως εις σκέψεις έάν συγχαρείται και εις το μέλλον ή εις τας ίδίας χείρας άνάθεσις της φροντίδος ταύτης, την σοβαρότητα της όποιας δεν φαίνεται να συναισθάνονται άρκούντως οι άρμόδιοι.

Δι' έκτην φοράν, με τον αυτόν χώρο, με τα αυτά περίπτερα, ιδιωτικά και μη, με συμμετοχήν εκθετών μειωμένων κατ' έτος, με συμμετοχήν κρατών, τα όποια ελάχιστα δύναται να εισαγάγουν εκ των προϊόντων μας, δεν συγχαρείται να καλόμεν εις συναγερμόν το Πανελλήνιον, διότι κινδυνεύομεν να γελοιοποιηθώμεν.

Μήπως δεν ένδεκνυται ή Θεσσαλονίκη ως κέντρον μιας εκθέσεως και ως εκ τούτου καθ' έκαστον έτος βαί-

νομεν επί τα χείρως; Πολλοί γε και δεί. Είμεθα της γνώμης ότι δεν πταίει ή Θεσσαλονίκη αλλά το πολύ στενόν της έμπνεύσεως εκείνων, οι όποιοι την διευθύνουν επί δέκα μήνας το έτος ενφ' την οργανώνον έντός διμήνου οι άλλοι.

Έχομεν εν Θεσσαλονίκη μίαν έλευθεράν ζώνην, ή όποια — όπως μάς λέγουσιν τουλάχιστον — σκοπεί να προσελκύσῃ το έμπόριον και των Βαλτικών ακόμη χωρών, και όμως ο οργανισμός αυτός ή μάλλον οι διοικούντες αυτόν, μολονότι οι πλείστοι εξ αυτών είναι και μέλη της οργανωτικής επιτροπής της Έκθέσεως, έθεώρησαν περιττόν να λάβουν μέρος εις την Έκθεσιν εν ίδιω περιπτέρω, εν τω όποιω θαυμάσια θα ήτο δυνατόν, εις παραστατικούς πίνακας, να μάς δείξουν τα έργα τα όποια έγιναν και θα γίνουν εις τον λιμένα Θεσσαλονίκης, τα όσα επέτυχεν ή έλευθερά ζώνη εις κίνησιν έμπορευμάτων εν συγκρίσει με άλλας έποχάς, πίνακας κόστους, κινήσεως των έμπορευμάτων εν αυτή και δι' αυτής.

Το Ύπουργείον Προνοίας εν συνδυασμῳ με τον Έποικισμόν, θα ήτο δυνατόν να παρουσιάσουν, έπίσης εις παραστατικούς πίνακας, το έργον το όποιον συνετελέσθη εις την Μακεδονίαν και Θράκην, διά την άποκατάστασιν των προσφύγων και την αναδημιουργία γενικώς της χώρας.

Έχομεν την Έταιρείαν Φαουντέσιον και την άλλην εκείνην ή όποια ανέλαβε τα έργα της πεδιάδος των Σερρών, την έταιρείαν έπίσης ή όποια ανέλαβε την κατασκευήν των οδών της χώρας, και θα ήδύνατο και αυτά να θέσουν πρό των όφθαλμών ένός εκατομμυρίου έπισκεπτών, όσα έκαμαν και πρόκειται να κάμουν, διά να νοιώσῃ τέλος πάντων και ο πολὺς ελληνικός λαός ποία είναι ή καλλίτερα αύριον μετά την δύσκολον σημερινήν.

Το να στηθούν μερικά παρατήγματα, περίπτερα, να στολισθούν και να έμφανισθούν μερικά πλατείαι με φωτισμόν διακοστών χιλιάδων κήρων, ώστε να προσελκύουν τα βράδια όλον τον γυναικόκοσμον, δεν έπεται ότι έφθάσαμεν και εις τον σκοπόν, εις την μεγάλην εκείνην λέξιν Έκθεσις.

Με πόνον ψυχής βεβαίως χαράσσομεν αυτός τας γραμμάς, διά να έμφανισθούν από των στηλών της αξιολόγου Έργασίας, Έδόμενος όμως και έλπίζομεν ότι αι πρόχειροι αυτά και περιληπτικά γραμμά θα χρησιμεύσουν ως άφορμή εις διανοίας υπερτέρας, διά να περιέλθῃ ή Έκθεσις Θεσσαλονίκης εις χείρας μάλλον έμπνευσμένων άνδρών, διά να μάς παρουσιάσῃ ή έκτη Έκθεσις κάτι παραπάνω από ότι μάς την έμφανίζουν από πενταετίας οι σημερινοί οργανωταί, έναντιον των όποιων δεν έχομεν τίποτε, τους όποιους όμως αν και εκτιμώμεν βαθύτατα διά τους κόπους των, δεν ευρίσκομεν εις το ύψος της άποστολής των.

Θεσσαλονίκη

Ν. ΣΚΟΥΡΤΟΣ

ΠΕΤΡΟΣ Ε. ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ

ρος άλλων λόγων, εξ αιτίας των οποίων η οικονομική αυτή οικονομία φαίνεται εξ ίσου αδύνατος.

Είνε γνωστός ο σπουδαίος ρόλος των οποίων παίζουν σήμεραν εις τον κόσμον αί έπιστημονικά έφευρέσεις, μηχανικά και χημικά. Δύναται λοιπόν μία χώρα κατόπιν μιας έπιτυχούς έφευρέσεως να εύρεθι πλεονεκτούσα έναντι των ανταγωνιστών της, και το πλεονέκτημα τουτο δίδει νέας κατευθύνσεις εις την βιομηχανίαν της: της έπιτρέπει να παράγη ευθηνότερα και καλλίτερα προϊόντα εις ποικίλας ποιότητας και ποσότητας. Τα πλεονεκτήματα ταύτα ήμπορει να άναγώνται όχι μόνον εις την σφαίραν του πνεύματος και των έφευρέσεων, αλλά και να άφορούν και τα διά τας άλλας χώρας, υπό τον όρον πάντοτε ότι από την πρόδοον αυτήν θα δύνανται να ώφεληθούν και άλλαι χώραι.

Δέν υπάρχει λοιπόν άλλη μορφή οικονομικής άυτοτελείας, έπωφελούς δι' άλλας τας χώρας, παρά εκείνη που θα έπραγματοποιείτο διά του υποβιβασμού ή και της έντελους καταργήσεως των τελωνειακών δασμών και της δημιουργίας μιας άχανους οικονομικής ηγής του κόσμου όλοκλήρου. Πρός την οικονομικήν αυτήν ένότητα τείνει ή υπό του κ. Μπριάν είσηγηθείσα Πανευρώπη.

Άλλά μία τοιαύτη μορφή οικονομικής άυτονομίας είναι βεβαίως μακράν της σημερινής πραγματικότητας. Έκείνο όμως που δύναται να πραγματοποιηθι και θά ήγχετο κανείς, είναι ή διά διεθνούς συμφωνίας γενική έλάττωσις των δασμών και ο περιορισμός της προστατευτικής πολιτικής ήτις κυριαρχεί σήμεραν εις άλλας τας χώρας τας ευρισκομένας υπό τας έπιδράσεις του οικονομικού ένθικισμού, όστις άγει εις την πολιτικήν της οικονομικής άυτοτελείας.

Ο τοιοϋτος διεστραμμένος πατριωτισμός είναι κατά μέγα μέρος υπεύθυνος διά την κατάπτωσιν του διεθνούς έμπορίου, ήτις έπιβραδύνει την οικονομικήν άναρρώσιν της Ευρώπης και πλειστον άλλων χωρών, από την εϋκαιμονίαν των οποίων έξαρτώμεθα όλοι μας.

Η Συνδιάσκεψις της Γενεύης θά παρείχεν άναμφισβήτητως εις τον κόσμον μεγάλην υπηρεσίαν άν έπιτύγχανεν όχι την πραγματοποιήσιν του οϋτοπικού πανευρωπαϊκού κράτους, αλλά την πλήρη έξουδετέρωσιν της πολιτικής της οικονομικής άυτοτελείας, της όποιας άποτέλεσμα είναι αί έπιζήμιοι μέθοδοι της άκολουθουμένης σήμεραν υπό των πλειστον κρατών έμπορικής πολιτικής.

ΓΡΗΓ. ΓΡ. ΜΟΡΑΚΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

ΑΡΧΟΜΕΝΟΥ του είκοστού αιώνος και ιδίως μετά τον Ευρωπαϊκόν πόλεμον, ή πάλη των καθ' έκαστα τάξεων ήρξαστο έπιτεινομένη και λαμβάνουσα καταπληκτικές διαστάσεις και ου μόνον έκδηλουμένη εις τας μεταξύ αϋτών ήθικας και υλικας σχέσεις, αλλά και στρεφόμενη συνολικώς έκ μέρους όλων έναντιον του έκπροσωποϋντος την όλότητα, δηλονότι του Κράτους.

Δύνανται τις είπειν, ότι ή μόνη τάξις, ήτις πολυ άργά έξύπηρε και πολυ χαλαρά υπερημύνη των δικαιωμάτων αϋτης, είναι ή των ιατρών, οϋδέποτε δέ μέχρι σήμεραν έστράφη κατά του Κράτους και τουτο δι' ευνοήτους λόγους. Προφανώς εις τουτο συνετέλεσεν ή μόρφωσις των ιατρών μας και ο πατριωτισμός αϋτών ο άφθαστος και άπαραμιλλος ο όποιος συνεχίζεται διά μέσου των αιώνων επί τουρκοκρατίας και έξακολουθεί φλογερός και σήμεραν. Και εις τ' άπώτερα χωρία της Ελλάδος, και εκεί ακόμη όπου δέν υπάρχει καμία άλλη άρχή, υπάρχει ο ιατρός, ο όποιος άποτελεί τον κορυφαίον του χωριού και τον άρχοντά του και ο όποιος διδάσκει εις τους συγχωρίους του τας ήθικας άρχάς του πολιτισμού, δηλαδή του Έλληνισμού, και την προς την Πίστιν, Πατριδα και Οικογένειαν άφοσίωσιν του. Έτερον αίτιον της μη παρακολουθήσεως του λεγομένου συγχρόνου πνεύματος υπό των ιατρών είναι το ότι, ένφ' όλοι σχεδόν αϊ κοινωνικαι τάξεις έχουν ως όπλον διεκδικήσεως των δικαιωμάτων των το σύνθημα μέσον των νεωτέρων χρόνων, τ ή ν ά π ε ρ γ ι α ν, οί ιατροί και δι' οί Έλληνες, μνήμονες του όρκου του Ίπποκράτους, οϋδέποτε έπέτρεψαν εις έαυτους ούτε καν να σκεφθούν, πολυ δέ όλιγότερον να χρησιμοποιήσουν τοιοϋτον όπλον, άπαδόν εις την άξιωπρέτειαν του έπαγγέλματος και την άποστολήν αϋτού.

Δι' αϋτό οι επί των δακτύλων της μιας χειρός μετροϋμενοι κομμουνίζοντες συνάδελφοι έχουν τελείως άποδοκιμασθι και κατ' επανάληψιν και εις τας κατ' ίδιαν συγκεντρώσεις των ιατρών και εις τας Γεν. Συνελεύσεις και κατά τρόπον ζωηρόν και χαρακτηριστικώτατον, τουθ' όπερ άποτελεί φαινόμενον τιμητικώτατον διά την τόσοον πατριωτικήν και από πάσης άπόψεως άξίαν πάσης τιμής τάξιν των Έλλήνων ιατρών.

Είνε δέ γνωστόν ότι όστοι και κατά τους Βαλκανικούς πολέμους και κατά τον τελευταίον Ευρωπαϊκόν πόλεμον, πρώτοι έστρατεύθησαν και τελευταίοι άπεστρατεύθησαν, παρέσχον δέ άναρίθμητα δείγματα άυταπανήσεως και άφοσίωσεως εις το καθήκον των, τά όποια ευτυχώς τυγχάνουν παγκοίνως γνωστά και ώμολογημένα και εις το στρατεύμα και έξω του στρατεύματος.

Ο ιατρικός κόσμος άλλωστε, έχων συνείδησιν του ιατρικού έπαγγέλματος οϋδέποτε έζήτησε παρά του Κράτους προνόμια ή οίασδήποτε παροχάς, και

έναν διατρέξι τις το υπόμνημα του Ίατρικού Συλλόγου Άθηνών, όπερ υπεβλήθη κατ' επανάληψιν και εις τους τρεις ύφυπουργούς της Ύγεινης με τά ιατρικά αίτήματα, θά ίδη ότι τίποτε δέν υπάρχει το όποιον να ήίγη το Δημόσιον Ταμείον και άπολύτως κανέν αίτημα δέν προσκρούει εις τας συμφέροντα του Κράτους και δέν θίγει τον προϋπολογισμόν αϋτού.

Και διά να είμεθα σαφέστεροι, τά αίτήματα του ιατρικού κόσμου περιστρέφονται εις το ζήτημα της Ιατρικής και Ιατροδικαστικής άμοιβής, εις το ζήτημα του Ταμείου Συντάξεων των Ύγεινομικών, το των Κοινωνικών Άσφαλίσεων, το των Ιατρικών και Πολυκλινικών, το της κρατικής περιθάλψεως των άληθώς άτόρων, το των Ίδρυμάτων Ύγεινης, το της φορολογίας των ιατρών, το του Ένοικιοστασίου, το της πληθώρας των ιατρών, το της παρανόμου έξασκήσεως της Ιατρικής, το της δημοσίας αντίληψεως και τινα άλλα δευτερεύοντα.

Πάντα τά ως άνω αίτήματα δέν βαρύνουν τον λαόν, δέν αντίτιθενται εις τας συμφέροντα καμμιās κοινωνικής τάξεως, δέν είναι δύσκολα εις την μέλητην και έπιψήφισιν υπό της Βουλής και Γερουσίας, δέν είναι προϊόν προσωπικών συμφερόντων και βλέψεων, δέν έμπνέονται από κομματισμόν και έν γένει δέν όμοιάζουν με τά αίτήματα καμμιās άλλης τάξεως.

Επί πλέον, οί ιατροί δέν υπέβαλαν μόνον τά εύλογα και δίκαια αίτήματά των. Επρόταξαν των άτομικών των αίτημάτων τά της έ ξ υ γ ι α ν σ ε ω ς τ ή ς χ ώ ρ α ς και ένφ' περιεφρονήθησαν διά της δι' ένα ή άλλον λόγον προτιμήσεως των ξένων, συνήλθον και συνεσκέφθησαν περί των 7 μεγάλων πληγών της χώρας και υπέβαλον μακροσκελέστατον υπόμνημα προς την Κυβέρνησιν και την Βουλήν, επί του όποιου οϋδεμία φανερά συζήτησις έγένητο υπό των άρμοδίων, άν και έλαβον μέρος εις τον καταρτισμόν του υπόμνηματος οί άριστοί της παρ' ήμιν Έπιστήμης και οί μάλλον άρμοδιοι και δι' και οί καθηγηταί του Έθνικού Πανεπιστημίου.

Προκειμένου να άναγνωσθι το παρόν υπό κοινού μη Ιατρικού, δέν έκτεινόμεθα εις άνάλυσιν των Ιατρικών αίτημάτων και του ως άνω υπόμνηματος. Αρκούμεθα να τονίσωμεν ότι έφ' όσον ο έγώισμός των Έλλήνων έπιστημόνων δέχεται ραπίσματα και τίθεται φίμωτρον οϋτως ή άλλως εις τας είλικρινείς κραυγάς των αλγούντων, δέν θά έξυψωθι ποτέ ή Έλληνική Έπιστήμη εις το ποθητόν σημείον, εις δ ή έννική φιλοτιμία την άναβιβάζει και την ποθεί.

Σ. Γ. ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

Πρόεδρος του Ίατρικού Συλλόγου
Άθηνών

ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ

ΣΗΜΕΡΑ, που όλοι οί πολιτισμένοι λαοί με κάθε τρόπο αγωνίζονται να έφαρμόσουν τ' άνθρωπιστικά τους ιδανικά, τόσο μέσα στον τόπο τους όσο και σ' όλον τον έξω άπ' αϋτούς κόσμο, σπέρνοντας της ισότητος και της άδελφωσύνης το σπόρο και δείχνοντας και σ' αϋτούς τους έχθρους τους τις πιο γενναίωψυχες διαθέσεις, έμεις έδω, ο περιοσίους λαός που έδώσαμε τὰ πιο τρανά δείγματα του άλτρουισμού, της φιλανθρωπίας, της δικαιοσύνης μέσ' από τους αιώνες, ζούμε ακόμη ως προς πολλά στοιχειώδη ζητήματα σά μέσα σε μιάν άτμόσφαιρα ζοφερού μεσαιωνισμού. Και ένφ' άφ' ένός άλματικά προοδεύομε συναγωνιζόμενοι στην ήλιγγι-ώδη μηχανική εξέλιξι τα άλλα ευρωπαϊκά κράτη, άφ' έτέρου άφήνομε να μάς κρατάει κλειμένα τὰ μάτια της ψυχής μας βαρύς λήθαργος, μπρός σε ζητήματα όχι μόνο στοιχειώδους πολιτισμού αλλά του στοιχειωδεστερου άνθρωπισμού. Οργανώνομε γιορτές και πανηγύρεις, έπετερούς της έλευθερίας μας από το μακρόχρονο ζυγό του τυράννου, άλλ' αϋτό δέν μάς κάνει λιγώτερο τυράννους και περισσότερο άνθρώπους προς τους άμαρτήσαντας συνανθρώπους μας. Σκληρότεροι τιμωροί κι' άνήλεοι διώκτες γινόμαστε στους άπολωλότες εκείνους που κακή μοίρα ή σόλος ψυχικός τους έσπρωξε στο έγκλημα. Και βέβαια δίκαια ο νόμος πέφτει άμειλικτος άπάνω τους, φυλακίζοντας τους πρόσκαιρα, ισόβια, θανατικά, άνάλογα με το μέγεθος του εγκλήματός τους. Ως έδω καλά και δίκαια. Άλλά ή άπαθθρωπία της πολιτείας να τους καταδικάζει μαζί και στον «εκ πείνης θάνατον», ξεπερνάει κάθε όριο σκληρότητας κι' άδιαφορίας.

Θάπρεπε δηλαδή, άφου καταργήθηκαν τα μπουντρούμια του Παλαμιδιού που τ' αντικατέστησαν οί φυλακές της Πύλου, να ήταν τουτο άρκετό ώστε οί έκατόν ένδεκα κατάδικοι που βρίσκοντ' εκεί μέσα από χρόνια, να μη γεύονται τίποτ' άλλο άπολύτως όλο το χρόνο από μισή κουράμνια την ήμερα, από το πρωί που η' άνοιξουν τὰ μάτια τους ως το βράδυ που θα κοιμηθούν; Κι' αϋτή της χειροτερής ποιότητας. Οϋτε έληά, οϋτε τυρί, οϋτε κρεμμύδι, οϋτε ντομάτα, σταφύλι, τσάι, φασκόμηλο, τίποτα, τίποτα άλλο από την άπαίσια κουράμνια, κι' αϋτή αϋστηρά ζυγισμένη, οϋτε μισό δράμι περισσότερο.

Το Πάσχα τους πετούν ένα μικρό σκληρό κομμάτι κρέας, μόνο το μεσημέρι, για να τους έρεθίσουν πιο πολυ τη γεύση και την όσφρηση χωρίς να στυλωθεί μια στάλα ή καρδιά τους. Έτσι χαριτζίζουν την άνάσταση του Κυρίου.

Σ' όλη αϋτή τη φρικτή στέρηση ός προστεθι κι' άλλη μια φοβερή αλλά και στοιχειώδης: το σαποϋνι που θα τους άπαλλάξει από την άκαθαρσία και τὰ μικρόβια.

Είνε μια τραγωδία να τους βλέπεις ως περιφέρονται μέσα στις σιδερόφραχτες αϋλές σαν τὰ πεινασμένα λιοντάκια στα κλουβιά, άλλοι με άγριεμένα μάτια κι' άλλοι με βλέμμα θολό, χλω-

μοί, άπειλητικοί, ρακένδυτοι, κι' άλλοι ίκετεύοντας μια δεκάρα. Κι' είναι άνάκατοι, γέροι, νέοι, μεσήλικες, παρουσιάζοντας την άθλιέστερη εικόνα της ανθρωπίνης κατάντιας.

Λίγοι άπ' αϋτούς κατασκευάζοντας πίπες, μπαστούνια, σταυρούς κεντητούς, τὰ πωλούν για να πάρουν με το άσήμαντο κέρδος τους λίγο σαποϋνι να πλυθούν ή λίγο λάδι να βρέξουν την κουράμνια τους, μα και υλικά για τη συνέχιση του... προσοδοφόρου έργου τους!

Οί άλλοι καρτερικά προσμένουν κατένα σπάνιον έπισκέπτη που πηγαίνει εκεί από περιέργεια να τους ήδη από τὰ ψηλά τείχη του κάστρου, που σαν έξάγωνη τάρτασα κλίνει ολόγυρα τις σιδερόφρακτες αϋλές των φυλακών. Όλοι τότε από κεί κάτω ύψωνουν ίκετευτικά τὰ χέρια, φωνάζουν, παρακαλούν, έσφοεδονίζουν μέσα σ' ένα κουρέλι μια πέτρα με μια σημείωση που έξιστορεί την άφόρητη δυστυχία τους. Κι' ακούγονται σαν μέσ' από την κόλασι αϋτές έδω οί φράσεις: «Είμαστε θαμμένοι κι' άθαφτοι! Είμαστε ζωντανοί νεκροί! Σκοτώστε μας! Πεινάμε! Λίγο λαδάκι, λίγο σαποϋνι! Έλεος!» Άλλοι ζητούν ρούχα παλιά. Έρχεται χειμώνας, είναι ολόγδυτοι, πώς θα περάσουν τις παγωμένες ήμέρες και τις φρικτές νύχτες χωρίς φωτιά, χωρίς ρούχο μέσα στα λιθόκτιστα κελιά τους, τὰ ίδια με παγερούς τάφους;

Αν μέσα στο σύνολο είναι έλάχιστοι που δέν αίσθάνονται τόσο βαρεία τη στέρηση, αϋτό τ' όφειλουν στο ότι είναι έντόπιοι ή από πλησιέστερα μέρη, και οί οικογένειές τους τους κυττάζουν. Έρώτησα πρόσωπο της υπηρεσίας των φυλακών:

— Καλά, οϋτε πνευματική τροφή δέν έχουν αϋτοί οί άμοίροι; Παπάς δέν έρχεται να τους νουθετήσιν, βιβλία άνορθωτικά δέν τους δίνουν να διαβάσουν; — Αφού τους λείπει ή οϋσιαστική τροφή, άφου πεινούνε, πώς θα χωνέψουν την πνευματική; Άς είξεραν ότι θα είχαν συσσίτιο, έστω και μια φορά την ήμερα, όσπρια ή λάχανα, τίποτ' άλλο, και θα βλέπατε πώς θα σκέπτονταν τότε και για ψυχωστική τροφή.

Είχε μεγάλο δίκιο ο καλός αϋτός άνθρωπος που επί είκοσι χρόνια παρακολουθεί καθημερινώς κι' από κοντά το άτελείωτο αϋτό ανθρωπινό δράμα.

Βέβαια δέ λέει κανείς να έχουν όπως στις άγγλικές φυλακές (μα εκεί Άγγλία διαφεντεύει) οϋτε τὰ μπάνια, οϋτε τὰ άναγνωστήρια, οϋτε τις βιβλιοθήκες, όπως σε κάποιον έδιηγάτο ο κ. Ρενέ Πιϋ. Εκεί, καθώς και σε άλλες πολιτισμένες χώρες, οί φυλακές είναι σωφρονιστήρια όπου οί εγκληματίαι έξαγνίζονται και ήθικοποιούνται για να ξαναδοθούν στην κοινωνία ως τίμιοι και χρήσιμοι πολίτες, ένφ' οί δικές μας φυλακές μπορούν να όνομασθούν άποθηριωτήρια, όπου καταπνίγεται ή ανθρωπίνη συναίσθησι και ή ανώτερη συνείδηση του ατόμου, για να καλλιεργηθεί κατά βάθος και κατά πλάτος το ένστικτο του θηρίου που φωλιάζει στο ύπουσινειδητο του ανθρώπου καιροφυλακτώντας να υπεριοχθή. Γι' αϋτό

και δέ λείπουν οί συμπλοκές άνάμεσα σε τέτοιους καταδίκους, που με τὰ μελανώτερα χρώματα μιας πληροφοροϋνός που μπορεί να φτάση ή ανθρωπίνη θηριωδία σαν άφρεθι άχαλινόωτη και έρμαιο στο σκοτεινά πάθη άπ' όπου λείπει ή ανθρωπίνη συμπόνια και το πνευματικό λυχνάρι της προς τον άδελφό μας συνάνθρωπο ύποχρέωσης κι' άγάπης.

Κάποτε που είχων λιμενισθεί ξένα καράβια στο Ναυαρίνο, πήγε κάποιος άξιωματικός με τη γυναίκα του να δουν το κάστρο και τους φυλακισμένους.

Τόση ήταν ή συγκίνηση αϋτών των ξένων στο άντίκρυσμα της φρικτής τραγωδίας, ώστε μέχρι τελευταίου όβολου άδειασαν το πορτοφόλι τους πάνω από τις λιθόκτιστες τάρτασες κάτω στους σιδεροκλεισμένους καταδίκους.

Η ευγενική γυναίκα του ξένου άξιωματικού έκανε και κάτι άλλο ακόμη. Ότι κοσμήματα φορούσε — κι' ήταν όλα ξεχωριστά σε άξια και σε ποσότητα — με μια χειρονομία γοργή τάβαλε από πάνω της, νιώθοντας μιάν υπέρτατη αϋολύτρωση, και τὰ πέταξε στους πεινασμένους καταδίκους. Νά μια χειρονομία που συμβολίζει την υπέροχη φιλανθρωπία, τη χωρίς όπολογισμό και όπισθοβουλία, και που θάπρεπε να στέκει άγρυπνη μέσα μας, έτοιμη να έκδηλωθεί εκεί που πρέπει και όταν πρέπει.

Τώρα μάλιστα, με την ευκαιρία των έορτών του Ναυαρίνου άπ' όπου ύψώθηκε όριστική ή σημαία της άνεξαρτησίας της Πατρίδος μας, μέσ' από τὰ μεγάλα κοντύλια για τὰ πολυτελή γεύματα όπου θα παρακαθίσουν έπίσμοι και μη, ή Πολιτεία, ή Κυβέρνησις και ή Έπιτροπή της Έκατονταετηρίδος, μιμούμενες την ξένη κυρία, μέσ' από τους λόγους που πανηγυρικά θα έκφωνηθούν για τὰ ανθρωπιστικά ιδανικά έναντιον της τυραννίας, ός μη λημονήσουν να ρίξουν και στους πεινασμένους καταδίκους της Πύλου ένα «ψυχίον έκ της τραπεζής τους», περικόπτοντας ένα τους έπιδόρητο που από το χάμα έβγήκε για να γυρίση πάλι σ' αϋτό, με τη βεβαιότητα ότι κάνουν όχι μόνο έργο φιλανθρωπίας αλλά κι' άφαιρούν ένα μελανό στίγμα από τη σύγχρονη Ελλάδα που θέλει να λέγεται πολιτισμένη.

Πρέπει να έκλείψη ή συγνή αϋτή εικόνα της πείνας των καταδικών. Μόνον έτσι θα ξαναϋρουν αϋτοί οί άνθρωποι τις ψυχές τους, είτε προς τη ζωή ξαναγυρίσουν, είτε στο θάνατο παραδοθούν.

ΑΘΗΝΑ Ν. ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ)
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΜΑΝΩΛΑ
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 37Α
(Νέα Στοά, άριθ. Γραφ. 14-14α-15)
Άριθ. Τηλ. 71-57

ΤΟ 3^{ΟΝ} ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΜΜΕΤΡΙΑΣ

ΕΝ Ζυρίχη συνήλθε κατ' αὐτὰς τὸ τρίτον διεθνὲς συνέδριον τῆς φωτογραφίας. Ὁ τίτλος τοῦ συνεδρίου δὲν ἀποδίδει πλήρως τὴν σημασίαν τοῦ. Διὰ τοῦ ξενικοῦ ἐξ ἑλληνικῶν ριζῶν ἀποτελουμένου ὅρου «φωτογραφία» χαρακτηρίζεται εἰς νέος κλάδος τῶν τεχνικῶν ἐπιστημῶν, τοῦ ὁποῦ τοῦ μέλλον φαίνεται εὐρύτατον.

Ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐρρίφθη ἡ ἰδέα τῆς χρησιμοποίησιν τῶν κανόνων τῆς στερεοσκοπίας διὰ τὴν σύνταξιν τῶν τοπογραφικῶν χαρτῶν καὶ τὴν καθ' ὅπως τὰς διευθύνσεις γεωμετρικῆν ἀναπαράστασιν τῶν κτιρίων ἢ ἄλλων κατασκευῶν ἐν τῇ χάρτῃ, ἥτις πολλὰκις ἀπαιτεῖται εἰς τὰς τεχνικὰς μελέτας καὶ ἐργασίας. Ἡ τελειοποίησις τῶν μηχανικῶν μέσων, ἡ ὁποία ἐπέτρεψε τὴν κατασκευὴν ὀπτικῶν μηχανημάτων καὶ συνδυασμῶν ἐργαλείων μετρήσεως ἀκριβείας, κατέστησε τὴν ἰδέαν ταύτην πραγματικόν, ἥ δὲ κατὰ τῆς τοῦ ἀέρος προήγαγεν ἔτι μᾶλλον τὸν κλάδον τοῦτον τῆς τοπογραφικῆς ἐπιστήμης καὶ κατέστησε τὴν νέαν μέθοδον πλέον ἀπλήν, πλέον ταχείαν καὶ πλέον ἀποδοσίμον. Δὲν περιορίζομεθα πλέον εἰς τὴν συμβολικὴν ἀναπαράστασιν τοῦ ἐδάφους ἐν τῇ χάρτῃ, ἀλλὰ δυνάμεθα, ὅταν θέλωμεν, νὰ ἔχωμεν, ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ, πλήρη ἀπεικόνισιν τῆς πραγματικῆς καταστάσεως, τὸ δὲ γεγονός τοῦτο ἔχει ὑψίστην σημασίαν προκειμένου περὶ τῶν κατασκευῶν μερῶν, διὰ τὸν διακανονισμόν πλείστων ὧν τεχνικῶν καὶ μὴ ζητημάτων ἀφορώντων τὰς πόλεις κλπ.

Ἡ νέα ἐπιστήμη ἔχει βεβαίως νὰ λύσῃ ἀρκετὰ προβλήματα, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως ἀντικαταστάσεως ὀπλοισμῶν διὰ μηχανικῶν μέσων, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιτεύξεως ἀποτελεσμάτων μετρίων ἀκριβείας. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ ὅτι σήμερον περιορίζεται μόνον εἰς τὸ στάδιον τῶν ἀναζητήσεων καὶ τῶν θεωρητικῶν μελετῶν. Ἐχει προοδεύσει σημαντικῶς, ὥστε τὰ πορίσματα τῆς τυγχάνουν πλέον πρακτικῆς ἐφαρμογῆς καὶ παρέχουν πλείστας ἐξυπηρετήσεις. Περὶ τοῦτου πείθεται τις ἀπολύτως ἐκ τῆς παραλλήλως πρὸς τὸ διεθνὲς συνέδριον γενομένης ἐκθέσεως τῶν πεπραγμένων τῶν διαφόρων κρατῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν μεθόδων τῆς φωτογραφίας. Πλήθος ἀξιολόγων ἐργασιῶν καὶ νεωτέρων μηχανικῶν ἐφευρέσεων ἐνισχύει τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ φωτογραφικὸς φακὸς ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ μηχανικὰ μέσα τείνουν νὰ ἐπικρατήσουν, ἐκτοπίζοντα κοπιώδεις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μετρήσεις καὶ πολυπλόκους ὑπολογισμούς καὶ ἐξοικονομοῦντα πολὺ τιμὸν χρόνον.

Λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἀποδομένης εἰς τὴν φωτογραφίαν, ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῆς ὁποίας αἱ τεχνικαὶ ἐπιστήμαι προσδοκοῦν ἀνυπολόγιστα ὠφελήματα, ἐδόθη ὑπὸ πάντων τῶν πολιτισμένων κρατῶν ἐξαιρετικὴ σημασία εἰς τὸ ἀνωτέρω συνέδριον, εἰς ὃ καὶ τὸ ἡμέτερον Κράτος ἔχει τὴν πρέπουσαν θέσιν, ἐγένετο δὲ κατ' αὐτὸ ὡ-

θησιν πρὸς γενικώτεραν, οἷον διεθνὴ συνεργασίαν, διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ νεαροῦ τούτου ἐπιστημονικοῦ κλάδου, καὶ τὰ ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀναπτυχθέντα ἐπιτρέπουν νὰ ἔχωμεν τὴν ἐλπίδα, ὅτι κατὰ τὸ προσεχὲς ἐν Παρισίῳ ὀρισθὲν 4ον συνέδριον θὰ εὐρεθῶμεν ἐνώπιον σημαντικωτέρων κατακτήσεων ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν φωτογραφικῶν μεθόδων.

Εἰς τὴν ἐκθεσὶν τοῦ συνεδρίου ἐκτίθενται πλείστοι ὅσαι νεώτεροι τελειοποιήσεις τοπογραφικῶν ἐργαλείων ἀφορῶσαι ὅχι μόνον τὴν φωτογραφίαν ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς τοπογραφίας. Περιορίζομεθα νὰ μνημονεύσωμεν μίαν, χωρὶς νὰ θέλωμεν διὰ τούτου νὰ μειώσωμεν τὴν ἀξίαν τῶν λοιπῶν, ἐπειδὴ αὕτη ἔχει μεγαλειότεραν διὰ τὸν τόπον μας πρακτικὴν σημασίαν. Πρόκειται περὶ ἑνὸς νέου τύπου ταχυμέτρου, ἐκ τῶν καλουμένων αὐτανταγωγικῶν, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐκ τοῦ μικροῦ τοῦ ὄγκου, τῆς ἀπλότητος τῆς διατάξεώς του καὶ τοῦ τρόπου

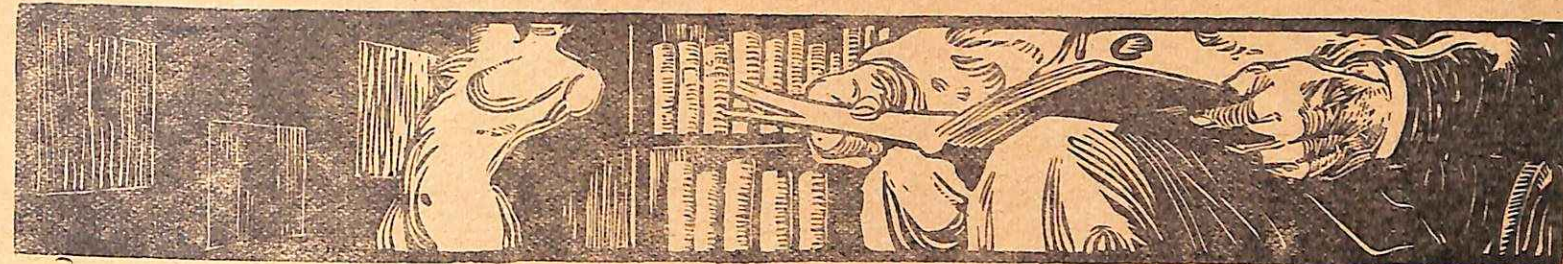
λειτουργίας του, θέτει ζήτημα ἀντικαταστάσεως δι' αὐτοῦ τῶν συνήθων ταχυμέτρων τοῦ γνωστοῦ παλαιοῦ τύπου καὶ πρέπει νὰ μελετηθῇ περισσότερο.

Ἡ φύσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἐκταθῶμεν εἰς τεχνικὰς λεπτομερείας, τόσον ὡς πρὸς τὰ τοῦ συνεδρίου, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰ τῆς ἐδικῆς θέσεως τοῦ ὑπ' ὄψιν ζητήματος ἐν Ἑλλάδι. Περιορίζομεθα νὰ σημειώσωμεν ὅτι παρ' ἡμῶν ἔχει τεθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἀρκούντως καλὴ βάσις καὶ πρόγραμμα ἐργασιῶν τὰ μάλιστα ἐξυπηρετικῶν τῶν τοπικῶν μας ἀναγκῶν, τὸ ὁποῖον μετὰ τινα χρόνον θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπεκταθῇ πολὺ περισσότερο ἢ ὅσον σήμερον ἐκ πρώτης ὄψεως θεωροῦμεν ἀναγκαῖον, καὶ ὅτι φερόμεθα ἐν τῷ νέῳ τούτῳ κλάδῳ τῆς ἐπιστήμης προωδευμένοι εἰς βαθμὸν ἀξιολόγων καὶ πάντως οὐχὶ κατώτερον ἑτέρων ἰσοδυνάμων κρατῶν. Δὲν χρειάζονται εἰμὴ μικραὶ τινα, ἀσήμαντοι ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπιδιωκόμενον ὄφελος θυσίαι, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν τῆς τοπογραφικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἄνω Ὑπουργείου, ἵνα αἱ ἐργασίαι προχωρήσουν ἀπροσκόπως.

Α. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Μηχανικός

ΑΤΕΚ
ΑΝΩΝ. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔ. ΚΥΡΙΑΖΙΔΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ 5.000.000 ΔΡΑΧ.
ΜΕΛΕΤΑΙ — ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ — ΕΡΓΟΛΗΨΙΑΙ
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΕΝ ΓΕΝΕΙ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ
ΑΘΗΝΑΙ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23 ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΚΥΔΕΣ - ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 68-00

ΝΕΑ ΑΝ. ΕΛΛΗΝ. ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΤ. ΝΑΟΥΣΣΗΣ
"ΕΡΙΑ"
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΟΛΟΜΑΛΛΙΝΑ
ΣΕΡΖ, COATING, Κ. Α. Π.
ΚΛΙΝΟΣΚΕΠΑΣΜΑΤΑ
PURE LAINE
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΕΝ ΝΑΟΥΣΣΗ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΑΣΑ ἐκδήλωσις τῆς ἐνεργητικότητός μας καὶ πᾶν ἐπαγγέλμα, ἀπαιτοῦν σήμερον ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰδικὰς διὰ τὸ ἐπαγγέλμα γνώσεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ γενικὰς τοιαύτας ἀναγομένους εἰς τὰς σφαίρας τῆς φιλοσοφίας καὶ κοινωνιολογίας. Ἐκτὸς αὐτῶν δὲ ἀπαιτοῦν καὶ κριτικὴν δύναμιν, ἥτις νὰ καθιστᾷ ἑκαστὸν ἱκανὸν νὰ λύῃ ἐπιτυχῶς τὰ ζητήματα ἅτινα θὰ προκύβουν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του.

Ἐρωτᾶται λοιπόν: Πῶς ἀποκτῶνται τὰ δύο ταῦτα προσόντα, τούτεστιν ἡ πλουσία πνευματικὴ ἰδιοκτησία καὶ ἡ ὀρθὴ κρίσις; Ἡ διανοήσις ὑπόκειται εἰς νόμους, οὓς οὐδεὶς δύναται νὰ παραβῇ ἀποινεῖ. Αἱ πνευματικαὶ ιδιότητες διὰ νὰ ἐξηγηθῶν εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν χρειάζονται ἕνα ὁδηγόν, τὴν μέθοδον.

Βεβαίως ἡ πανεπιστημιούχνη εἶνε εὐχάριστος καὶ δελεάζει κάθε ἄνθρωπον, εἶνε ὅμως καὶ τὸ μεγαλύτερον ἐμπόδιον διὰ τὴν τελειοποίησιν μας, καθόσον, ἐπιφέρουσα τὸ σκόρπισμα τῆς πνευματικῆς μας ἐνεργείας δὲν ἀφίνει τίποτε νὰ ὀργανωθῇ καὶ συστηματοποιηθῇ εἰς τὴν διανοίαν μας.

Μὲ τὸ νὰ μὴ γνωρίζῃ κανεὶς πολλὰ πράγματα δὲν γίνεταί ἡμιμαθής. Ἀπεναντίας ἰσχυρὸς εἶνε ἐκεῖνος πού δὲν σκορπίζει εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τὴν αὐστηρότητα μετρημένην ἐνεργείαν τοῦ ἐγκεφάλου του καὶ περιορίζεται εἰς τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον. Συνεπὶς ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐπιτύχωμεν εἰς τὴν ζωὴν πρέπει νὰ καταμερίσωμεν μετὰ φειδῶς τὸ κεφάλαιον ἐνεργείας πού μας ἔτυχε ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ νὰ ἀφήσωμεν τὴν πανεπιστημιούχνην. Ἡ ἀληθὴς ἄλλωστε ἀξία τῆς γνώσεως δὲν συνίσταται εἰς τὴν ποσότητα καὶ τὴν ποικιλίαν, ἀλλ' εἰς τὴν πρακτικὴν καὶ ὠφέλιμον αὐτῆς χρῆσιν.

Ἡ προσοχὴ ἐκάστου πρέπει νὰ στραφῇ πρωτίστως εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν τοῦ τελειοποίησιν. Καὶ μέσα ὅμως εἰς τὸ πλαίσιον τῶν ἐπαγγελματικῶν τοῦ γνώσεων περιορίζων τὴν προσοχήν του, εἶνε ἀνάγκη νὰ τὴν κυβερνᾷ διὰ νὰ κτίσῃ στερεὸν τὸ ἐπαγγελματικόν του μνημονικὸν οἰκοδόμημα, ἄλλως εἶνε ἀ-

ναπόφευκτος ἡ χρεωκοπία τῆς εὐφυΐας του.

Διὰ νὰ ἐντυπωσώμεν κάτι εἰς τὴν μνήμην μας, ἀπαραίτητοι ὄροι εἶνε ἡ ἐντασις τῆς προσοχῆς καὶ ἡ ἐπανάληψις. Μία μόνη ἐντύπωσις εἶνε πάντοτε ἀτελήςσφορος. Πρέπει νὰ ἐπαναφέρωμεν ζωηρὰν τὴν προσοχήν μας εἰς τὸ ἀντικείμενον ἢ τὸ κεφάλαιον πού θέλομεν νὰ ἐντυπωσώμεν εἰς τὴν μνήμην μας, ὥστε νὰ μὴ εἶνε δυνατόν πλέον νὰ ἐξαλειφθῇ τοῦτο.

Συνεπῶς ἡ μέθοδος ἦν δέον νὰ ἀκολουθώμεν ἐν ταῖς σπουδαῖς ἡμῶν, συνίσταται εἰς τὴν κατὰ βάθος καὶ ὀφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις σπουδὴν ἐκάστου ἀντικειμένου.

Ἄλλως πράττοντες, δηλαδὴ λαμβάνοντες μόνον ἐπιπολαίαν γνώσιν ἐκείνων τὰ ὁποῖα θέλομεν νὰ μάθωμεν, καταντᾷ εἰς τὸ τέλος νὰ μὴ γνωρίζωμεν ἀκριβῶς τίποτε, νὰ μὴ ἔχωμεν πεπιθῆσιν εἰς τὰς γνώσεις μας καὶ νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν αὐτὰς ἐν δέοντι. Οὕτω καὶ ἡ μνήμη μας θὰ μείνῃ πτωχὴ καὶ ἡ κρίσις μας ἀμβλεῖα, τὸ δὲ σπουδαιότερον, ἐν τῇ ψυχῇ μας γεννᾶται ἡ ἀπέχθεια πρὸς τὴν διαρκὴ καὶ σοβαρὰν ἐργασίαν.

«Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ ἀλλ' ἐν τῷ εὖ τὸ πολὺ», εἶπον οἱ ἀρχαῖοι. Δὲν ὀρεῖ νὰ ἔχωμεν θησαυρὸν μὲν εἰς τὴν οἰκίαν ἀλλ' οὔτε ὀβολὸν εἰς τὸ βαλλάντιον, ὡς λίαν προσφῶδες ἐλέγχθη, διότι

παρουσιάζομένης αἰφνιδίως περιστάσεως ὁ θησαυρὸς μας εἶνε ἀχρηστος, καθὼς καὶ ἡ ἐν τοῖς βιβλίοις μόνον ἀποθησαυρισμένη σοφία.

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὁ ἀριθμὸς τῶν γνώσεων δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν ἐὰν αἱ γνώσεις μας αὐταὶ δὲν σπεύδουν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς μνήμης μας κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμήν πού θὰ ἔχωμεν τὴν ἀνάγκην τῶν. Ὁ Ναπολέων Α' εἰς Wagram ἐκέρδισε τὴν νίκην μὲ μίαν φουχτιὰν ἀνδρῶν, ἐνῶ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν εἶχαν προσποιηθῇ τοὺς νεκροὺς διὰ νὰ μὴ πολεμήσουν.

Πρέπει ἄλλως τε νὰ γνωρίζωμεν ὅτι διὰ νὰ μορφωθῇ ἕνας ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ καταπλακωθῇ κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῶν γνώσεων. Πρέπει νὰ διαβάζωμεν ὀλίγον καὶ νὰ σκεπτόμεθα πολὺ. Κατὰ δὲ τὰς ἀναγνώσεις μας πρὸς ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν πρέπει ἀπαραίτητως νὰ κρατῶμεν σημειώσεις, αἱ ὁποῖαι νὰ περιλαμβάνουν τὰ οὐσιώδη μόνον, καθόσον αἱ λεπτομέρειαι εἶνε ὁ ἐχθρὸς πάσης βαθείας διανοητικῆς μορφώσεως. Κατόπιν τὰς σημειώσεις αὐτὰς διαβάζομεν, ἐξανδισβάζομεν ἕως ὅτου τὰς μαθαίνομεν ἀπ' ἑξῆς. Αὕτη εἶνε ἡ θετικὴ ἐργασία. Προβαίνοντες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποκτῶμεν γνώσεις ἀκαταλύτους, κτῆμα ἑσάει.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΑΓΓΙΩΡΟΣ
Διηγητὸς

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΩΝ & ΓΑΛΛΙΚΩΝ
ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ
Ν. Γ. ΣΟΦΟΥ
ΓΩΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ & ΑΘΗΝΑΙ-ΔΟΣ
(πρόσθην Υἱὸν Γ. Ἀκριβοῦ)
"Όλα τὰ εἶδη ὑφασμάτων εἰς ἐξαιρετικὰς ποιότητος
καὶ ὀρισμένους τιμὰς
ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ καὶ ΛΙΑΝΙΚΗ
Ἄριθ. τηλ. 5-89

ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
— Ταμιευτήριο —
ΤΑΧΙΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ
ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Το νέο Βυζαντινό Μουσείο.

“Ολοι εκείνοι που ενδιαφέρονται για τη Βυζαντινή τέχνη πρέπει να νάναι υπερευχαριστημένοι με την καινούργια εγκατάσταση των Βυζαντινών μουσείων. Έπειτα τέλος, όσα υπέφεραν τόσα χρόνια στα άηλια και υγρά υπόγεια της ‘Ακαδημίας τα θάνατα μνημεία, που μάς άφισαν οι Βυζαντινοί χρόνοι, τελειώνουν τώρα με την όριστη τους εγκατάσταση και μαζί με τη δική τους τακτοποίηση ξεσκαβώνεται και το θαυμάσιο ανάκτορο της δουκίσσης της Πλακεντίας, τα ‘Ηλύσια.

Είνε άπολύτως άσφαλισμένο και προπαντός καλλιτεχνικό. Τό μέγαρον της δουκίσσης της Πλακεντίας άσφαλώς δεν θά ήτο δυνατό να χρησιμοποιηθή καλλίτερα.

Η πλατείες του αΐθουσας και ο θαυμάσιος φωτισμός του δίδουν ακριβώς εκείνο που θά ήχρειάζετο για Μουσείο καλλιτεχνικό και τέτοιο ήνε το Βυζαντινό. Με της έπιμελημένες έπισκευές που τού ήγιναν φάινεται ότι μόλις χτές χτίσθηκε.

Ο κ. Κόντογλου, ο γνωστός καλλιτέχνης, που έχει αναλάβη την καλλιτεχνική του διακόσμηση, δείχτηκε πραγματικά άξιος τού έργου του και τού άξίζουν συγχαρητήρια γι’ αυτό.

Άς εύχθηθώ, γρήγορα και τό ‘Εθνολογικό Μουσείο και ή ‘Εθνική Πινακοθήκη να εγκατασταθούν όριστη πειά σε κατάλληλα μέγαρα.

Αί διαλέξεις τού κ. Λάμψα.

Πρέπει να θεωρηθή εύτυχχη από όλο τον κόσμo τών διανοουμένων και πρό παντός από τόν διδασκαλικό κόσμo, ή προσάθεια που καταβάλλεται τόν τελευταίο αυτών καιρό έκ μέρους της Διδασκαλικής ‘Υμοσπονδίας διά μίαν σειράν διαλέξεων υπό έπιστημόνων έγκρίτων και ικανών να πραγματευούνται θέματα ενδιαφέροντα και μορφωτικά.

Τήν άρχήν της σειράς αυτής τών διαλέξεων έκαμεν ο πρόεδρος τού γνωμοδοτικού συμβουλίου τού ‘Υπουργείου της Παιδείας και έγκριτος έπιστημον κ. Λάμψας. Αί μέχρι σήμερα γενόμεναι ύπ’ αυτού δύο διαλέξεις εις την ‘Αρχαιολογικήν ‘Εταιρίαν κατέδειξαν τό ενδιαφέρον αυτού ως έκ τού πολλού και έκλεκτού κόσμου που τās παρακολούθησε.

Έχει άποδειχθή πιά ότι ή ανάγκη της τελειότερας μορφώσεως τού διδασκαλικού κόσμου ήνε άπαραίτητος, άσφαλώς δέ ο καλλίτερος τρόπος διά να έπιτευχθή ο σκοπός αυτός ήνε αί διαλέξεις. Άτυχώς, λόγω της διαρκούς άπασχολήσεως τού διδασκαλικού κόσμου (και πρέπει να τονισθή ότι εργάζεται πολύ περισσότερον άπό κάθε άλλον εργαζόμενον πνευματικός,) δεν τού μένει ο άπαιτούμενος καιρός διά κάποιαν εύρύτεραν μελέτην. Με τό σύστημα όμως τών διαλέξεων, διά την παρακολούθησιν τών οποίων ή πνευματική κόπωση δεν ήνε τόσο μεγάλη, ήνε δυνατόν να μορφώνεται πλατύτερα και χωρίς την καταβολήν μεγάλων δυνάμεων.

Μεγάλη όμως προσοχή πρέπει να δίδεται εις τά θέματα τών διαλέξεων. Εύτυχώς τά μέχρι σήμερα έχουν έκλεγή με μεγά-

λήν προσοχήν και έπιτυχίαν, και τούτο γιά να μη γίνεταί μία μορφωτική όμίλεια άνιάρκ και κουραστική.

Θά ήτο εύχης έργον να εξακολουθούν αί διαλέξεις αυτάι με τόν ίδιον ζήλον από τούς πρωταγωνιστούντας, όποτε δεν θά περάσει πολλός καιρός και θά φανούν τά καλά τούς άποτελέσματα.

‘Η έκθεσις λαϊκής βιοτεχνίας.

Ο κ. Στρατηγόπουλος ήνε από τούς ανθρώπους εκείνους που λατρεύουν την τέχνη σε όλες της της μορφές. Αυτό δείχνεται από την τόση όμορφιά και χάρι που έχουν όλα όσα έχει έκθέσει στής αίθουσές του.

Αρχίζοντας από τό τμήμα που περιέχει τά έκθέματα τού ‘Εργαστηρίου ‘Αθηνών βλέπουμε με χαρά την τεράστια πρόοδο που σημειώθηκε στα εργαστήρια αυτά, χάρις στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Βλέπει κανείς έδώ όλα τά είδη της πλεκτικής κι’ ότι άλλο μπορεί να δημιουργηθή στον εργάλειο και στο χέρι. Πρέπει έδώ ιδιαίτερα να τονίσουμε τη μεγάλη ύψηρεσία που προσφέρει στην κοινωνία γενικά τό Σπήτι τού κοριτσιού που χάρις στη δημιουργικήτητα και την διαρκή εργασία της Κυρίας Χατζημιχάλη όφελει τόσο την τέχνη και την έξυψώνει, όσο βοηθεί και διάφορα πτωχά κοριτσάκια στα όποια προσφέρει δουλειά και προστασία.

Σέ άλλο τμήμα βλέπουμε τά θαυμάσια χειροτεχνήματα της Κοκκινιάς που, χάρις στη δημιουργία τούς Μίς Ρίτσαρσον, παρουσιάζουν άληθινά έργα τέχνης άξια κάθε προσοχής.

Τά μακεδονικά ύφασματα και γενικά όλα τά προϊόντα της ύφαντουργίας ήνε θαυμάσια.

Τά έκθέματα της ‘Αράχβας και άλλων τόπων λίγο πιο κάτω μάς άφίνουν συγκινημένους. ‘Η άφθαστη δημιουργία τών Δελφικών έορτών, ή Εύα Σικελιανού, έχει περάσει κι’ από δω κι’ έχει άφίση ανεξάλειπτα ίχνη τού περασμάτος της. Με μοναδική συντροφιά την άγάπη της κάθε ώ-ραίο και τη λατρεία της στη λαϊκή τέχνη, μπήκε σε κάθε χωριό τούτο και δίδαξε τη δική της τέχνη.

‘Η Σκύρος πιά και μάς δείχνει σωστά θαύματα: δουλειά όλόκληρων μερόνυχτων παρουσιάζεται σ’ ένα ώραίο μαξιλάρι, πραγματικό άριστούργημα.

‘Η Μυτιλήνη μάς δίνει πολλά και ποιήματα έκθέματα. Ο Σύλλογος παροχής εργασίας, ίδρυμα πρωτότυπο, έχει να παρουσιάση εργασία πολλή με και θαυμαστή. Τά έκθέματα της άγγειοπλαστικής ήνε πολύ—πολύ καλά.

‘Η Σκόπελος μάς παρουσιάζει σωστά καλλιτεχνήματα μικρά ώραία βαζάκια με χρωματισμούς θαυμάσιους ήνε εκείνα που περισσότερο θαυμάζονται.

‘Η ‘Ηπειρος παρουσιάζεται μ’ όλη τη λαμπρότητα της: άσημένιες έξαρτήσεις, θαυμάσια κομψοτεχνήματα, και χίλια δυο άκόμη άσημένα πράγματα κινούν τόν θαυμασμό.

Με τά σμάλτα της δίδος Διαμαντοπούλου, της γνωστής μας καλλιτέχνιδος, ή έκθεσις τελειώνει.

Τέτοιες προσπάθειες άξίζουν κάθε ύποστήριξη.

‘Η Έκθεσις τού ‘Ιεροδιακόνου κ. Γεωργίου Φώτα.

Δεν είναι διόλου παράξενο ότι από άγάπη σε μία τέχνη έπιδίδεται σ’ αυτήν ένας έκτός της δουλειάς του. Άκόμα θυμόμαστε από πέρσι την έκθεσι τού σιδηρουργού έκείνου στην αίθουσα Στρατηγόπουλου.

Τήν προπερασμένη Τετάρτη είχαμε στον Παρνασσό την έκθεση ενός ιερομένου, με ταλέντο άρκετά γερό. Ο έκθέτης, διάκος στον ‘Αγιο Κωνσταντίνο τόν παλαιό, ήνε γνωστός στην ‘Αθηναϊκή κοινωνία από ‘να βιβλιαράκι - ήμερολόγιο που βγάζει κάθε χρόνο τό Κυριακάτικο σχολείο που έχει.

Η καλλιτεχνική του σταδιοδρομία ήνε γεμάτη περιπέτειες. Ο κ. Γ. Φώτας έχοντας ως μόνο έφοδιο γιά τη ζωή τό ταλέντο του έφυγε από τη Μυτιλήνη τό 1897 κι’ ύστερα από ταξείδι με πλοίο εις τό Πρίντζι άρχισε την επαγγελματική του. Με τά πόδια διέτρεξε όλη την Εύρώπη και τέλος καταστάλαξε στην ‘Αμβέρσα και φρόιτησε στην περίφημη Φλαμανδική σχολή, όπου πήρε δίπλωμα. Πνέυμα άνήσυχο, έφυγε έπειτα γιά τό Λονδίνο όπου δούλεψε δώδεκα χρόνια ως ζωγράφος. Σ’ αυτό τό μεταξύ όμως έμαθε και την καινούργια του τέχνη... την παπαδική.

Έτσι, άφου γύρισε όλη την Εύρώπη, επί 13 χρόνια τώρα εργάζεται ως διάκος, χωρίς να ξεχνάει και την τέχνη· μπορεί να πη κανείς μάλιστα ότι αυτήν μονάχα σκέπτεται. Έτσι δουλεύοντας σιωπηλά και άθόρυβα χρόνια όλόκληρα, μάς παρουσιάζει τώρα πίνακες άρκετούς. Οι πίνακές του, χωρίς τίποτα βέβαια τό άπολύτως έξαιρετικό, δείχνουν μία μεγάλη άγάπη στην τέχνη.

Μεταξύ τους μπορεί κανείς να διακρίνη μερικούς, με τη φύση γιά μοντέλο, πολύ καλούς. Άλλοι, προπαντός οι μεγάλοι, ήνε παρμένο από θέματα ιστορικά και μερικοί από έκκλησιαστικά: ‘Η ναυμαχία τού Ναυαρίνου, πίνακας καλός, ή ‘Α’. ‘Εθνική Συνέλευσις, ή ‘Εξόδος τού Μεσολογγίου, άρκετά πρωτότυπη και καλή, τά ‘Επινίκια, ή ‘εμπρόσθις της τουρκικής ναυαρχίδος, ή ‘Α’. οίκουμενική σύνοδος, ή ‘Παύλος στον ‘Αρειο Πάγο, ή ‘αβρησις τού Πέτρου. Άπ’ τούς πίνακες με θέματα έκκλησιαστικά μπορούμε να ξεδιακρίνουμε τόν ‘Αγιασμό στο χωριό μας, πίνακα πολύ—πολύ καλό.

Τό έργο τού κ. Γ. Φώτα ήνε άξιο κάθε προσοχής και ύποστηρίξεως. Κ.Α.Β.

ΑΝΩΝ. ΕΛΛΗΝ. ΕΤΑΙΡΙΑ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
© ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ©

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—ΣΤΑΔΙΟΥ 25

Χημικά Λιπάσματα
Απλά και Σύνθετα.
‘Οξέα εν γένει.
Γεωργικά φάρμακα.

Υαλουργεία λευκής και
πρασίνης ύαλου, διά πά-
σαν χρῆσιν.

ΥΕΛΟΠΙΝΑΚΕΣ

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Α’

ΔΕΝ άποκλείεται και μόνος ο τί-
θλος της μικράς μελέτης, που έχει
ως θέμα την εργασίαν εις την αρχαιο-
τητα, να προκαλέση έπιφυλάξεις εις
τόν Νεοέλληνα, έπιφυλάξεις που πα-
ρακολουθούν δι, τινήςθεως θεωρείται
παρ’ ήμιν ‘ντεμοντέ».

Είνε αλήθεια ότι ή ανθρωπότης της
μεταπολεμικής περιόδου εύρίσκειται
πρό μίας τεραστίας οικονομικοτεχνι-
κής έπαναστάσεως, ήτις προώρισται να
δώση νέαν φόρμαν εις τόν μέχρι τούδε
πολιτικοοικονομικόν διεθνή όργανι-
σμόν. Ο Κ. Παρλεμανταρισμός — δημι-
ούργημα τού 19ου αιώνος — άρχισε
πρό πολλού να χάνη έδαφος και οι διά-
φοροι ‘οικονομικοί νόμοι — έπινοήσεις
αυθαίρετοι και τεχνηταί — παραχωρούν
την θέσιν των εις την κυριαρχίαν της
εργασίας. Θα έλεγε κανείς ότι ή αν-
θρωπότης τείνει να μεταβληθή εις ένα
μεγάλο ατελιέ και όπου τό θέμα της
ήμέρας ήνε: Ταύλορισμός-Φορδισμός-
Ψυχοτεχνική μέθοδος, τά τρία μεγάλα
συστήματα που άγουν εις την μεθο-
δικοποίησιν της εργασίας. Ο Ταύλορι-
σμός — που κανείς όσημέραι τό κύρος
του λόγω τού ότι έπιδιώκει την πλήρη
προσαρμογήν τού έμψύχου ύλικού πρὸς
τό άψυχον ύλικόν, την μηχανήν — έπι-
διώκει τό maximum της άποδόσεως
της εργασίας έντός τού κατά τό δυνα-
τόν μικροτέρου χρονικού διαστήματος,
διά της μεθοδικής και πλέον συστημα-
τικής έκμεταλλεύσεως της εργατικής
δυνάμεως. Τό σύστημα τούτο ήνε δη-
μιούργημα τού πολέμου, της άτονίας
της βιομηχανικής παραγωγής των έμ-
πολέμων κρατών και, συνεπώς, της δη-
πολέμων κρατών και, συνεπώς, της δη-
μιουργίας τεραστίας άγοράς διά τά
άμερικανικά προϊόντα. Η άμερικανική
βιομηχανία ήδυνήθη να άνταποκριθή
εις τάς ανάγκας των έμπολέμων κρα-
τών χάρις εις τό σύστημα τού Τάυλορ,
πού, διά της μεθοδικοποιήσεως της ερ-
γασίας, άνεπλήρωσε την έλλειψιν των
άπαιτούμενων εργατικών χειρών. Ο
Φορδισμός — πλέον πρόσφορος και διά
τόν εργάτην — συνδυάζει πρὸς την με-
θοδικοποίησιν της εργασίας και την
ένδυσχυν τής καταναλωτικής δυνάμεως
τού εργάτου, διά της ικανοποιητικής
μισθοδοσίας. Η ψυχοτεχνική μέθοδος
συνδυάζει πλήρως τό τεχνικόν και ψυ-
χολογικόν μέρος της εργασίας, έπιδιώ-
κει όπως ο εργάτης άποδίδει τό
maximum εις παραγωγικότητα, κατα-
βάλλων τό minimum της δυνάμεως
του.

Αί ‘Ηνωμένα Πολιτεία έπιζητούν την
άμερικανοποίησιν της Εύρώπης διά της
έξωθήσεως εις τό έπακρον της μεθοδι-
κοποιήσεως της εργασίας, όποτε διά
της άποδόσεως εύθηνών προϊόντων θα
υπερνικήσουν πάντα άλλον συναγωνι-
στήν και θα κατακτήσουν τās ευρωπαϊ-
κάς άγοράς. Τά ευρωπαϊκά κράτη συ-
ζητούν ύπέρ πάσαν άλλην έποχήν την
‘Ιδρυσιν της Πανευρώπης επί οικονομι-
κών βάσεων, χάρις εις τās όποιās διά
της πρακτικοποιήσεως τού μάλλον
προσφόρου οικονομικοτεχνικού συστή-
ματος θα έπιτύχουν την άπόδοσιν εύ-

θηνών προϊόντων και, συνεπώς, την έξ-
ουδετέρωσιν των πέραν τού ώκεανού
στρατηγικών τάσεων.

Και γεννάται τό έρώτημα: ‘Υστερα
άπ’ αυτές τās οικονομικοτεχνικές με-
ταμορφώσεις, αίτια και αίτιατά της
συγχρόνου έπαναστάσεως, που άπα-
σχολούν τόν άνθρωπον τού 20ου αιώ-
νος, άπομένει καμμία θέσις εις τόν οι-
κονομικόν όρίζοντα της αρχαίας ‘Ελ-
λάδος; Η μελέτη της εργασίας κατά
την αρχαιότητα παρουσιάζει τι τό έν-
διαφέρον διά την σύγχρονον έποχήν;
Η άπάντησις ήνε πλέον ή καταφατική.
‘Ακριβώς, έπειδή σήμερα ή ανθρωπό-
της περιστρέφεται περί την εργασίαν,
την παραγωγήν, τό τεχνικόν μέρος, μία
σχετική έρευνα παρουσιάζει έξαιρετι-
κόν ένδιαφέρον και όφελος. Δέον να
κατανοηθή ότι τό ‘έλληνικόν θαύμα»
μόνον διά τού οικονομικού παράγον-
τος, της εργασίας, μπορεί να έξηγηθή.
Ο σκαπανεύς τού αρχαίου έλληνικού
πολιτισμού πρέπει να άναζητηθή πρω-
τίστως εις την εργασίαν, όπως και ή
κατάπτωσις τού αρχαίου έλληνικού κο-
λοσσού άποδοτέα εις την παραμείλη-
σιν τού παράγοντος τούτου. ‘Επιπρο-
σθέτως άπαραίτητος τυγχάνει ή άρσις
μίας παρεξηγήσεως που βαρύνει την
εργασίαν και δίδει λαβήν εις έκμετάλ-
λευσιν, καθ’ ο μέρος άφορά τό ήθικόν
σημείον τού παράγοντος τούτου, δηλα-
δή τό ότι δεν έχαιρεν έκτιμήσεως κατά
την αρχαιότητα. Ο σύγχρονος ‘Ελλην
τότε μόνον θα κατανοήση τό σημερινόν
και τό αύριανόν οικονομικοτεχνικόν
λέξιλόγιον, όταν άναζητήση την σχετι-
κήν πείραν εις τόν τόπον του τόν πρό
2 ½ χιλιάδων έτών.

Η έν λόγω μελέτη έχει ως πηγήν,
πλήν των κειμένων, τās ξένες σοβάρās
έπιστημονικάς μελέτας, αί όποιās δεν
έπαυσαν να άσχολούνται γύρω από τά
σχετικά ζητήματα.

Τό ότι ή εργασία έχαιρε μεγάλης
έκτιμήσεως κατά την όμηρικήν περίο-
δον δεν γεννάται ούδεμία άμφιβολία.

Τά όμηρικά έπη έξυμούν διά μα-
κρών την εργασίαν, ή οποία άπασχο-
λεί όχι μόνον τούς πτωχούς αλλά και
τούς βασιλείς άκόμη. Ο ‘Οδυσσεύς —
ο φοβερός αυτός τεχνίτης της όμηρικής
έποχής — ήνε ικανός όχι μόνον να κτί-
ση ένα σπήτι αλλά και να τό προικίση
και με τά άπαραίτητα έπιπλα. Άσχο-
λείται με την καλλιέργειαν των χωρά-
φιδων του και ύπερηφανεύεται θεωρών
τόν έαυτόν του ως τόν πλέον έπιδέξιον
γεωργόν. Εις τόν ‘Ερύμανθον δηλώνει
με ένθουσιασμόν ότι θα έπεθύμει πολύ
να μετρηθού εις τό θέρισμα και την
διεύθυνσιν τού άρότρου διά να τού δείξη
την δύναμιν του.

Η πατριαρχική οικογένεια ήνε μία
σωστή κυψέλη. Οι άνδρες δουλεύουν
της άποδόσεως εύθηνών προϊόντων θα
υπερνικήσουν πάντα άλλον συναγωνι-
στήν και θα κατακτήσουν τās ευρωπαϊ-
κάς άγοράς. Τά ευρωπαϊκά κράτη συ-
ζητούν ύπέρ πάσαν άλλην έποχήν την
‘Ιδρυσιν της Πανευρώπης επί οικονομι-
κών βάσεων, χάρις εις τās όποιās διά
της πρακτικοποιήσεως τού μάλλον
προσφόρου οικονομικοτεχνικού συστή-
ματος θα έπιτύχουν την άπόδοσιν εύ-

τέρως τού βασιλέως της ‘Ελευσίνας
κουβαλούν νερό από την πηγήν και ή
ύφαντική της Πηνελόπης σώζει την κα-
τάστασιν.

‘Εκ παραλλήλου οι θεοί δεν μένουν
άεργοι. Η εύκολία μάλιστα της έκμα-
θήσεως της τέχνης — έφ’ όσον δεν προ-
υποθέτει σχετικήν μαθητείαν — τούς
μεγαλώνει την όρεξιν της δουλειάς.
Ο ‘Ηφαιστος με τά άπέραντα χαλ-
κουργεία του ήνε πάντα πρόθυμος να
έξυπηρετή την «... θεϊκήν πελατείαν
του» και ή άχιλλείως πανοπλία ήνε έρ-
γον των χειρών του. Η ‘Αθηνά φτιάχνει
μόνη της τόν πέπλον της ‘Ιριδος και τόν
ιδικόν της κλπ. Η έπέμβασις της θεϊκής
εργατικότητας ήνε ο μεγαλύτερος ύ-
μνος πρὸς την εργασίαν.

Τά άριστοκρατικά πολιτεύματα με
την κοινωνικοοικονομικήν άνισότητα δη-
μιουργούν την ζωήν τού εργάτου δύσ-
κολον και μειώνουν τό κύρος της ερ-
γασίας. Ο ‘Ηοίδος με τά «‘Εργα και
ήμέρας» του άγωνίζεται να πείση, μαζί
με τόν άδελφόν του Περσέα και τούς
άλλους συγχρόνους του ότι «έργον δ’
οὐδέν δνειδος, άεργίη δέ τ’ δνειδος». Η
πεινα — λέγει — ήνε ο άχώριστος
σύντροφος τού δκηρπού. Οι όκηροί,
«οί τε μελισσοίνα κάματον τρύχουσιν
άεργοι έσθοντες», ήνε μισητοί τόσοι
εις τούς θεούς όσον και εις τούς αν-
θρώπους.

Ο Σόλων εργάζεται διά την βελτί-
ωσιν της θέσεως τού εργάτου και την
άποκατάστασιν της άγάπης και της έκ-
τιμήσεως πρὸς την εργασίαν. Διά της
σύσχεθείας των χρεών άνακουφίζει
την εργαζομένην τάξιν και διά νόμου
τιμωρεί την άεργίαν με πρόστιμον και
έν ύποτροπή διά της ποινής της άτιμί-
ας. Προτρέπει τούς πολίτας εις την έ-
πίδοσιν των εις παραγωγικά έπαγγέλ-
ματα και, κατά τόν Πλούταρχον: «Πρὸς
τάς τέχνας έτρέψιε τούς πολίτας και νό-
μον έγραψεν υἱό τρέφειν τόν πατέρα
μη διδασκόμενον τέχνην έπάνανκες μη
είναι». ‘Επίσης έτιμωρεί διά νόμου επί
δυσφημίας τόν τυχόν κατηγορούντα
τό έπάγγελμα ενός πολίτου, άσχετως
της μικρότητος ή μη τού έπαγγέλμα-
τος.

Ο Πεισίστρατος και οι Πεισιστρατί-
δαι ένισχύουν την εργαζομένην τάξιν
διά δημοσίαν εργων και τόνώνων τό
ήθικόν τού εργαζομένου. Η δημοκρα-
τία στηρίζεται επί της εργασίας και
έδραιώνει πλήρως τό ήθικόν μέρος τού
στολοβάτου της αυτού. Τό άποτέλεσμα
της τοιαύτης εύνοϊκής πολιτικής πρὸς
την τάξιν των ‘δημιουργών» ύπήρξεν
ή τεραστία οικονομική πρόοδος και άν-
θηρότης της ‘Αθηναϊκής Δημοκρατίας.

Ο χρυσός αιών τού Περικλέους και τό
‘έλληνικόν θαύμα» βαδίζουν άσφαλώς
πρὸς την πραγματοποίησιν των.
Ο Σωκράτης έγκωμιάζει την γεωρ-
γίαν και άποφαινεταί ότι ‘εις την ερ-
γασίαν έρρωται και αί άλλαι τέχναι
άπασαι, όπου δ’ αν άναγκασθή ή γή
χερσεύειν άποσβέννυνται και αί άλλαι
τέχναι». Συμβουλεύει τόν ‘Αριστάρχον
να μην κάθεται με τά χέρια σταυρω-
μένα διότι ή εύτυχία δεν έγκείται εις
την άεργίαν. Ο ‘Αντισθένης, άρχηγός
της Κυνικής Σχολής, ήνε όπαδός της
εργασίας και ύποβοηθεί την ύπέρ της
εργασίας τακτικήν.

Ο Πλάτων και ο ‘Αριστοτέλης άδι-
κούν την εργασίαν, ίσχυρίζόμενοι ότι

αύτη απορροφά μέγα μέρος του πολίτου καί, συνεπώς, εμποδίζει την επίδοσιν του εις την πολιτικήν και εις την καλλιέργειαν του πνεύματός του. Αί εν λόγω δυνάμεις θεωρείται των δυνάμεων εμποδίζουν να μεταβληθούν εις αποστολούς του καταμερισμού της εργασίας, όπως εξ άλλου δεν είναι ικαναί να αλλάξουν τον ρυθμό της 'Αθηναϊκής Δημοκρατίας, η οποία εδράζεται επί των παραγωγικών δυνάμεων. 'Ο Ξενοφών διερωτάται: «Πότερον τούς γναφείς ή τούς σκυτείς ή τούς τέκτονας ή τούς χαλκείς... αίσχυν;» εκ γάρ τούτων πάντων η εκκλησία συνίσταται. 'Η δημοκρατία της τότε εποχής ακούει αμειώτερον την φωνήν του παραγωγού από την δημοκρατίαν της εποχής μας. Καί βέβαια ένα μέρος της τάξεως της ξένης προς την παραγωγικήν δυσκόλως πλέκει εγκώμια του εργαζομένου. 'Η αυτή τάξις επί των ημερών μας έχει άλλοιαν, αρά γε, αντίληψιν περί την εργασίαν; Τούναντιον υπερτερεί κατά πολύ εις ασωφροσύνην. 'Ο μπουρζουά της σήμερον δύσκολα θα μιμηθί τον ευκατάστατον της εποχής εκείνης Εὐφρόνιον που δεν παρέλειπεν, εις τὰ ἀφιέρωμά του προς την 'Αθηναν, δίπλα από τὸ ὄνομα τῆς προσθέτης καί τὸν τίτλον του «χυτρεύς», καί τὸν Σμικρόν, τὸν κεραμέα, πού εἰς παρομοίαν περιστάσει ἐκάνε μνησιν πάντοτε τοῦ ἐπαγγέλματός του. 'Ο Σωκράτης, ὁ Δημοσθένης, ὁ Λυσίας κλπ., παῖδιά τεχνιτῶν, δὲν αἰσθάνονται τίποτε τὸ ὑποτιμητικόν διὰ τὰ πατρικά ἐπαγγέλματα καὶ ὁ Περικλῆς θεωρεῖ ὡς κατόρθωμα τῆς πολιτικῆς του τὸ ὅτι ἐνίσχυσε τὴν ἐργαζομένην τάξιν διὰ τῶν ἐξωραϊστικῶν ἔργων, τὰ ὅποια, σὺν τῇ προσφορᾷ ἐργασίας, προσέλαβον καὶ νέα στοιχεῖα εἰς τὸν ἐπαγγελματικὸν κόλπον καὶ ἔδωκαν λαβὴν εἰς δημιουργίαν νέων ἐπαγγελμάτων.

'Η 'Αθηναϊκὴ δημοκρατία κλίνει τὸ γόνυ μαζὺ μετὰ τὴν ἐξασθένησιν τοῦ αὐτοῦ ἀτελιέ. 'Η ἀρξαμένη τάξις τῶν πολιτῶν πρὸς τὴν ἀεργίαν προκαλεῖ τὴν παράλυσιν τῶν οικονομικῶν δυνάμεων τῆς Δημοκρατίας καὶ ἐκ παραλήλου οὗ οικονομικὸς μαρasmus ἐνισχύει ἐτι μάλλον τὴν φυγοποιαν τοῦ πολίτου. 'Η παραγωγικὴ τῆς ἐργασίας ἐκδικεῖται σκληρά. 'Ο 'Ελληνικὸς κολλοσὸς καταρρέει. Τὸ πρῶτον κτύπημα πού ἐδόθη ἐκ μέρος τοῦ Φιλίππου, τὸ ἀκολουθεῖ ἐκ μερὸς τοῦ οικονομικοῦ ἀνταγωνισμοῦ τοῦ κράτους τοῦ Μ. 'Αλεξάνδρου. 'Ο 'Ελλην τεχνίτης ἀναζητᾷ τὸ ψωμί του εἰς τὸ νέον κράτος καὶ συντείνει ἄφ' ἑνὸς εἰς τὸν μαρasmus τῆς χώρας του διὰ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν ἐκεῖ ἀναγκαίων ἐπαγγελμάτων καὶ διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς παραγωγῆς εἰς τὴν ξένην χώραν, ἥτις ἀποτελεῖ φοβερὸν ὄπλον κατὰ τῆς ἑλληνικῆς παραγωγῆς, ἄφ' ἑτέρου δὲ δίδει τὴν εὐημερίαν εἰς τὴν εὐφορον γῆν τοῦ Μ. 'Αλεξάνδρου. 'Ο 'Ελλην ἐργάτης — ὁ τυχὸν παραμένων εἰς τὴν πατρίαν γῆν — ἀποδίδεται εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς πάλης κατὰ τῶν εὐπορούντων διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν του. Τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος καταφέρει τὸ τελευταῖον κτύπημα εἰς τὸν 'Ελληνικὸν παράγοντα, πού ἐπέπρωτο νὰ ἀναφανῇ εἰς τὸν ἀνθρώπου ὀρίζοντα ἔπειτα ἀπὸ αἰῶνας δουλείας, χάρις εἰς τὴν ἐπὶ τουρκοκρατίας

πίστιν τοῦ 'Ελλήνος περὶ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν του ὀργάνωσιν.

'Η 'Ομηρικὴ περίοδος, παρά τὴν προσοχὴν τὴν ὅποιαν ἀποδίδει εἰς τὴν ἐργασίαν δὲν παρουσιάζει σημεῖον καταμερισμοῦ καὶ ἐν γένει μεθοδικοποιήσεως τῆς ἐργασίας. 'Ο καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ εἰδικοποίησις δὲν εἶνε γνωστὰ εἰς τὸν θεσμόν τῆς πατριαρχικῆς οἰκογενείας. Τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἐπιδίδεται ταυτοχρόνως εἰς διάφορα ἐπαγγέλματα, χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ ὑποβόηται ἀπὸ κατάλληλα καὶ εἰδικὰ ἐργαλεῖα. Καί βέβαια συναντῶμεν εἰς τὴν 'Ιλιάδα ἐπαγγέλματα πού ἀπασχολοῦν εἰδικούς — κεραμῆς, χαλκουργός, κατεργαστὴς τοῦ σιδήρου — ἀλλὰ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἐξαιρεσιν. 'Ο καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας δὲν ἔστιν ἐν τῇ ἐποχῇ αἰῶνα π. Χ. καὶ περαιτέρω. Τόσον ἀπὸ θεωρητικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως, ὁ θεσμός τῆς εἰδικοποιήσεως τοῦ ἐργάτου παρουσιάζει ἐκπληκτικὴν πρόδοον. 'Επὶ τοῦ θεωρητικοῦ πεδίου περιορίζομεθα νὰ ἀναφέρωμεν μερικὰ σημεῖα τοῦ Πλάτωνος καὶ 'Αριστοτέλους — ἂν καὶ προηγοῦνται τούτων καὶ ἄλλοι ἐξ ἰσοῦ ὁπαδοὶ τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας — καὶ τοῦτο, λόγω τῆς πληθύνσεως καὶ ἐπιστημονικῆς ἐπεξεργασίας τοῦ θέματος, ἴδια ὑπὸ τοῦ πρώτου τούτων.

'Ο Πλάτων εἶνε ὁ πραγματικὸς δημιουργὸς τῆς ἐννοίας τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς εἰδικοποιήσεως, πρέπει δὲ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ θεσμός οὗτος ἀδικεῖται ὡς πρὸς τὴν πατρότητα ὅταν καταδικάζεται διὰ τὴν ἀποδοτικὴν οὐκ ἀδίκαιον νὰ διατελῇ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς νόσου πατρότητος τοῦ 'Αδάμ Σμῖθ. 'Εάν ἡ ἐπέμβασις τῆς μηχανῆς δίδει ἄλλην ἔκφρασιν εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ Σμῖθ, εἰς τὴν οὐσίαν ἡ Σμῖθιαν θεωρία ἔλκει τὸ γένος τῆς ἐκ τῆς Πλατωνικῆς τοιαύτης καὶ ὁ ἐλέφ τῶν ἐντιβινταλιστῶν «πατὴρ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας» ἐπὶ τοῦ ἐν λόγω καὶ μόνον σημείου, ὅπως τίλους πνευματικῶν τέκνων τοῦ ἀρχαίου φιλοσόφου μπορεῖ νὰ διεκδικήσῃ. Διὰ τῆς «Πολιτείας» τοῦ ὁ Πλάτων ἐκθέτει ὅτι ὁ ἄνθρωπος, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν διαφόρων ἀναγκῶν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρυτανεύουν αἱ ἀνάγκαι τῆς τροφῆς, κατοικίας καὶ ἐνδυμασίας, θὰ ὤφειλε νὰ ἦτο ταυτοχρόνως γεωργός, ἀρτοποιός, κτίστης, ράπτει, ἐπιπλαστοποιός κλπ. 'Υπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους θὰ ἦτο ὑποχρεωμένος ὅχι μόνον νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν πληθώραν τῶν ἀναγκαίων ἐπαγγελμάτων ἀλλὰ καὶ νὰ συγκεντρῶν σωρεῖαν ἐπιδεξιότητων, πράγμα ἀδύνατον. 'Η ἐπαγγελματικὴ ἐπιδεξιότης, ἥτις ὀφείλει ἕνα μέρος εἰς τὰς φυσικὰς κλίσεις τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιτυγχάνεται καὶ τελειοποιεῖται διὰ τῆς εἰδικῆς καὶ διαρκοῦς ἐπιδόσεως τινὸς εἰς ὀρισμένον ἔργον. Πρὸς ἀποφυγὴν ἀπωλείας χρόνου καὶ πρὸς μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν ἀπὸ παραγωγικῆς ἀπόψεως τῆς ἐργασίας, ὁ Πλάτων συνιστᾷ τὴν διαίρεσιν τῆς ἐργασίας εἰς μερικώτερα ἔργα. «Μηδεὶς χαλκεύων ἄμα τεκταίνεσθαι, μηδ' ἂν τεκταίνόμενος χαλκεύωντων ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι μάλλον ἢ τῆς ἑαυτοῦ τέχνης... ἄλλ' εἰς μίαν ἑκάστην τέχνην ἐν πόλει κεκτημένος ἀπὸ

ταύτης καὶ ἄμα καὶ τὸ ζῆν κτάσθαι».

Εἰς τὸν διάλογον Σωκράτους καὶ 'Αδριανῶντος λέγονται τὰ ἑξῆς:

— 'Αλλὰ, ἐρωτᾷ ὁ Σωκράτης, πρέπει καθένας νὰ ἐξασκῇ δι' ὅλους τοὺς ἄλλους ἕνα κύριον ἐπάγγελμα; ὁ γεωργὸς π. χ. νὰ ἀποδίδῃ τροφὰς διὰ τέσσαρας καὶ, συνεπῶς, νὰ διαθετῇ πρὸς τοῦτο τέσσαρας φορὰς ἐπὶ πλέον χρόνον καὶ κόπους; ἢ θὰ ἦτο προτιμότερον, χωρὶς νὰ ἀπασχολῆται μετὰ τοὺς ἄλλους, νὰ διαθετῇ τὸ τέταρτον τοῦ χρόνου νὰ ἐτοιμάζῃ τὴν τροφήν, νὰ κτίσῃ ἕνα σπιτί, νὰ φτιάχνῃ τὰ ὑποδήματα καὶ τὴν ἐνδυμασίαν του;

— Μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ πρῶτος τρόπος θὰ ἦτο ὁ καλλίτερος δι' αὐτόν, ἀπαντᾷ ὁ 'Αδριανῶντος. 'Εντεῦθεν συνάγεται ὅτι ἀνετώτερα καθένας κάμνει περισσότερα καὶ καλλίτερα πράγματα ὅταν ἐπιδίδεται εἰς ὀρισμένον πρᾶγμα, ἀποσπώμενος ἀπὸ κάθε ἄλλην ἀπασχόλησιν.

'Ο καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας δημιουργεῖ τὴν κοινωνικὴν καὶ οικονομικὴν ἀλληλεξάρτησιν τῶν ἀτόμων. «'Εκεῖνο πού δημιουργεῖ τὴν πολιτείαν, λέγει ὁ Σωκράτης, εἶνε νομίζω ἡ ἀδυναμία τοῦ ἀτόμου νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς αὐτὸ τοῦτο καὶ ἡ ἀνάγκη ἐπομένως ἑνὸς πλήθους πραγμάτων». 'Η «Σολινταριστε» τοῦ Λέοντος Μπουρζουά — δημιουργοῦ τῆς Σολινταριστικῆς θεωρίας — τὸ κοινωνικὸν χρέος καὶ τὸ οἶονε κοινωνικὸν συμβόλαιον μετὰ τὸ ἐμβλημα τοῦ «ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται χρεώστης τοῦ ἀνθρώπου συνεταιρισμοῦ» δὲν θυμίζουσιν, ἀρά γε, τὸν φιλόσοφον τῆς ἀρχαιότητος;

'Ο 'Αριστοτέλης εἶνε ἐξ ἰσοῦ θερμὸς ὑποστηρικτὴς τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας, τὸν ὅποιον θεωρεῖ ὡς ὅρον ἐκ τῶν οὐκ ἄνευ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. «Οὐ γάρ, λέγει, ἐκ δύο ἰατρῶν γίνονται κοινωνία, ἀλλ' ἐξ ἱατροῦ καὶ γεωργοῦ καὶ ἄλλων ἐτέρων οὐκ ἴσων».

Καὶ ἐνθὺ τὸ ὡς ἄνω πνεῦμα διέπει τοὺς θεωρητικούς, ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας βλέπει τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν του εἰς τὸ πρακτικὸν ἐπίπεδον. 'Η βιομηχανία καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς δράσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου διαφόρων ἑλληνικῶν πόλεων εἶνε οἱ δύο παράγοντες τῆς ἀλματικῆς ἐξελίξεως τῶν εἰδικότητων. 'Η ἄμιλλα τῶν βιομηχανικῶν πόλεων ἔγκειται εἰς τὴν πληρεστέραν ἐφαρμογὴν τῆς ταξινόμησεως τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ τὴν τελειοποίησιν τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς. 'Η διατήρησις τῆς μεγάλης πελατείας τῶν ἐξηρητάτο ἐκ τῆς ταχείας καὶ ἐπιμελεμένης παραγωγῆς, πράγμα ὅπερ προϋποθέτει τὴν μεθοδικοποίησιν τῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν ἕνα καὶ μόνον ἐπάγγελμα. 'Ο ἀριθμὸς τῶν ἐν 'Αθήναις ἐπαγγελμάτων ἀκοβιομηχανίας. 'Ο Περικλῆς μᾶς δίδει μίαν εἰκόνα τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων εἰς τὰ ὅποια ἔδωκεν ὠθησιν ἡ πολιτικὴ του, π. χ. ξυλουργοί, γλύπται, χυτρεῖς, ὀρειχαλκουργοί, ράπται, σμιλευταί, λιθοξόοι, χρυσοῦχοι, χαλκουργοί, ζωγράφοι, κεντηταί, ἀμαξοποιοί, σχοινοπλόκοι, ξάνται, πλακοστρώται, ὑποδηματοποιοί, μεταλλευταί κλπ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΑΣ

Διηγήτορας

Η ΖΩΗ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο κ. 'Ιωάννης 'Αντωνιάδης ἀπαντῶν δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς «'Εργασίας» εἰς τὴν ἐν αὐτῇ δημοσιευθεῖσαν κριτικὴν τοῦ βιβλίου του «ἡ ζωὴ ὅπως τὴν εἶδα στὴς Σοβιετικὲς χώρες» προσπαθεῖ νὰ καταρρίψῃ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κριτικοῦ μας. Λόγῳ ὅμως τοῦ μήκους καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς του, εἶνε ἀδύνατον νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν ὁλόκληρον. 'Αλλως τε δὲν εἴμεθα καὶ ὑποχρεωμένοι διὰ τῆς ἐπιθεωρήσεώς μας νὰ προπαγανδίζωμεν ὑπὲρ τῆς Μόσχας καὶ τοῦ Σοβιετικοῦ καθεστώτος! Δημοσιεύομεν ὅμως τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς ἐπιστολῆς του καὶ προσπαθοῦμεν νὰ ἐπιχειρήματα πού μεταχειρίζεται διὰ νὰ μᾶς πείσῃ ὅτι εἰς τὴν χώραν τῶν Σοβιέτ εἶνε πραγματικὸς παράδεισος. 'Αρχίζει ἀκριβῶς μετὰ τὴν κατάρτισιν (!) τοῦ σημείου αὐτοῦ τῆς κριτικῆς μας: «Δὲ βάλθηκα, γράφει, διόλου νὰ κάνω κανένα νὰ πιστέψῃ πὼς ἡ Σοβιετικὴ 'Ενωσις εἶνε ἐπίγειος παράδεισος οὔτε καὶ κατανάλωσα πνευματικὰς δυνάμεις καὶ πρὸ πάντων φαντασίαν.» — 'Εξακολουθῶν λέγει: «'Η Σοβιετικὴ 'Ενωσις εἶνε μία χώρα πού πασιφίει νὰ γίνῃ παράδεισος γιὰ ὅλους πού ἐργάζονται κατ' ἀπ' τὸν οὐρανὸ τῆς μετὰ χεῖρα ἡ τοῦ μυαλοῦ.» — 'Επειτα: «Τὰ μεροκάματα ἔπεσαν νὰ κατὰ 70% τὰ προπολεμικά; οἱ ἐργαζόμενοι ἐκεῖ ἔχουν γενικὰ παιὰ ρούβλια στὴς τσέπες τους, ἔτσι πού τοὺς γαργαλᾷ νὰ τὰ ξοδέψουν.» — «'Ο Σοσιαλισμὸς, ὅς τὸ νοήσουμε, στέκεται γερὰ στὸ ἕνα ἐκ τοῦ τῆς γῆς.» — «'Ὡς τόσο τὸ πεντάχρονο σχέδιον προχωρεῖ καὶ ἄλλοιμονο στὸν καπιταλιστικὸν κόσμον ἂν τελειώσῃ ὁλότελα (sic)» — «Τὶ φαντασία χρειάζεται σ' αὐτὰ τὰ πράγματα πού μονάχα τοὺς βουίζουν; Κάθε μῆνα μιλάει καὶ πειὸ στεντόρεια ὁ θριαμβευτὴς Σοσιαλισμὸς (sic)». 'Απαντῶν σὲ δύο λέξεις τὸ κριτικὸν μας «μετανοημένος καὶ συντριμμένος» τὰς ἀποκαλεῖ εἰρωνικά καὶ λέγει: «Δὲ φανταζόμενα νὰ ὑπάρχῃ διαβασμένος καὶ ἐλεύθερος ἄνθρωπος πού νὰ μὴ ντρέπεται ὅταν πᾶν μετὰ τὴν φωτιὰ καὶ τὸ σίδερο σὺν ληστῆς σ' ἀκήρυχτο πόλεμον νὰ ὑποτάξῃ ἕνα λαὸ πού θέλει νὰ κουμαντάρει ὅπως τοῦ ἀρέσει τὸ σπῆτι τοῦ κλπ.» — Στὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς του βρίσκων τὴν εὐκαιρίαν ἀπὸ τὰ λόγια πού ἔγραψε ὁ κριτικὸς μας γιὰ τοὺς ἱατροὺς, τοὺς ἐπιτίθεται δριμύτατα καὶ ἀποκαλεῖ τὴν ἱατρικὴ ἐμπόριον, βιομηχανία, κομπογυαντισμὸν, ληστεία καὶ ἐλάχιστα ἐπιστήμη. Τέλος, προαναγγέλλει ὅτι «ἐθάρθει καιρὸς πού θ' ἀνοιχθῇ διάπλατα ἡ αὐλαίς, ὅτι λέγεται στὰ μουχὰ θὰ φαναχθῇ μὴ μὲρα στὸ φῶς καὶ ὁ κριτικὸς σας, εἴμαι βέβαιος, θὰ φωνάξῃ μαζὶ μ' ἐμᾶς καὶ πλείοτερον «βαράτε τους» — Τελειώνει εὐχαριστῶν διὰ τὰς καλὰς μας κρίσεις ὡς πρὸς τὸ φιλολογικὸν μέρος τοῦ βιβλίου του. 'Ἰδοὺ ἡ τελειωτικὴ ἀπάντησις τοῦ συνεργάτου μας κ. Κ.Α.Β. καὶ κριτικοῦ τοῦ βιβλίου τοῦ κ. 'Αντωνιάδου. [Σ. Σ.]:

'Αξιότιμος κ. Διευθυντά,

Μὲ μεγάλη ἐκπληξὴ διάβασα τὴν ἀντικριτικὴν πού ἔκανε ὁ κ. 'Αντωνιάδης στὴν κριτικὴν μου γιὰ τὸ βιβλίο του «ἡ ζωὴ ὅπως τὴν εἶδα στὴς Σοβιετικὲς χώρες» καὶ τοῦτο γιὰτὶ πρώτη φορὰ βλέπω νὰ γίνετα ἀντικριτικὴ στὸ ἴδιον φύλλον, καὶ μάλιστα τόσο ἐμπαιδῆς.

ρες, ἕνα ἔχω νὰ τοῦ ἀπαντήσω, ἡ μάλλον μὴ ἀπορία νὰ τοῦ ἐκφράσω: πῶς, ἀφοῦ ἔξεραι θαυμάσια τὴν ἐξέψωσι τῆς ἱατρικῆς στὰ Σοβιέτ, δὲν πᾶσι νὰ ζήσῃ ἐκεῖ παρὰ μένει ἐδῶ πού ἡ ἱατρικὴ ἔχει κακὸ χάλι, εἶνε ληστεία, κτλ. καὶ ἔτσι ἔμμεσα εἶνε καὶ αὐτὸς ἀλληλέγγυος τῆς;

Μὲ χίλιες εὐχαριστίες γιὰ τὴν φιλοξενία
δικός σας
Κ. Α. Β.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Προεξοφλήσεις
'Εμπορικῶν
Γραμματίων

ΧΡΩΠΕΙ

ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Σ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

'Αριθ. Τηλ. 208

'Αριθ. Τηλ. 71

ΓΡΑΦΕΙΑ: Λεωφόρος Μιαούλη 19, Πειραιᾶ. — (ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΝΕΟΝ
καὶ ἐν τοῖς 'Εργοστασίοις (Φάληρον) ΦΑΛΗΡΟΝ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΪΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1883

ΣΑΛΑΡΙΝΗ

ΤΟ ΕΝΔΕΛΕΙΜΕΝΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΡΙΠΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΩΝ

ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΩΝ

ΑΥΠΝΩΝ

ΟΛΟΝΤΑΓΓΙΩΝ

ΑΡΘΡΙΣΜΩΝ

ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΩΝ

Κ.Τ.Λ.

ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (Σ.Α.ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ Ε)

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ

Εκκλησιαστική ειρήνευσις.

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ της Αμερικής πα-
νηγυρίζει δια την έπιτευχθείσαν
λύσιν του εκκλησιαστικού ζητήματος το
όποιον επί τόσα έτη έφθειρεν εις δικα-
στικούς αγώνας και εις άλλα εκτροπα-
τάς ηθικάς και υλικάς δυνάμεις των
Ελλήνων της Αμερικής. Οι δύο αρχιε-
πίσκοποι Αλέξανδρος και Βασίλειος
έδωσαν τας χείρας, έλησμόνησαν το
παρελθόν και έτέθησαν εις την διάθεσιν
της Μεγάλης Εκκλησίας δια να τους
χρησιμοποιήση εις άλλα μέτωπα της
θρησκευτικής διακονίας. Οι τρεις επί-
σκοποι Ίωακείμ, Φιλάρετος και Κάλλι-
στος, είχαν ήδη πειθηνίως και νομοτα-
γώς ταχθή πρό πολλού άνευ δρων υπό
τάς διαταγάς του Έξάρχου του Πατρι-
αρχείου και μητροπολίτου Κορινθίας
σεβ. κ. Δαμασκηνού. Το γεγονός της
δριστικής λύσεως του εκκλησιαστικού
ζητήματος θα ένωση τους όμογενείς
μας υπό ένα ποιμένα, τον άναμενόμε-
νον τέως Κερκύρας σεβ. Αθηναγόραν
εις τον όποιον άνετέθη το ύψηλον πνευ-
ματικόν υπόργημα της ποιμαντορίας
του έν Αμερική Έλληνοορθόδοξου κό-
σμου. Ο Σεβ. Αθηναγόρας θα εύρη το
έδαφος καλλιεργημένον και γόνιμον
δια να παράγη σωτηρίους καρπούς
χρικούς και έθνικούς. Ο σεβ. Κορινθίας
είνε ό ήρωας της ήμέρας παρά τω Έλλη-
νισμώ της Αμερικής διότι κατώρρωσε
να φέρη εις αίσιον πέρας το μέγα έρ-
γον της μεγάλης και ιερής αποστολής
του. Εις την λύσιν του εκκλησιαστικού
ζητήματος συνετέλεσε μεγάλως εις άλ-
λος άφανής εργάτης, ό έν Ούασινγκτων
πρεσβυτής κ. Σιμόπουλος όστις — όλί-
γοι ίσως γνωρίζουν πόσας προσπα-
θείας κατέβαλε και πόσας πικρίας έδο-
κίμασε δια να συμβιβάση τά διεστώτα,
εύρισκόμενος πάντοτε παρά τω πλευ-
ρῷ του σεβ. Δαμασκηνού συμβουλευών,
νουθετών και επικαλούμενος τά πατρι-
ωτικά και θρησκευτικά αίσθήματα των
διαμαχομένων. Ο Έλληνισμός της Α-
μερικής θα είναι πάντοτε ευγνώμων
πρός τον σεβ. Κορινθίας και προς τον
πρεσβυτήν κ. Σιμόπουλον δια τας άό-
κνους και πατρικάς προσπάθειάς των
όσον και προς τους σεβ. αρχιερείς οι ό-
ποιοι επί τέλους συνήλθον και προέβη-
σαν εις την άναμενομένην επί τόσα έτη
χειρονομίαν της συμφιλώσεως και ά-
ποχωρήσεως. Δέον να τονισθῇ ότι και
ό Έλληνικός έν Αμερική τύπος και ει-
δικώς ό «Έθνικός Κήρυξ» συνέβαλε με-
γάλως εις την αίσιαν λύσιν της εκκλη-
σιαστικής μας άναρχίας έν Αμερική.

Το συνέδριον της Γκάπας.

Το έτήσιον συνέδριον της Γκάπας έ-
λαβε χώραν έν Σικάγῳ εις το όποιον
παρευρέθησαν πλείστοι αντιπρόσωποι
άπό όλλας τας άνά τας Ηνωμένας Πολι-
τείας στοάς. Οι σύνεδροι έλαβον δια-
φόρους σοβαράς αποφάσεις δια την δι-
ατήρησιν έν Αμερική καλλιτέρων έλ-
ληνικών σχολείων και διάδοσιν των έλ-
ληνικών γραμμάτων και διοργάνωσαν
έπισήμους τελετάς και δείπνον, εις το
όποιον παρεκάθισαν μεταξύ άλλων ό
σεβ. Κορινθίας και ό Έλλην έν Ούα-
σινγκτων πρεσβυτής. Μέγας πρόεδρος

της οργανώσεως εξέλεγει ό έν Κάντον
Όχάτι διακεκριμένος Ιατρός κ. Άστε-
ριάδης.

Το Συνέδριον της Αχέπας.

Περί τά τέλη Αυγούστου έλαβε χώ-
ραν έν Βοστώνη το όγδον έτήσιον
Συνέδριον των αντιπροσώπων της Α-
χέπας εις το όποιον συμμετέσχον 214
αντιπρόσωποι των διαφόρων άνά την
Αμερικήν στοών και περί τους 2000
παρατηρητάς. Κατά την διάρκεια του
Συνεδρίου έλαβον χώραν τά άποκαλυ-
πτήρια του υπό της Αχέπας δωρηθέν-
τος εις την πόλιν Σόμερβιλ άνδριάντος
του Έλληνοαμερικανού ήρωος Γεωργί-
ου Διλμπόη. Την τελετήν παρηκολού-
θησαν χιλιάδες λαού, συμμετέσχον δέ
εις ταύτην λόγοι από όλα τά σώματα
του στρατού της περιφέρειας, άγήματα
ναυτών, οι Αμερικανοί απόμαχοι, ό
σεβ. Κορινθίας Δαμασκηνός, ό Βοστώ-
νης Ίωακείμ, ό πρεσβυτής κ. Σιμό-
πουλος και ό έν Βοστώνη Έλλην πρό-
ξενος κ. Πολύβιος. Λόγους καταλή-
λους εξέφώνησαν ό Έπατος πρόεδρος
της Αχέπας κ. Γ. Φίλης, ό γερουσια-
στής Δ. Γουάις, ό δήμαρχος της πόλε-
ως Μόρφου και άλλοι τινές. Κατά την
έναρξιν του Συνεδρίου ό κ. Γ. Φίλης έν
τῷ άληθώς θαυμασίῳ έναρκτηρίῳ λό-
γῳ του συνέστησεν εις τους συνέδρους
και εις όλα τά μέλη της οργανώσεως
ίνα γίνη κοινή προσπάθεια σοβαρά και
συστηματική προς εύρυτάτην άνά την
Αμερικήν διάδοσιν των έλληνικών προ-
ϊόντων, ύπομνήσας προς πάντας το κα-
θήκον των προς την μακρινήν μας πα-
τρίδα και ύποδείξας ότι μόνον δια τοῦ
τρόπου τούτου θα δοθῇ ούσιαστική και
τακτική άρωγή εις τους έν Έλλάδι ά-
δελφούς μας. Κατόπιν έλαβε χώραν το
μέγα έπίσημον δείπνον έν τῷ ξενοδο-
χείῳ Έλε εις το όποιον παρεκάθισαν
οι έπισήμως υπό της οργανώσεως φι-

λοξενούμενοι, ό σεβ. Κορινθίας Δαμα-
σκηνός και ό Έλλην πρεσβυτής κ.
Σιμόπουλος, ως και πλείστοι έπίσημοι
Αμερικανοί. Έπατος πρόεδρος της
οργανώσεως εξέλεγει και πάλιν ό κ.
Γ. Φίλης, λόγω της μεγάλης δημιουρ-
γικής εργασίας που παρουσίασεν ή Α-
χέπα κατά το λήξαν έτος της διοικήσε-
ώς του. Μέλη του Έπατος Συμβουλίου
εξελέγησαν οι έξης: Γ. Φίλης ύπατος
πρόεδρος, Π. Μαρθάκης ύπατος αντι-
πρόεδρος, Αχιλλεύς Κατσώνης ύπατος
γραμματεὺς, Ανδρέας Παβής ύπατος
ταμίας, Χαρ. Μπούρας ύπατος νομικός
σύμβουλος, και ύπατοι κυβερνήται οι
κ. κ. Γ. Ηλιάδης, Γ. Στάθης, Κ. Πουλά-
κος, Στ. Σπαθής, Γ. Σαλίβας, Ν. Τσώ-
τας, Π. Λέκκας, Γ. Σπανός, Μ. Οικονό-
μος, Κ. Αθας, Π. Ανδρέου, Ν. Τσίκος,
και σύμβουλοι της έκδοτικής εταιρείας
του περιοδικού της Αχέπας οι κ. κ. Ηλ.
Τζανετής και Π. Σικώκης.

Άνεργεία έν Αμερική.

Μεγάλη άνεργία, παρομοία της του
1908, μαστίζει τας Ηνωμένας Πολιτεί-
ας, δημιουργήσασα επικίνδυνον οίκο-
νομικην κρίσιν. Ο εργατικός κόσμος
υποφέρει χωρίς ό όρίζων να πρόλῃ
καλλιτέραν αύριον. Οικονομικά συσσί-
τια έχουν ιδρυθῇ εις πολλάς πόλεις της
Αμερικής προς παροχήν τροφής δωρε-
άν εις τους πεινώντας, πρό των όποιων
συσσιτίων ίστανται «αί σειραι του ψω-
μιού» ως άποκαλούνται οι πάσχοντες
άνθρωποι που περιμένουν την σειράν
των δια να πάρουν το συσσίτιόν των. Οι
Έλληνες, φύσει προνοητικοί και οίκο-
νόμοι, όσοι άνήκουν εις την εργατικήν
τάξιν υποφέρουν ολιγώτερον των άλλο-
εθνών εργατών. Πλείστοι έμπορευόμε-
νοι όμογενείς κρατούν τας επιχειρή-
σεις των με πάσαν θυσίαν ελπίζοντες
εις την καλλιτέρευσιν της καταστάσε-
ως. Τα διάφορα άναρχικά στοιχεία εκ-
μεταλλευόμενα την άνεργίαν έκατομ-
μυρίων εργατών εις την πλουσιωτέραν
χώραν του κόσμου προσπαθούν να

ΑΝΑΡΓΥΡΕΙΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΣΠΕΤΣΩΝ

Αί έγγραφαι των μαθητών αρξάμεναι από της 1ης Αυγούστου γίνονται
έν τῇ Σχολῇ έν Σπέτσαις, είτε έν τῷ έν Αθήναις γραφείῳ της Έκτελε-
στικής Επιτροπής (Σταδίου 4, Μέγαρον Μετοχικού Ταμείου, όροφος
3ος, δωμ. άριθ. 20) καθ' έκάστην 10—12 π. μ. και 4—6 μ. μ.

Έκ τοῦ Γραφείου

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ)
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΜΑΝΩΛΑ
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 37Α
(Νέα Στοά, άριθ. Γραφ. 14-14α-15)
Άριθ. Τηλ. 71-57

ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΚΗΣ ΠΣΤΕΙΣ
— Ταμεινλήριον —
ΤΑΧΙΣΤΗ ΕΣΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ
ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ

ΧΡ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ
Έκλεκτά Άγγλικά Έγάσματα
Καλλιτεχνική Έργασία
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ, ΑΡΙΘ. 22 Β

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

Κεφάλαιον μετοχικόν και άνοδεμαλικόν Δρχ. 1.205.000.000
Καταθέσεις (Κατάστασις τῇ 30ῃ Ιουνίου 1930) » 6.900.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Ι. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Αγοράζει και πωλεῖ μετοχάς και χρεώγραφα εις το έν Αθήναις και τά ξένα Χρημα-
τιστήρια δια λογαριασμόν τρίτων.

Παρέχει δάνεια επί ένεχύρῳ δημοσίων χρεωγράφων, μετοχών και όμολογιών εταιριών.
Δέχεται προς φύλαξιν χρηματόγραφα παντός είδους και κιβώτια άδήλου περιεχομένου.
Έπιμελείται της ύπὲρ τοῦ καταθέτου έγκαίρου εισπράξεως των μετοχο-μεριδίων κα
τοκομεριδίων των κατατεθειμένων παρ' αύτῇ χρηματογράφων ως και των
κληρουμένων όμολογιών.

Ένοικιάζει χρηματοκιβώτια προς φύλαξιν τίτλων και τιμαλφών άντικειμένων.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ έν συνόλῳ Δρχ. 1.950.000.000

Ουδενία Τράπεζα ιδρύθη με περισσότερα κεφάλαια

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Μέχρι 100.000.— δραχμών 5 1/2 ο/ο

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΑΣ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΑΓΡΟΤΩΝ

Α' ύψεως 5 ο/ο
Β' επί προθεσμία 5 1/2 ο/ο
Δι' έν έτος 5 ο/ο
Διά δύο έτη 5 1/2 ο/ο
Ανω των δύο έτών 6 ο/ο

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΤΟΥΣ

Α' ύψεως 4 και 4 1/2 ο/ο
Β' επί προθεσμία 5 ο/ο
Δι' έν έτος 5 ο/ο
Διά δύο έτη 5 1/2 ο/ο
Ανω των δύο έτών 6 ο/ο

Αι καταθέσεις έχουν πρόσθετον ασφάλειαν την ολοκληρωτικήν έγγυήσιν
του Κράτους (Νόμος 4332 Πράξις Έπουργ. Συμβουλίου 14 της 15.2.30.)

Αι καταθέσεις ενεργούνται:

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Είς το Κεντρικόν Κατάστημα Αγροτικής Τραπέζης
(όδῳς Πανεπιστημίου).
ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΙΣ: Είς τας Αντιπροσωπείας αύτης (Έποκαταστήματα
Έθνικής Τραπέζης).

δημιουργήσουν κομμουνιστικών ρεύμα, αλλά σημειώνουν πολύ μικράς επιτυχίας. Θεωρείται βέβαιον ότι η ανεργία οφείλεται εν μέρει εις τὰ αντίποινα τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζουν τὰ ἄλλα κράτη κατὰ τῆς Ἀμερικῆς λόγω τοῦ νέου τελωνειακοῦ δασμολογίου, ἀκυρωθεισῶν πλειστον παραγγελιῶν ἐξ Εὐρώπης, οἱ δὲ βιομήχανοι εἶνε λίαν συντηρητικοὶ εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν εἰδῶν τῶν ἀναμένοντες τὴν πώλησιν τῆς ὑπαρχούσης ἤδη ὑπερπαραγωγῆς. Ὁ κυριώτερος λόγος ὅμως θεωρεῖται ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἀνθρωπίνων χειρῶν διὰ μηχανημάτων. Καθήμενους τίθενται εἰς ἐφαρμογὴν νέαι ἐφευρέσεις ἀντικαθιστῶσαι τὰς ἀνθρωπίνους χεῖρας. Ἔργασία, τὴν ὁποῖαν ἐξετέλουν πρὸ ἐτῶν 20 ἢ καὶ 50 ἐργάται, ἐκτελεῖται σήμερον ὑπὸ μιᾶς μηχανῆς καὶ ἐνὸς μόνον ἐργάτου.

Εἰς ἓν διαμέρισμα τοῦ ἐργοστασίου Μίλτων-Μπρόδλεϊ εἰργάζοντο 45 γυναῖκες ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐκτελοῦσαι ὠρισμένην ἐργασίαν. Πρὸ μηνῶν, δι' ἐνὸς νέου μηχανήματος παράγεται διπλάσια ἐργασία, οὕτως ὥστε ἔχασαν τὴν ἐργασίαν τῶν αἱ 44 γυναῖκες, μιᾶς μόνος οὐσας ἱκανῆς νὰ κινή τὸ μηχανήμα. Ὅλοι οἱ παρακολουθοῦντες τὴν κατάσταση ὁμολογοῦν ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ μηχανισμοῦ, διὰ τοῦ ὁποῖου αὐξάνεται ἡ παραγωγή καὶ τίθεται ἐν ἀρχῇ τῆς ἐργατικῆς ἐπειδὴ ὅμως ὁ μηχανισμὸς θεωρεῖται πρόοδος, δὲν πρέπει νὰ θεθοῦν ἐμπόδια εἰς τὴν ἐξέλιξιν του καὶ πρέπει νὰ εὐρεθοῦν τρόποι καὶ μέσα διὰ τῶν ὁποίων ὁ μηχανισμὸς νὰ μὴ συντελῇ εἰς τὴν κακοδαιμονίαν τῆς ἐργατικῆς τάξεως καὶ τῆς κοινωνίας γενικῶς. Ἐν ἐκ τῶν προτεινομένων μέσων πρὸς παρεμπόδισιν τοῦ κακοῦ εἶνε τὸ ἐξάωρον καὶ πενήντημερον τῆς ἐργασίας.

Διάφορα.

Συμφώνως μὲ τὰς στατιστικὰς τοῦ ὑπουργείου τοῦ Ἐμπορίου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, τὰ ἐπιβατικά αὐτοκίνητα, φορτηγά καὶ αὐτοκίνητα λεωφορεῖα ποὺ κυκλοφοροῦν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἀνέρχονται εἰς 35.127.398 ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 26.653.450 κυκλοφοροῦν ἐν Ἀμερικῇ. Ὑπολογιζόμενου τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς εἰς 1.950.000.000, ἔπεται ὅτι ἀναλογεῖ ἐν αὐτοκίνητον εἰς κάθε 4 πρόσωπα, καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐν εἰς κάθε 216. Εἰς τὴν Ὑμενὴν τῆς Ἀραβίας ἡ ἀναλογία εἶνε ἐν αὐτοκίνητον πρὸς 104.000 κατοίκους.

Αἱ εἰσπράξεις τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐκ τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἀνῆλθον κατὰ τὸ παρελθὸν οἰκονομικὸν ἔτος εἰς 3.000.000.000 δολλάρια, ἢτοι κατὰ 100.000.000 δολλάρια περισσότερα τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Ὁ περυσινὸς πανικὸς τοῦ χρηματιστηρίου ἐδημιούργησεν ἐν Ἀμερικῇ ἀναριθμήτους τραγωδίας. Ἀπὸ τὴν ἀπώτομον κατάρρευσιν τῶν μετοχῶν, πολλοὶ τέως πλουσιώτατοι τραπεζίται, ἔμποροι, βιομήχανοι καὶ εἰσοδηματῖαι περιήλθον εἰς κατάστασιν πενίας. Ταυτοχρόνως ὅμως ἄλλοι πλούσιοι ἢ καὶ ἄσημοι χρηματισταὶ ποὺ ὑπεστήριξαν τὸ ρεῦμα τῆς ἀγορᾶς ἔγιναν πλουσιώτατοι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Οὕτω ἐσχῆ-

ματίσθησαν νέοι ἑκατομμυριοῦχοι, μεταξὺ δὲ αὐτῶν εἶνε εἰς Μπέρναρντ Σμίθ ὀνόματι, κατηγορηθεὶς ἄλλοτε ἐπὶ ἀποπειρὰ φόνου, ὅστις κατέστη ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος μέγας χρηματιστὴς κερδίσας ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἄνω τῶν πέντε ἑκατομμυρίων δολλαρίων.

Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς συγχώνευσιν τῶν ἐταιρειῶν τοῦ χάλυβος Μπῆθλεμ καὶ Γιήνγκστούν, ἀπεκαλύφθη ὅτι ὁ γενικός διευθυντὴς τῆς ἐταιρείας Μπῆθλεμ ἐλάμβανεν ἐτήσιον μισθὸν καὶ ἐπιμίσθιον 1.673.750 δολλάρια, ἢτοι δραχμὰς δέκα ἑκατομμύρια περίπου κατὰ μῆνα. Ἡ ἀποκάλυψις αὕτη προκάλεσε δυσμενὴ σχόλια τοῦ τύπου εἰς βάρος τῶν κεφαλαιούχων καὶ τῆς ἐταιρείας ποὺ πληρώνουν τοιοῦτους κολοσσίους μισθοὺς εἰς ἑαυτοὺς τὴν στιγμὴν πού οἱ ἐργάται ἐργάζονται μὲ μισθοὺς εἴκοσι περίπου δολλαρίων ἐβδομαδιαίως.

Οἱ μισθοὶ ἄλλως τε ποὺ λαμβάνουν εἰς τὴν Ἀμερικὴν οἱ διευθυνταὶ τῶν μεγάλων ἐταιρειῶν προκαλοῦν ἀληθῆ ὀργισμὸν. Ὁ μισθὸς τῶν ἑκατὸν χιλιάδων δολλαρίων τὸ ἔτος δι' ἓνα διευθυντὴν μιᾶς μεγάλης ἐπιχειρήσεως θεωρεῖται μισθὸς συνήθης. Ὑπάρχουν χιλιάδες ἀρχισυντακτῶν ἐφημερίδων, περιοδικῶν, θεατρικῶν συγγραφέων, διευθυντῶν θεάτρων κτλ. ποὺ λαμβάνουν μισθοὺς ἄνω τῶν 100.000 δολλαρίων τὸ ἔτος. Ἐν Ἀμερικῇ ὑπάρχει εἰς Ἕλληνα μετανόστης, τεσσαρακονταετὴς περίπου, ὁ ὁποῖος κατὰ πάσαν πιθανότητα λαμβάνει τὸν μεγαλειότερον μισθὸν ἀπὸ οἰονδήποτε Ἕλληνα ἐν Ἀμερικῇ ἢ ἐν Εὐρώπῃ. Ὁ Ἕλληνας αὗτος εἶνε ὁ κ. Σπύρος Σκούρας, διευθυντὴς τῶν θεάτρων τῆς ἐταιρείας Γῶρνερ Μπρόδερς, λαμβάνων μισθὸν 150.000 δολλαρίων τὸ ἔτος, ἢτοι ἐν ἑκατομμύριον περίπου δραχμὰς κατὰ μῆνα καὶ χωρὶς τὰ κέρδη του ἐκ τῶν μετοχῶν του καὶ τὰ ἐξόδα παραστάσεως.

Εἰς ἄλλος Ἕλληνας, νέος καὶ αὐτός, καταγόμενος ἐκ Μαριμαρᾶ τῆς Προποντίδος καὶ ὀνόματι Γρηγόριος Ταβουλαρίδης ἢ Γκρέγκορ Τέυλωρ, εἶνε πρόεδρος μιᾶς μεγάλης ἐταιρείας Ξενο-

δοχείων ἐν Νέα Ὑόρκῃ τῆς ὁποίας τὰ ξενοδοχεῖα ἀνήκουν εἰς τὴν ἀριστοκρατικὴν τάξιν καὶ ἔχουν ἄνω τῶν 800 δωματίων ἕκαστον. Ὁ κ. Ταβουλαρίδης λαμβάνει μισθὸν 100.000 δολλάρια ἐτησίως. Εὐτυχῶς ἀμφοτέροι οἱ προνομιούχοι οὗτοι Ἕλληνες εἶνε θερμοὶ πατριῶται. Ὁ κ. Ταβουλαρίδης εἰς ἐπίμετρον εἶνε καὶ τελείως μορφωμένος καὶ πρὸ μηνὸς ἔδωκεν ἀπὸ τὸν ραδιοφωνικὸν σταθμὸν τῆς Νέας Ὑόρκῃς ὁραίαν διάλεξιν περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Πέρυσι συνελήφθη εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Καλλιφορνίας μίνα φάλαινα μήκους 55 ποδῶν καὶ βάρους 68 τόννων. Οἱ συλλαβόντες ταύτην ἄλιες, ἀφού τὴν ἐταρίχευσαν τὴν ἐποποθέτησαν ἐντὸς εἰδικῶς κατασκευασθέντος σιδηροδρομικοῦ βαγονίου μὲ ὑάλινα καλύμματα καὶ περιδεύοντες ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μεγαθηρίου τῆς θαλάσσης κερδίζουν ἀμύθητα ποσά.

Ἡ σύζυγος τοῦ «ἀετοῦ» Λίντμπεργκ ἔτεκε πρὸ τινος ἄρρεν. Ὁλόκληρος ἡ Ἀμερικὴ ἐπανηγύρισε τὸ γεγονός καὶ συμμετέσχε τῆς χαρᾶς τῶν ἐτυχῶν γυναικῶν. Ὁ Λίντμπεργκ καὶ ἡ σύζυγός του, ἡ ὁποία εἶνε ἐπίσης ἐπίδεξις ἀεροπόρος, ἔλαβαν 350.000 συγχαρητήρια γράμματα καὶ τηλεγραφήματα, τὰ δὲ ἀποσταλέντα δῶρα πρὸς τὸν μικρὸν «ἀετιδέα» θεωροῦνται ἀμύθητου ἀξίας.

Ἀπεβίωσε πρὸ τινος ὁ ἑκατομμυριοῦχος ἀλήτης Τζέιμς Χάου. Ὁ Χάου κατήγετο ἀπὸ πλουσίαν καὶ ἀριστοκρατικὴν οἰκονομίαν τοῦ Ἀγίου Λουδοβίκου, ἀλλὰ ἀγνωστον πῶς προτίμησε νὰ συναναστρέφεται καὶ συζῇ μὲ τοὺς ἀβλαβεῖς καὶ ἀγαθοὺς ἀλήτας τῶν δρόμων. Ὁ Χάου εὐρίσκειτο παντοῦ ὅπου ὑφίστατο ὁ πόνος καὶ ἡ δυστυχία τοῦ ἀλητικοῦ κόσμου, ἐξοδεύον τὰ εἰσοδήματά του ὑπὲρ αὐτοῦ. Τελευταίως ἔβριχθεῖ εἰς τοὺς δρόμους ἐξηντημένος ἀπὸ στερήσεις.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΑΝΕΤΗΣ

ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΞΙΑΣ

ΕΙΣ ΧΑΜΗΛΗΝ ΤΙΜΗΝ

ΕΠΙΠΛΑ ΨΑΛΤΗ ΕΠΙΠΛΑ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗΝ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Αἱ Ἑταιρεῖαι ΤΖΩΝ ΜΟΝΚΣ καὶ ΥἱΟΙ — ΓΙΟΥΛΕΝ καὶ Σία, ἐντολοδόχοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν Ὑδραυλικῶν Ἔργων τῶν Πεδιάδων Σερρών καὶ Δράμας, προκηρύσσουν συμπληρωματικὸν μειοδοτικὸν διαγωνισμόν διὰ τὴν προμήθειαν τῶν κάτωθι 24 σιδηρῶν φορητῶν οἰκημάτων:

1 οἰκῆμα διαστάσεων 8.54 × 6.08 ἄνευ διαμερισμάτων οὐδὲ ξυλίνου σκελετοῦ διὰ CELOTEX.

7 οἰκῆματα διαστάσεων 10.98 × 6.71 μετὰ διαμερισμάτων καὶ ξυλίνου σκελετοῦ διὰ CELOTEX.

14 οἰκῆματα διαστάσεων 18.30 × 6.08 μετὰ διαμερισμάτων καὶ ξυλίνου σκελετοῦ διὰ CELOTEX.

2 οἰκῆματα διαστάσεων 18.30 × 6.08 μετὰ διαμερισμάτων καὶ ξυλίνου σκελετοῦ διὰ CELOTEX.

Ἡ σχετικὴ μὲ τὴν προμήθειαν ταύτην συγγραφὴ ὑποχρεώσεων εἶνε ἐντελὴς ἡ αὐτὴ ὡς ἡ συγγραφὴ ὑποχρεώσεων διὰ τὴν προμήθειαν 65 σιδηρῶν οἰκημάτων, περὶ ὧν ὑπεβλήθησαν προσφοραὶ τὴν 14ην Αὐγούστου 1930.

Οἱ κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον διαγωνισμόν ὑποβαλόντες προσφορὰς δύνανται εἶτε νὰ ἀποσύρουν αὐτὰς εἶτε, ἀφῆνοντες ταύτας εἰς τὰ γραφεῖα τῶν Ἑταιρειῶν, νὰ ἀναφερθοῦν εἰς αὐτάς, δηλοῦντες συγχρόνως, δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν, ἐὰν ὑποβιβάζουν ἢ διατηροῦν τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν τιμὴν.

Ὁ ὡς ἄνω συμπληρωματικὸς διαγωνισμὸς θέλει ἐνεργηθῇ τὴν 24ην Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ. ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 10.30' π. μ. εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις γραφεῖα τῶν Ἑταιρειῶν.

Οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβουν ἀντίγραφον τῶν συγγραμμάτων ὑποχρεώσεων, ἀπευθυνόμενοι εἰς τὰ ὡς ἄνω γραφεῖα κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ἀπὸ 11ης π. μ. μέχρι μεσημβρίας ἑναντι καταβολῆς ποσοῦ δραχμῶν 200, ὅπερ θέλει ἐπιστραφῇ εἰς πάντα μειοδότην, ὅστις θὰ ὑποβάλῃ προσφορὰν συμφώνως πρὸς τὰς προδιαγραφὰς μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης ἐγγυήσεως.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΕΛΛ. ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἀρχομένης τῆς χειμερινῆς περιόδου, ἐπιφέρονται ἀπὸ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου εἰς τὰ ἐν ἰσχύϊ δρομολόγια αἱ κάτωθι τροποποιήσεις.

1) Ἡ ἐκ Χαλκίδος ἀμαξ. 24 ἡ ἀναχωροῦσα ὥραν 14ην καταργεῖται.

2) Ἡ ἐκ Χαλκίδος ἀμαξ. 26 ἡ ἀναχωροῦσα ὥραν 18ην καταργεῖται καὶ ἀντ' αὐτῶν τίθεται εἰς κυκλοφορίαν ἡ ἀμαξ. 124 ἀναχωροῦσα ἐκ Χαλκίδος ὥρ. 17ην.

3) Ἡ κατὰ Κυριακὴν κυκλοφοροῦσα ἀμαξ. ἐκδρομῶν ἡ ἀναχωροῦσα ὥραν 6.45' ἐξ Ἀθηνῶν καταργεῖται.

4) Τὰ ἐπιβατικά ὀχήματα III θέσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 91 — 94 ἐμπορικῶν συρμῶν μεταξὺ Λαρίσης — Θεσσαλονίκης καὶ τἀνάπαλιν καταργοῦνται.

5) Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3 — 4 καὶ 11 — 12

ἀμαξ.)χίαι θὰ ἀνταποκρίνονται εἰς Σταθμὸν Δελφῶν μὲ αὐτοκίνητα τῆς ὑπηρεσίας ἐξ Ἀμφίσσης, Δελφῶν καὶ Χρυσοῦ καὶ δι' Ἀμφισσαν, Χρυσόν καὶ Δελφούς.

Κατὰ τὰ λοιπὰ παραμένει τὸ σημερινὸν καθεστὸς.

(Ἐκ τῆς Δ)σεως Α' Περιφερείας)

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ ἐπὶ 40 ἔτη λειτουργοῦν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

“ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ.”

ΜΕΤΕΦΕΡΘΗ

ἐπὶ τῶν ὁδῶν Εὐαγγελιστρίας καὶ Ντέκας (Πλατεία Μητροπόλεως)

Μέγαρον Κυριακίδου

Μὲ ὅλα τὰ δωμάτια ἐπὶ τῆς προσόψεως,

ἄκραν περιποίησιν καὶ

ΤΙΜΑΣ ΛΟΓΙΚΑΣ

Τὸ κεντρικώτερον Ξενοδοχεῖον

δι' ἐμπόρους

Διευθυντῆς: Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ΚΟΛΥΝΟΣ εἶναι ἐξῶς δροσιστικὴ. Τὸ ἀφρώδες καὶ δραστήριον περίτρισμα διαλύει τὰς ξένας οὐσίας. Ἡ ΚΟΛΥΝΟΣ καταστρέφει τὰ ἐπικίνδυνα μικρόβια. Οὐδὲν ἄλλο ὀδοντοκαλλυντικὸν εἶναι τόσο δροσιστικόν. Ἀρκεῖ ἡ χρῆσις ἐνὸς ἑκατοστομέτρου ἐπὶ ἑκάστης ψήκτρας.

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΚΟΛΥΝΟΣ

Διαρκὴς παρακαταθήκη
ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ
Εὐδοκίου 4

ΟΙ ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ

ἀπὸ ΚΗΛΗΝ ὡς ἀναζητήσουν τὴν διάσωσιν τῶν εἰς τὴν πρωτοφανῆ ἐφαρμογὴν τῶν καινοφανῶν συστημάτων τοῦ μοναδικοῦ μας

κ. Ε. ΡΟΥΣΣΟΥ

Τελεία συγκράτησις. Πραγματικὴ ἀνάσῳ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

(3ης Σεπτεμβρίου—Σατωβριάνδου γωνία)

Τηλέφωνον 65 — 36

ΙΩΑΝ. ΓΕΩΡ. ΛΟΥΪΖΙΑΝΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Διπλωματοῦχος τῆς Ὀδοντιατρικῆς Σχολῆς Παρισίων Ε. D. I.

ΕΠΙ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΝ ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ Ἐργασθεὶς ἐπ' ὀφθαλμῶν ἐν τοῖς νοσοκομείοις τῶν Παρισίων Lariboisière, St. Antoine καὶ Pitié.

Ὀλιγόημερος ἀνώδυνος καὶ ἡγυμνημένη θεραπεία παθήσεων στόματος καὶ ὀδόντων.

Ἐπιστημονικὴ ἐφαρμογὴ Γεφυρῶν καὶ Ὀδοντοστοιχιῶν.

Τελεία καὶ ριζικὴ θεραπεία ΟΥΛΙΤΙΔΟΣ, ΠΥΟΡΡΟΙΑΣ ΚΑΙ ΔΥΣΟΣΜΙΑΣ

44 ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 44

(Ὁμόνοια)

Τηλέφωνον 71-73

ΣΥΦΙΛΙΔΙΚΑ ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Γ. Ν. ΠΑΡΙΣΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ

Ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰς ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ ἐκπαίδευθεὶς εἰς τὰ Νοσοκομεία Saint Louis, Necker καὶ Lariboisière.

Ἡ τελειότερα ἐφαρμογὴ τῆς Διαθερμίας (Diatthermie) καὶ χημικοθεραπείας διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν θεραπείαν τῶν ἀνω νοσημάτων.

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

8 — 1 1/2 καὶ ἐπὶ συνεντεύξει.

ὁδὸς Γερανίου 43, Ὁμόνοια. Τηλ. 61-90

ΠΑΙΔΙΤΕΡΑ ΛΙΘΟΥΣΑ ΑἰΑ ΚΥΡΙΑΣ

Ἡ μεγαλειτέρα καὶ τελειότερα Κλινικὴ εἰς τὸ εἶδος τῆς.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Προκήρυξεις διαγωνισμού προς διορισμόν υποτρόφων εν τῷ κληροδοτήματι Κίμωνος Πανταζοπούλου (μερίς Συμμετανομιαν)

Ο ἐπὶ τῆς Παιδείας κλπ. ὑπουργὸς

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὴν διαθήκην τοῦ ἀειμνήστου Κίμ. Πανταζοπούλου καὶ τὸ Προεδρικὸν κανονιστικὸν Διάταγμα τῆς 18ης Ἰουνίου 1928 «περὶ συστάσεως τῆς Πανταζοπουλείου ὑποτροφίας», προκηρύσσομεν διαγωνισμοὺς πρὸς διορισμὸν ὑποτρόφων εἰς βάρος τῶν ἐσόδων τοῦ κληροδοτήματος τοῦ μνημονευθέντος κληροδότου, ἐπὶ μνημεῖα χορηγία καθοριζομένη ἐν τῷ Διατάγματι διορισμοῦ τῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ μνημονευθέντος διατάγματος, καὶ παρεχομένη αὐτοῖς μέχρι πέρατος τῶν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ σπουδῶν τῶν.

Δικαίωμα πρὸς ἀπόληψιν ὑποτροφίας ἔχουν νέοι καὶ νεάνιδες ἐκ τῶν ἀπορωτέρων, προτιμωμένων τῶν στερουμένων γονέων, τέκνα Ἑλλήνων χριστιανῶν ὁρθόδοξων, ἐκ Σμύρνης καταγομένων, καὶ ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα νὰ εἰσαχθῶν πρὸς σπουδὴν ἢ τῶν εἰσηγμένων ἤδη πρὸς τοῦτο, εἰς τὰ ἐξῆς ἐκπαιδευτήρια, διδασκαλεῖα ἀρρέων καὶ θηλέων, σχολὰς ἱερατικὰς, ἐμπορικὰς (κατωτέρας καὶ ἀνωτέρας) γεωργικὰς, ἐπαγγελματικὰς, Μουσικῆς, τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ Πολυτεχνικὰς σχολὰς, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι Πανεπιστήμια πρὸς σπουδὴν τῆς Φιλολογίας, Θεολογίας, τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν ἐπιστημῶν.

Ὅθεν ἐκ τῶν παιδευομένων ἢ παιδευθέντων εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι δημόσια ἐκπαιδευτήρια κατώτερα, μέσης ἐκπαίδευσως καὶ ἀνώτερα ἢ εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι δημόσια καὶ ἐν Σμύρῃ ἀνεγνωρισμένα ἰσότιμα ἰδιωτικὰ τοιαῦτα, καλοῦνται νὰ ὑποβάλουν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, αἰτήσιν μετὰ τῶν ἐξῆς δικαιολογητικῶν:

1) Πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς τῆς ἐκπροσωποῦσης ἤδη τοὺς ἐν Ἑλλάδι βιοῦντας Συμμετανομιαν, ἐξ οὗ νὰ ἐμφαίνεται ὅτι οὗτοι εἶνε τέκνα γονέων ἐκ τῶν πρὸ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς ἐγκατεστημένων ἐν Σμύρῃ καὶ ἀνηκόντων εἰς τὰς τὴν Ἑλληνικὴν χριστιανικὴν ὁρθόδοξον κοινότητα Σμύρνης ἀποτελούσας οἰκογενεῖας.

2) Πιστοποιητικὸν τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος ἐν ἣ ἤδη βιοῦν προσυπογεγραμμένου καὶ ὑπὸ τοῦ ἱερέως τῆς ἐνορίας, ἐξ οὗ νὰ ἐμφαίνεται ὅτι ὁ ὑποψήφιος ἀνήκει εἰς οἰκογένειαν ἐκ τῶν ἀπορωτέρων.

καὶ 3) Πιστοποιητικὸν σπουδῶν τῶν, ἐμφαίνοντος τὸ ἐκπαιδευτήριον ἐξ οὗ ἀπελύθησαν ἢ τὴν τάξιν ἐν ἣ σήμερον φοιτοῦν. Τὸ ἀπολυτήριον τῶν δὲ ἢ τὸ ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς τῶν ἐν τῇ τάξει ἐν ἣ ἤδη φοιτοῦν, δέον νὰ φέρῃ τὸν βαθμὸν τοῦλάχιστον καλῶς.

Οἱ διαγωνισμοὶ ἐνεργηθήσονται, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ ἐδαφ. α' καὶ β' τοῦ ἁρθροῦ 5 τοῦ Διατάγματος προ-

βλεπομένας διατάξεις, τὸ πρῶτον δεκάμερον τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1930. Θέσεις ἢ ἀριθμοὶ ὑποτρόφων ὀρίζονται ἀνά δύο δι' ἐκάστην τάξιν τῶν ἀνωτέρων ἐκπαιδευτηρίων εἰς ἃ δέον νὰ εἰσαχθῶν ἢ εἶνε εἰσηγμένοι πρὸς σπουδὴν.

Ἐξεταστέα μαθήματα ἔσονται τὰ διδασκόμενα κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος

(1929 — 1930) ἐν τῇ τάξει ἐξ ἧς ἀπεφοίτησαν.

Ἡ παρούσα δημοσιευθὴν διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐφ' ἅπασι διὰ δύο ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενων ἐφημερίδων τῶν λαβουσῶν ἔγγραφο ἐντολὴν πρὸς τοῦτο.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας κλπ.)

ΑΤΕΚ
ΑΝΩΝ. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔ. ΚΥΡΙΑΖΙΔΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ 5.000.000 ΔΡΑΧ.

ΜΕΛΕΤΑΙ — ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ — ΕΡΓΟΛΗΨΙΑΙ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΕΝ ΓΕΝΕΙ

ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23 ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 68-00

ΚΥΔΕΣ - ΑΘΗΝΑΙ

Τὸ Ταμειντήριον τοῦ Λαοῦ

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἀσφάλεια χρημάτων - Συμφέροντες ὅροι - Ταχίστη διεκπεραίωσις τῶν συναλλαγῶν

CRÈMES

POMPEIA

FLORAMYE

L.T. RIVER PARIS

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΠΑΝΤ. Κ. ΡΑΠΤΑΡΧΗ

ΟΔ. ΚΟΡΗ, 5 — ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛΕΦ. 71 - 42

Ἀναλαμβάνει πάσης φύσεως ἀστικὰς καὶ ποινικὰς ὑποθέσεις.

Εἰδικότης: Ἐμπορικὸν δίκαιον.

Πτωχεύσεις, Ἐκκαθαρίσεις, Ἐταιρεῖαι,

Οἰκονομολογικὰ ζητήματα.

Δίκτυον ἀνταποκριτῶν ἐξωτερικοῦ δι' ὑποθέσεις Ἑυρώπης καὶ Ἀμερικής.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

ΔΑΝΕΙΑ	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ.	ΠΕΜΠΤΗ
ΕΙΣ ΓΑΛΛΙΑΣ					
5% 1881.....	76	76	76	76	76
5% 1884.....	76	76	76	76	76
4% 1887.....	63 1/2	63 1/2	63 1/2	63 1/2	63 1/2
4% 1889.....	61 1/2	61 1/2	61 1/2	61 1/2	61 1/2
5% 1890.....	76	76	76	76	76
5% 1893.....	72	72	72	72	72
4% 1902.....	62	62	62	62	62
5% 1907.....	83	83	83	83	83
4% 1910.....	62	62	62	62	62
7% 1924.....	78 1/4	78 1/4	78	78	78
6% 1928.....	89 1/4	89 1/4	89 1/4	89 1/4	89 1/4
Κτηματικής...	98 1/4	98 1/4	98 1/4	98 1/4	98 1/4
Παραγωγικῶν...	87 1/4	87 1/4	87 1/4	87 1/4	87 1/4
Ἀνταλλαξιμῶν...	98 1/4	98 1/4	98	98	98

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΕΙΣ ΓΑΛΛΙΑ ΦΡ.	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ					
Δάνεια 1924...	—	—	—	—	1880
Ἀθηνῶν.....	173	173	173	186	181
Ἀνατολῆς.....	310	310	301	287	295
Ὀνῶν.....	258	258	255	256	248
Λαύρας.....	6	6	6	6	6
Ἡλεκτρικῆς.....	—	—	120	126	126
Σ. Θεσσαλίας.....	250	250	249	247	245
Σ. Π. Α. Π.....	—	—	—	—	—

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
Ἀθηνῶν Φρ. Χρ.	39	37	36	36 1/2	36 3/4
Ἀνατολῆς.....	62	59	59	59	59
Ἀνταλλ. Γρ. Δ.	248 1/2	249	250	251 1/2	251 3/4

ΑΓΟΡΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ	ΕΙΔΟΣ	ΑΓΟΡΑΙ																		
		ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ					ΛΟΝΔΙΝΟΥ					Ν. ΥΟΡΚΗΣ								
		ΠΑΡΕΣ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ.	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΕΣ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ.	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΕΣ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ.	ΠΕΜΠΤΗ	
*Οκτώβ	Βάμβαξ *Αμερικής...	5.61	5.57	5.54	5.63	5.59	5.57								10.41	10.55	10.19	10.47	10.38	10.4
*Ιανουάριος		5.76	5.72	5.69	5.83	5.79	5.79								10.85	10.70	10.51	10.84	10.75	10.8
*Ιανουάριος	Βάμβαξ Αιγύπτου....																			
Φεβρουάριος	» » » »																			
Μάρτιος	Καφέ.....														6.46	6.59	—	5.57	5.96	6.2
Απρίλιος	Ζάχαρις.....							6 17/10	6 15/10	6 16/10	7 1/10	7 5/10	7 5/10	7 5/10	1.08	1.09	—	5.57	5.96	6.2
Μάιος	» » » » » » » » » »							4 8/10	4 —	4 1/10	4 5/10	4 7/10	4 7/10	4 7/10				1.19	1.22	1.2
Δεκέμβριος.....	» » » » » » » » » »																			
Δεκέμβριος.....	» » » » » » » » » »	6/0 9/16	5/11 1/2	6/2 1/2	6/0 9/16	5/11 1/2	5/10 1/2													
Μάρτιος	Σίτος.....	6/1 9/16	6/0 9/16	6/3 1/2	6/1 9/16	6/1 9/16	5/10 1/2													
Δεκέμβριος	» » » » » » » » » »																			
Μάρτιος	» » » » » » » » » »														81 1/2	83 1/2	82 1/2	82 1/2	80 —	78
Δεκέμβριος	» » » » » » » » » »														85 1/2	87 1/2	85 1/2	86 1/2	83 1/2	82
Μάρτιος	» » » » » » » » » »														78 1/2	80 1/2	79 —	78 1/2	75	74
Δεκέμβριος	» » » » » » » » » »														84 1/4	87 —	85 1/2	84 1/4	81 1/4	80
Μάιος	» » » » » » » » » »																			
Ιουνίος	» » » » » » » » » »																			
Ιουνίος	Καουτσούκ.....							3 15/10	4 1/2	4 3/8	4 3/10	3 15/10	4 1/10							
Δεκέμβριος	*Αραβόσιτος.....														85 1/4	85 1/4	84 1/8	84 1/4	83 1/4	83
Δεκέμβριος	» » » » » » » » » »																			
Μηνιάν	Κασσίτερος.....							125 15/16	125 7/8	—	126 9/16	123 15/16	121 1/16							

ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Υπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Π. ΑΠΟΣΤΟ-
ΛΙΔΗ, τέως λυκειάρχου ἐν Κων)πόλει.

Ὁ Ἐθνικὸς Ἐκπαιδευτικὸς Σύνδεσμος σκοπὸν
αὐτοῦ ἔθετο τὴν ἰδρυσιν καὶ διοίκησιν, ἥδη ἐν
Ἀθήναις, καὶ εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος
βραδύτερον, σχολῶν ἀρρένων καὶ θηλέων, πρὸς
ἐλληνοπρεπῆ μόρφωσιν τῶν νέων. Τελεία ἐκμά-
θησις τῆς γαλλικῆς.

Πληροφορίαι δίδονται καθ' ἐκάστην, ὁδὸς Καψάλη 4 (Πλατεῖα Φιλικῆς Ἐται-
ρείας) εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Συλλόγου τῶν Γυμναστικῶν Σωματείων.

